

naša luč

1973

4

zemlja je slej ko prej okrogla

prešeren izprašuje vest

Iz jecljajočega pogovornega jezika je ustvaril naš knjižni pesniški jezik, v tedaj gluhi in neslovenski Ljubljani je z ozkim krogom prijateljev osnoval kulturno središče;

v času, ko smo bili le Kranjci, Primorci, Korošci in Štajerci, je čutil in poudaril našo narodno enotnost in je uporabljal naziv Kranjci za vse Slovence;

njegov lepi leposlovni slog in slog njegovega kroga je dihal iz zbornika „Čbelica“ in je tako brez vsakih zamud ohranjaval raven tedanjih kulturnih revij v drugih jezikih;

s tankim posluhom za lepoto besede je pisal in izpovedoval v pesmih najgloblja in najiskrenejša doživetja in dvigal v pesništvu slovensko ime v evropske višine;

zaradi njegove odločne in zavestne pripadnosti slovenstvu je propadel poskus: spojitve slovenskega jezika z drugimi južnoslovenskimi jeziki, čeprav bi se njegove pesmi lahko tiskale v ponujenem jeziku v večji nakladi...

Tako je Prešeren ostal velikan v naši zgodovini in neizčrpen vir moči za duhovno in narodno rast. K njemu se vrača ves živi narod, ne oziraje se na državne meje, na razdalje, na svetovni nazor in vero. On je središče našega poldnevniaka.

Ali je Prešernov potomec prehodil sto trideset let zgodovine s pokončno glavo, v odpovedi in žrtvah, kot borec za svobodo, v službi resnice in pravice? Ali je postal za sto trideset let naprednejši?

Prešeren je ostal gospod kot Slovenec, čeprav ga je obdajalo obilje tuje gospode — bil je brez narodnega manjvrednostnega kompleksa;

ni ga plašilo majhno število,

saj je bil glasnik skoraj v puščavi narodno zavednega izobraženstva,

njegov občevalni jezik je bil slovenski, čeprav so mesta na Slovenskem nemčurila v „gospokem“ jeziku večinskega naroda;

ni zatajil slovenske krvi in svojega porekla za ceno osebne kariere in za ceno lagodnega življenja.

Ko ga slavimo — nam istočasno izprašuje vest.

Ali nosimo Prešerna samo na praporu, v senci tega imena pa se stremuško prerivamo za osebnim položajem — zlasti (sposobni in nesposobni) za stopničko više?

Prešeren izprašuje vest — onstran in tostran meje.

Po Mladiki

naš državni praznik

Sedel sem v veliki družbi ob mogočnem kresu v švicarskih hribih, približno tisoč metrov nad mestom Montreux ob Ženevskem jezeru.

Zastave, kresovi in pesmi so dajali prepričevalen okvir prazniku, ko je državna skupnost — za Slovenci po demokraciji najstarejša v Evropi — slavila obletnico svojega nacionalnega rojstva.

Pomenek je bil temu primeren ubran. Pa me neki tujec — zdi se mi, da je bil Nizozemec — nenadoma vpraša: „Kdaj imate pa vi, Slovenci, svoj državni praznik?“

S trdnim prepričanjem sem odgovoril: „Naš državni praznik je 8. februarja.“

„Kaj pa se je za vas važnega zgodilo na ta dan?“ je hotel vedeti tujec dalje.

Odgovoril sem mu: „8. februarja je umrl naš največji pesnik. Leta 1849.“

Pa se je spet oglasil sobesednik: „Vi morate biti pa za-

res čuden narod, da ste si za glavni praznik izbrali pesnika, povrhu pa še datum njegove smrti.“

In tako sem bil prisiljen povedati vse o nas...

Prešeren nam je zapisal v kri ljubezen do nas samih in spoštovanje do drugih. Zbudil nas je v zavest, da imamo — kot vsi narodi — pravico do svobodnega življenja, pa tudi vzvišeno dolžnost bratskega sožitja z drugimi. To je bila prva slovenska lekcija o mednarodnem prijateljstvu, seveda pod pogojem, da je obojestransko. Kdor navaja kitico „Žive naj vsi narodi“, mora navajati tudi njeno izhodišče z verzi „Prost, kot je bil očakov, naprej naj bo Slovencev dom“. Pravi svetovljan — in tak je bil naš pesnik — mora imeti najprej zelo jasne pojme o lastnem narodu. Internacionalnost brez te osnove pa je samomor ali izdajstvo.

Naše prešernovske svečanoosti se vsako leto zaustavljajo ne ob zibelki v Vrbi, marveč ob grobu v Kranju. In bolj ko razmišljam o tej čudni navadi, bolj se mi dozdeva, da je tako pravilno. Saj je bila vsa naša zgodovina en sam boj z nacionalno smrtjo. In ta misel na smrt nas kljub našemu značilnemu veselju, optimizmu in duhovitosti spremlja bolj kot misel na življenje.

Tega se kot posamezniki ne zavedamo, toda naša narodna duša in naš narodni značaj sta s to mislijo nevidno prežeta. Preveč je bilo „viharjev jeznih“, preveč Ajdovskih gradcev, preveč bojišč pod vsemi uniformami, pa preveč Bazovic, Gramoznih jam, Auschwitzev in Kočevskih Rogov.

Po Mladiki

Naslovna stran: Pogled proti Krvavcu

Vloga tiska

Prva številka letošnjega letnika Cerkve v sedanjem svetu (Ljubljana) je posvečena verskemu in katoliškemu tisku, iz nje ponatiskujemo nekaj ugotovitev:

O tisku v Cerkvi:

Znani francoski pisatelj George Bernanos je napisal v knjigi „Samotar“ med drugim:

„Katoliški tisk ni mnogokrat nič drugega kot tovarna poklonov, namenjenih izključno ‚uglednim dobrotnikom‘, ‚velikodušnim podpisnikom‘, ‚pobožnim sodolavcem‘. Naravno je, da so katoliški novinarji bolj izurjeni v hvalisanju kakor pa v psovanju. Jaz pa imam rajši njihov strup kot pa njihova mazila.

Malo katoliških pisateljev je, ki bi bili zadnjih dvajset let pisali bolj svobodno in bolj odkrito kakor jaz. Pogumno sem se posluževal svobode, ki jo Cerkev dopušča vsakemu izmed nas. Ta svoboda je brez dvoma zelo velika in, če nam jo Cerkev daje, vemo, da ima za to utemeljene razloge in da želi, naj bi se pogumno in razumno borili za uresničitev božjega kraljestva.“ (Str. 2).

Pij XII. je časnikarje svaril pred dvema skrajnostima. Na eni strani ne smejo podleči hlapčevski miselnosti, na drugi strani pa njihova kritika ne sme biti brezobzirna. Kakor so različne teološke šole, mnogo pripomogle k razvoju verske misli, tako so zlasti v prehodnih časih potrebni oporekovalci, tisti „sitneži“, ki dosedanjih navad in prevladujočega javnega mnenja v Cerkvi ne jemljejo kratko malo za dobro in nespremenljivo. (Str. 5).

Vernikom je treba prav predstaviti Cerkev. Ta ni samo Kristusova nevesta, lepa, brez gube in madeža, temveč tudi romarica skozi stoletja, včasih utrujena in prašna od poti, včasih zaskrbljena pred bodočnostjo, kateri gre naproti. Zato se težavam v Cerkvi ni čuditi. Zato jih tudi ne gre zamolčevati, zlasti še pri nas ne, ker svetno časopisje tako rado in večinoma pristransko poroča (6).

O odnosu do svetnega tiska:

Posamezniki ali krogi, ki imajo v rokah sredstva javnega obveščanja, natančno študirajo odzivnost „potrošnikov“ teh sredstev, da bi mogli ob primerni priložnosti s točno določenimi prijemi izzvati mnenje in ravnanje, ki bi jim ustrezalo. Oblikovalci javnega mnenja pa skušajo po drugi strani vzgajati „potrošnike“ k čim večji zavarovanosti zoper vsakršno manipulacijo. (Str. 3).

Mi pa si moramo prizadevati, da se ne bomo pustili kolonizirati raznim mnenjem in vplivom družbenih občil, ki nas hočejo odtujiti med seboj in Bogu. Zato moramo do vsega, kar nam družbena občila posredujejo, biti kritični. V vesti smo dolžni presoditi in analizirati, ali nam tisti, ki nam po družbenih občilih govorijo, hočejo naliti čistega vina ali pa le brozgo svojih mnenj in raznih zablod. (Str. 10).

O možnostih tiska slovenske Cerkve doma:

Družbeno obveščanje v Cerkvi na Slovenskem ima na voljo le tisk. Ta pa je med vsemi sredstvi obveščanja najmanj vpliven. (Str. 4).

Naše možnosti so omejene. Nimamo pristopa do oblikovanja vsaj majhnega verskega programa na RTV. (Str. 1).

naša
luč
1973

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 22
april 1973

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen julija in avgusta.

Letna naročnina:

Anglija	1,40 angl. f.
Avstrija	60 šil.
Belgija	150 bel. fran.
Francija	15 f. fran.
Italija	1800 lir
Švica	15 š. fran.
Nizozemska	10 n. gold.
Nemčija	13 n. mark
Švedska	15 š. kron
Avstralija	3,5 av. dol.
Kanada	4 kan. dol.
ZDA	4 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj. Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naša luč“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austrija.

Erscheinungsort:
Klagenfurt
Verlagspostamt:
A-9020 Klagenfurt

Printed in Austria
P. b. b.

4

— kako se imajo doma? —

NOV ZAKON O OSEBNEM DELU

V Sloveniji se pripravlja nov zakon, ki bo urejeval področje osebnega dela. Osnuitek novega zakona je že izdelan in poslan vladi v odobritev. Zasebni obrti daje vse možnosti za nadaljnji razvoj, obenem pa onemogoča prisvajanje presežene vrednosti na podlagi zaposlovanja tuje delovne sile. Kot osnovna oblika osebnega dela bo pogodbeno organizacija dela, v kateri bo obrtnik nekakšen direktor, ki bo prejemal osebni dohodek; glede na vrednost vloženih sredstev bo udeležen pri delitvi čistega dohodka. O drugih sredstvih odločajo vsi delavci. Zakon ne omenja nobene omejitve zaposlenih delavcev. Kot obrt se uvaža tudi trgovina na drobno.

OTROŠKI POTNI LISTI

Nov zakon, ki je stopil v veljavo letos, 15. februarja, daje možnost nabave potnih listov tudi za otroke pod štirinastim letom. Tako bodo otroci imeli možnost potovati kljub zaposlitvi ali zadržanosti

staršev. Otroci bodo lahko potovali v spremstvu osebe, ki so jo starši pooblastili. Lahko pa bodo otroci potovali še naprej na način, ki je bil do sedaj v veljavi, to je, da so vpisani v potni list svojih staršev.

VRAČANJE ZDOMCEV

V zadnjem času je skoraj vsak dan na raznih sejah v domovini glavni predmet pogovorov in razprav vračanje zdomcev. Zavodi za zaposlovanje delavcev in mnoge delovne organizacije si prizadevajo, da bi dali delavcem, ki bi se vrnili, dovolj možnosti za delo in primeren zaslužek. Težje pa je upravičiti zaupanje v stabilnost gospodarstva in stopiti v korak z razvojem v Evropi.

MESEČNE PLAČE PREKO BANKE

Tudi v Sloveniji bi radi začeli izplačevati mesečne plače na tekoči račun s čeki ali na hranilne knjižice. Denar bi tako družba in gospodarstvo bolje izkoristila, delavci bi imeli zanesljivejšo izpla-

čilo osebnih dohodkov in bi dobivali zanje obresti.

AVTOMOBILI IN CARINA

Nižja carina na uvožene avtomobile začne veljati z objavo v uradnem listu. Carinska stopnja se zopet vrne na 30% (sedaj 50%), vendar zaradi devalvacije dinarja ne bo nižja kot lansko leto.

NAJBOLJ POVPRASHUJEJO ZA TRAKTORJI

Traktorji so v Sloveniji trenutno najbolj iskan industrijski izdelek na tržišču. Domača proizvodnja ne more zadovoljiti povpraševanja, uvoz pa je zaradi gospodarskih težav premajhen. Trenutno se za izdelovanje predvsem malih traktorjev pripravlja v Sloveniji kar pet podjetij. Najbolj se zanj zavzemata „Cosmos“ iz Ljubljane in IMV iz Novega mesta.

OBRAČUNAVANJE DNEVNIC

Najvišja dnevnic, ki jo zvezni zakon predvideva, je 150 dinarjev. Uvaža se stroga kontrola službenih potovanj doma in v tujini. Ukrep je v zvezi z varčevanjem zveznih organov. Dnevnic v tujini je odvisna od življenjskih stroškov v posameznih državah. Maksimalna dnevnic za ZDA, eno najdražjih držav, znaša 30 dolarjev.

ŽELEZNICE V TEŽAVAH

Železnice v Sloveniji so se letos znašle zaradi izgub v precejšnjih težavah. Železnice predlagajo, da bi cene za tovorni promet dvignile za 25%, za potniški pa za 29,5%. Oproščene naj bi bile tudi nekaterih zveznih dajatev in deležne olajšanja pri vprašanju anuitet. Če hočejo v korak s časom, morajo nujno modernizirati progo Maribor—Koper in si zagotoviti akumulacijsko sposobnost.

PREŠERNOVA NAGRAJENCA

„Prešernove nagrade“ ob slovenskem kulturnem prazniku, ki so

Kam naj bi romali, če ne na Brezje?

Ljublan'ca — dolga vas

ga po vsej Sloveniji obhajali z raznimi nastopi in prireditvami, so bile podeljene v Slovenski filharmoniji. Prejela sta ju Lojze Kovarčič za pripovedno delo „Sporočič v spanju — Resničnost“ in Danilo Švara kot skladatelj.

KOROŠKI SLOVENCİ

Po ljudskem štetju v Avstriji leta 1971 se je priznalo za Slovence skoraj 2000 Korošcev več kot pred desetimi leti. L. 1961 so registrirali 13.857, leta 1971 pa 15.650 Slovencev. Kot je znano, temelji zakon o dvojezičnih napisih prav na rezultatih ljudskega štetja iz leta 1961.

*

APAČE — Kraj postaja vedno bolj razgiban in delaven. Po mnogih uspehih, ki so jih že dosegli, se sedaj občani zavzemajo za zgraditev kulturnega doma. Tu bi imeli prostore za seje, sestanke in raz-

ne kulturne dejavnosti. V ta namen se pripravlja ustanovitev mladinskega aktiva.

CELJE — Celjani so motorizirani. V letu 1972 se je število avtomobilov v Celju in na njegovem področju dvignilo za 10%. V dveh avtomobilskih trgovinah v Celju so prodali 4350 novih avtomobilov. Največ prometa je bilo s kragujevsko družino; sledile so češke škode, vzhodnonemški wartburgi in še domači Tomosovi in NSU-jevi konjički. Za letos ne predvidevajo posebne suše na tem tržišču. Začela se je tudi trgovina z rabljenimi avtomobili. Statistika pove, da ima že vsak osmi Celjan svoje vozilo.

CELJE — V Celju želijo imeti čim bolj urejen promet. Velika ovira so nepravilno parkirani avtomobili. Gasilci so dobili nov avto, s katerim bodo odvlekli vse neposlušne konjičke. Tudi izpitna komisija je poostrila svoje mere. V (Dalje na 10. strani)

avtobiografija

Če bi bil mikrofoni, bi večkrat zardel.

Všeč mi je njegova doslednost: že dvajset let dosledno govori neumnosti.

Kadarkoli zaškripa v državnem stroju, privijejo davčni vijak.

To, kar smo skuhali, bodo morali pojesti naši vnuki.

Kar se mene tiče, bi raje umrl individualno kot kolektivno.

Ljudje so postali neverjetno pokvarjeni: čedalje težje se jih da ogoljufati.

V stanovanjih ateistov je največ kipov svetnikov.

Slovenci postanejo patrioti šele v tujini.

Težko je biti Slovenec, zlasti na Slovenskem.

Kdor išče, ga najdejo!

Varčujte z nasveti! Morda jih boste kmalu sami potrebovali!

Pojdite vase in tam ostanite!

So ljudje, za katere izvedemo, da so živeli, šele, ko preberemo njihove osmrtnice.

Živimo iz rok v usta, se pravi, iz naših rok v vaša usta.

Kdor visoko leta, nizko pade. Ali naj to pomeni, da tisti, ki nizko leta, visoko pade?

Žarko Petan

glejte, les križa

Veliki petek. Duhovnik je razkril križ.

Mnogi gredo mimo njega. Mnogi ostanejo. Ker spadajo semkaj. Ker so tukaj našli vse.

Pred tem križem pokleknejo *grešniki* — ah, to smo mi vsi. Saj smo Kristusa mi križali. On je trpel, kar smo mi zakrivali.

Ob njegovih nogah leže *umirajoči*. Kajti njegovo usodo trpe. Umirajo, ker je on umrl. Ker je on umrl, je smrt vendarle takšna, ki stori, da greh umre.

Pred njegovim križem jokajo *trpeči*. Katere solze niso posvečene z njegovimi solzami?

Pred njim klečé *stari*, ki nimajo ničesar več pred seboj in tudi ne smejo imeti, poleg tega, da umrejo. Pred umirajočim Bogom klečijo.

Molče klečijo pred njim *osamljenci*. Kajti on, ki je najbolj osamljen, jih pozna.

Pred njim jokaje kleče *vdo-ve in matere*, ki so izgubile svojega sina. Kajti njegovo oko še gleda ljubeče na matere, ki jih mora pustiti osamljene.

Pred križem padejo na tla *tisti, ki ljubijo*. Kajti pri njem je vsa moč ljubezni.

Pred križem kleče *učenjaki in modrijani*. Zato, da se uče, kako ničeva je vsa modrost, če ne izgoreva v blaženi nespeti ljubezni.

Pred križem klečijo *duhovniki božji*, ker morajo oznanjati Križanega in ker vedno pijejo iz keliha njegovih neuspehov. Ker njegovega usmiljenja potrebujejo bolj kot vsi drugi. Zakaj od njih se bo zahteval obračun, ali so pazili na kri, ki je danes tekla iz ran Sina človekovega.

Vsi pokleknejo pred križem. In padajo pred njegovim obličjem. Molčijo. Jokajo. In molijo Križanega.

daniel rops:

zaradi vstajenja - kakor bogovi

„Če pa Kristus ni vstal, potem je prazno naše oznanjevanje, prazna tudi vaša vera!“ je kakih trideset let po Kristusovem vstajenju zapisal apostol Pavel v pismu Korinčanom.

Ta čudežni dogodek, drugo življenje Kristusa po njegovi smrti, je temeljni kamen krščanske Cerkve. V srcu njenega bogoslovja in nraoslovja se dviga podoba Učenika, zmagovalca nad smrtjo. Iz tega izvira vse krščansko upanje, kajti „če imamo samo v tem življenju upanje v Kristusa, smo od vseh ljudi najnesrečnejši“ (apostol Pavel).

Pomen, ki ga pripisujemo kristjani verski resnici o vstajenju, je mnogo več od zgodovinske zanimivosti. Jezusovo „drugo življenje“ je vse kaj drugega kot presenetljiv dogodek, ki bi pomenil le dodatno poglavje Jezusovega življenjepisa.

Krščanstvo bi bilo samó nauk o tem, kako je treba živeti, ko bi vstajenje ne preseglo teh okvirov in bi ne dvignilo vsega v nadnaravne višine. Kdor namreč veruje to versko resnico, temu se vsa drama življenja, vsa skrivnost človeškega bivanja pokaže v novi luči.

Vstajenje je najvišja od krščanskih obljub. Od mrtvih vstali Jezus je „prvina njih, ki so zaspali“ (apostol Pavel). Prav tako, kakor je on ubežal grobu, more za njim tudi vsak drug človek upati, da mu bo ubežal.

„Glejte,“ vzklika sv. Pavel, „skrivnost vam povem: vsi ne bomo zaspali, vsi pa se bomo spremenili, v trenutku, ko bi z očmi

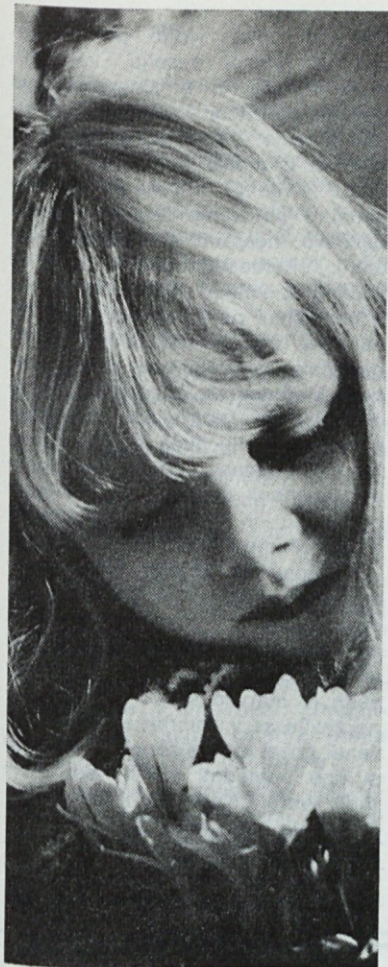
trenil, ob poslednji trombi; zapela bo namreč in mrtvi bodo vstali nemiinljivi in mi bomo spremenjeni.“

To veličastno upanje je klilo, rastlo in zorelo v globini zavesti izraelskega naroda. Že veliki preroki so govorili, da bo smrt za vedno premagana.

Temu upanju je dalo Kristusovo vstajenje krono gotovosti. Ko je Jezus še za življenja naslikal svojo žaloigro s podobo templja, ki bo porušen, ki ga bo pa on v treh dneh spet postavil, njegovi zvesti tega niso razumeli. Nič bolj tudi niso razumeli podobe Jonovega znamenja. Ko pa jih je vstajenje prisililo, da so odprli oči, so razumeli, so vedeli in so tudi govorili, da jih ta dogodek zadeva osebno in zadeva prav tako vse ljudi.

Vera v vstajenje daje smrti zapisanemu človeku več kakor najvišje upanje. V njej je spremenjeno vse pojmovanje življenja. Staroveško modroslovje je učilo, da je telo zlo, ječa, veriga, celó, da je grob. „Duša,“ je zapisal Platon, „bo pripadala sebi šele, ko bo ločena od telesa. Živel bomo, ko bomo rešeni in očiščeni blaznosti telesa.“

Nasprotno pa krščanstvo, ki pridružuje večnemu zmagoslavju duše tudi telo, potrjuje celotnega človeka, sestavljenega iz duše in telesa, ki sta povezana v medsebojno odgovornost. Preziranje telesa ni več možno, ker je to telo poklicano, da bo deležno slave celotnega bitja. „Če mrtvi ne vstajajo, jejmo in pijmo, zakaj jutri bomo umrli!“ (Apostol Pavel). Ker pa

bodo vstali, spoštujmo pri sebi in pri drugih to poveličanju namenjeno telo.

Jezusovo vstajenje je prvina vstajenja vsakega od nas, potrdiv človeškega dostojanstva. Niti zdaleč ni to legenda ali leposlovna podoba, marveč je najbolj zdravo upoštevanje stvarnosti, na katerem končno sloni krščanski nauk o življenju in družbi.

„Smrt, kje je tvoja zmaga? Smrt, kje je tvoje želo?“ Ta veseli vzklik, te tolažilne besede sv. Pavla odmevajo v vsem krščanskem izročilu. Vendar pa sv. Pavel dodaja: „Želo smrti je greh.“

V teh nekaj besedah je povedano vse o človekovi usodi: ko je Jezus premagal smrt, je premagal

tudi sile zla. Smrt je z grehom prišla v zgodovino. Jezus pa dokazuje, da more biti tudi največja beda, tudi največja zavrženost našega bivanja po božji obljubi premagana. Očetovo kraljestvo, kjer bo Jezus v slavi vladal, je istovetno s tistim, ki „je v nas“ in ki klije najprej kot gorčično zrno, potem pa postane drevo s tisočnimi listi v dušah svetnikov. Biti deležen Jezusovega vstajenja se pravi, biti deležen velikega nauka, ki ga je dajal s svojim življenjem. Tako sta si zlo in smrt popolnoma podobna. Kar v nas popusti grehu, teži k smrti, vsak korak k dobremu pa je korak k večnemu življenju.

Vstajenje ni samo zgodovinsko dejstvo, nekaj, kar se je nekoč nekje zgodilo. Vstajenje je razlaga same človekove drame: v sebi ohranjamo živo samo to, kar zasluži, da biva, da večno biva.

Že mnogo stoletij prej je v deželi, kjer je Jezus živel, trpel in premagal smrt, judovski narod polagoma odkril tisto veliko misel, da Bog ni samo moč, volja in skrivnost vseh stvari, ampak da je predvsem najvišja popolnost. Potem je ta narod polagoma poglobil svoja načela, razmislil npravstvene zahteve in jih podvrgel volji Najvišjega in kot edini med vsemi drugimi narodi oznanil, da ni npravstvenega zakona, ki bi ne izviral iz Boga.

Treba pa se je bilo povzpeti še više, tako visoko, kakor ni doslej še nobena vera tvegala te strnitve v celoto: združiti nauk o nadnaravnem in npravne zahteve v eno samo celoto in nuditi človeku možnost, da uresniči svoj stari sen, da bi bil „kakor bogovi“.

Tisti čas, ko je Jezus izginil iz srede svojih učencev, je bilo veselje, ki jim ga je zapustil, polno te gotovosti. Teda se je izpolnilo tudi to, kar je Izrael samo slutil: samo eno sredstvo je, da postanemo deležni božjega in večnega — to, da že v tem zemeljskem življenju uresničimo nauke, ki nam jih je dal Jezus v besedi in v dejanju, da uresničimo težke zapovedi ljubezni.

**aleluja -
pesem veselja
porojenega
na križu
slap luči
pritekajoče
iz noči
beseda
o vstajenju
prihajajočem
iz smrti**

**aleluja -
Gospod je vstal
vstali bomo
tudi mi**

**aleluja -
bratje in sestre
veselimo se!**

vaši duhovniki

... veselja tvojega je dan!

Tisti štirideseteri dnevi, ko se je Gospod po vstajenju prikazoval apostolom in prvim učencem, so bili dnevi globokega veselja, dnevi globoke notranje rasti in utrjevanja v življenjski povezanosti prvih kristjanov s poveličanim Kristusom, zato pa tudi med seboj. Kakor da bi skrivnostni žarki iz Kristusovih poveličanih ran tiho prodirali v celotno občestvo neznatne prve Cerkve in prepajali vse bitje teh preprostih ljudi z nečim popolnoma novim, z nečim, kar jih je polagoma usposobilo za velikansko, svetovno poslanstvo, ki so ga nato začeli spolnjevati na binokošni dan.

Saj je bila prva peščica Kristusovih učencev skozi štirideset dni zato deležna posebnih srečanj s poveličanim Gospodom, da bi postala sposobna za spolnitev njegovega naročila: „Priče mi boste v Jeruzalemu in po vsej Judeji in

Samariji in do kraja sveta.“ Prinašala naj bi oznanilo odrešenja vsem ljudem! Oznanilo odrešenja, ki je veselo oznanilo o najveselejšem dogodku, kar se jih je kdaj izvršilo, o dogodku, ki sicer ni odpravil človeškega trpljenja in smrti, a je ustvaril dejansko možnost, da to trpljenje in smrt — če se opremo na vabilo božje ljubezni — spremenimo v pot k blaženemu življenju „nad vso mero velikega, večnega bogastva slave“, k veselju, ki „presega vsak razum“ in ki nam ga nihče več ne bo mogel odvzeti.

to veselje si upa vsemu pogledati v oči

Cerkveni očetje že v številu petdeseterih dni, kolikor jih je bilo od velikonočne vigilije do prihoda

Svetega Duha, vidijo ponavzočneje in simbol veselja, katerega nam prinaša in h kateremu nas poziva poveličani Gospod. „Štiridesetdnevje“ postnega časa je simbol bridkosti in bojev sedanjega življenja. (Primerjaj štiridesetletno potovanje Izraelcev skozi puščavo nasproti Obljubljeni deželi!). „Petdeseterodnevje“, ki se začinja z veliko nedeljo in konča z binokošmi, pa je simbol tiste neminljive, nedopovedljive sreče, ki nas čaka v Obljubljeni deželi nebes. Medtem ko je postno „štiridesetdnevje“ posvečeno napornemu očiščevanju duše s pokoro, naj bi velikonočno „petdeseterodnevje“ kristjani preživljali v stalnem radovanju in globoki hvaležnosti za odrešenje.

Velikonočno veselje seveda nima nič opraviti s kako hrupno zabavo, v kateri človek pozabi na vse ali vsaj hoče na vse gledati le z vesele strani. Velikonočno veselje je marveč svetlo in jasno — ne zavija se v somrak umetno skovane pozabe. Velikonočno veselje si upa pogledati v oči vsemu — tudi smrti. Kajti smrt se sedaj opira na Jezusovo življenje onstran smrti. V priključitvi na Kristusa jo je mogoče spremeniti v dejanje popolne ljubeče daritve

življenje piše svoje zgodbe

Ob enajstih zvečer je strojevodja za premik na železniški postaji nenadoma zadela možganska kap. V ambulanto zdravstvenega doma ga je pripeljal z osebnim avtomobilom njegov sodelavec. Strojvodja je bil od trenutka, ko ga je zadela kap, nezavesten. Tu je bila le dežurna sestra, ki je takoj poklicala dežurnega zdravnika te ambulante na dom in mu povedala, da je pacienta zadela možganska kap.

Zdravnik je sestri svetoval,

naj bolnika takoj odpeljejo v bližnjo bolnico za pljučne bolezni, kjer naj mu dajo kisik, da bo sposoben za prevoz v okrajno bolnico.

Sestra je poklicala dežurnega zdravnika v bolnici za pljučne bolezni, mu povedala, za kakšen primer gre, ter ga prosila, naj bolnika nujno sprejmejo, ker potrebuje kisik.

Ta je bil kratek: „Mi nismo bolnica za take primere. Novih primerov možganske kapi ne

Očetu in s tem v pot k poveličanju.

Posebna poteza tega veselja je še v tem, da je v zvezi z odpuščanjem grehov. Krst — ali pa „drugi krst“: prejem zakramenta sv. pokore, dobro opravljena velikonočna spoved — je tistim, ki so pri obhajanju Velike noči navzoči, prinesla odpuščanje grehov. „Če je kje na svetu veselje, potem je to veselje človeka, ki ima čisto srce.“ (Hoja za Kristusom).

Veselje, ki ga podarja Velika noč, je najčistejše veselje, kar ga obstoji na tem svetu. Jezus ga je hotel vsaj nekoliko ponazoriti s tem, da ga je primerjal z veseljem matere po porodu otroka.

Takšno veselje je sad Svetega Duha. Zato je povezano s tistim, kar je na velikonočni dan storil Jezus, ko se je prvokrat prikazal zbranim apostolom. Stopil je v sredo mednje ter jim rekel: „Mir vam bodi!“ In po teh besedah je vanje dihnil in jim rekel: „Prejmite Svetega Duha; katerim grehe odpustite, so jim odpuščeni...“

To veselje je znamenje Jezusove navzočnosti med nami, podobno, kakor je takšno znamenje njegov krst, njegova beseda in njegov sveti evharistični obed.

sprejemamo; brez napotnice pa seveda sploh ne!“

V ambulanti tedaj ni bilo rešilnega avtomobila, ki ima aparat za dajanje kisika, ker je bil na drugi vožnji.

Bolnik je bil vseskozi v nezavesti in po več obupnih telefonskih klicih na razne strani so ga z osebnim avtomobilom le odpeljali proti okrajni bolnici.

Že nekaj kilometrov iz kraja je umrl: minila je dobra ura od tedaj, ko so ga bili pripeljali v ambulanto.

o

Ob dveh zjutraj je prišla na policijsko postajo žena srednjih let in prosila, naj pokličejo zdravnika, ker je njen mož v kritičnem stanju.

Dežurnega zdravnika ob tej uri ni bilo mogoče poklicati, ker stanuje v manjšem bližnjem kraju: tam ima stalno telefonsko zvezo le v času, ko je odprta pošta. Dežurni policaj je zato poklical po telefonu na dom zdravnika iz krajevne ambulante. Ta je odgovoril, da on ni to noč dežurni, in svetoval,

naj pokličejo zdravnika iz ambulante bližnjega kraja. Tudi ta je obisk odklonil in svetoval ženi, naj gre po dežurnega zdravnika na dom, da ga ne more poklicati po telefonu.

Čez eno uro je prišla bolnikova hčerka k zdravniku ambulante sosednjega kraja in mu povedala, da oče umira, ker ga je zadela srčna kap. Zdaj se je ta zdravnik odpravil na pot, a bolnik je bil ob njegovem prihodu že mrtev.

ubogi človek

Te dni je imel na novi univerzi v Trstu zanimivo predavanje pater Ernesto Balducci, znan italijanski teolog. Dvorana je bila nabito polna, večina je bila mladih.

Poudaril je med drugim, kako potrošniška družba pita človeka prav z vsem mogočim samo zato, da bi ga pritirala na popolno otopelost in poneumljenje. Tako ljudje pozabljajo na življenjska vprašanja in krivice po svetu: reklame so polne klicanja k ugodju, samovšečnosti, karierizmu. Človek, ki nekaj velja, je lep, bogat, uspešen človek, ki mu vsi zavidajo! Zraven pa so vsaka pijača, vsaka odeja, vsaka britvica in milo že simboli sreče in zadovoljstva nad življenjem. Skratka, ljudje naj bi našli svoj mir

Kakor vsak dar Svetega Duha tako tudi to veselje ni prosto zemeljskih vplivov. Razodetje ne uniči naravnih reči, marveč jih spopolnjuje. Toda jedro je mir, katerega izvir je vstali Kristus sam. „Mir vam zapustim... ne kakor ga daje svet, ga vam jaz dam.“

veselje kljub „noči in megli“

Znamenje božjega izvira našega velikonočnega veselja je njegova neuničljivost. Tudi v stanju bridkosti, zaskrbljenosti, strahu in občutku zapuščenosti od Boga ostane na dnu nekaj tega miru — neka gotovost in trdnost, neka notranja luč in jasnost kot jedro vsega. „Vašega veselja vam ne bo nihče vzela.“

Seveda je v stanju, ki je skoraj docela preplavljeno od bridkosti, komaj še mogoče govoriti o veselju. Od tega veselja pa tedaj ostane še vsaj mir in trdna gotovost. Mir, ki ga je komaj mogoče zaznati globoko pod vsem nemi-

rom. Trdnost, ki jo je skoraj komaj mogoče videti — globoko pod vsemi morebitnimi dvomi. Prepričanje, da smo tam, kjer nas hoče Bog, o čigar ljubezni, ki jo ima do nas, smo se prepričali. In „če je Bog z nami, kdo je zoper nas!“

Tak velikonočni mir je občutil npr. poznejši kardinal J. H. Newman. Ko je po svojem prestopu iz anglikanstva v katoliško Cerkev doživljal napade in sumničjenja zlasti s strani tistih, od katerih tega niti zdaleč ne bi bil pričakoval, je v svojem dnevniku dne 30. 10. 1867 sicer potožil nad bridkostjo, ki ga globoko prizadeva. A takoj nato je pristavil: „Kar se mi je zgodilo, to ne moti moje notranje sreče; nasprotno, čudovito se je pomnožila ob teh zunanjih stvareh.“

Morda mora naša pot tudi dalj časa iti „skozi noč in meglo“. Take trenutke je doživljal tudi npr. Teilhard de Chardin. A sam je zapisal, da je v takih trenutkih še posebej treba „bolj in bolj postati eno telo in ena duša s Cerkvijo“, ki je bila navzoča že pod Kristusovim križem in je doživljala prvo velikonočno jutro.

DRAGA, LEPA GOSPA!

Debela slana je prekrila šele v pozni jeseni posejano travo na zelenici med bloki. Zgodaj zjutraj se je sklonila mlada gospa nad kupom zloženih lepenk in pokadil se je tenak, siv dim. Plameni so polizali lepenko in sredi trave se je pokazala črna lisa.

Mlade, šele lani posejane zelenice kažejo brazgotine, ker so na njih parkirali ali obračali avtomobile. Starejše zelenice kažejo od hoje ali parkiranja zbito zemljo. Cvetlični nasadi, predvsem grmički mladih vrtnic, so ob poteh za pešce uničeni.

Nisem še videla lastnika, da bi na svojem vrtu vrtnice, ki si jih je sam nasadil, povozil, da bi metal mednje papirčke in druge odpadke. Po naših razmočenih zelenicah pa hodijo otroci in odrasli, avtomobile parkirajo kar na travi, tudi na otroškem igrišču, celo ob péskovniku najmanjših!

Noga meščana je, tako se zdi, strupena. Razumem, da ta ali oni ne ve, da zelenje za nas diha, da izboljšuje mestni zrak; tega, da si maže obutev po neutrjeni zemlji, pa ne razumem.

In taki so odrasli ljudje! Kaj, če bi se obrnili na mladino in jo prosili, da starejše malo podučijo, da je treba varovati naše skupne vrtove? Ali morda

In spet bomo prišli na svetlo, čeprav morda zelo strmo pot k pravemu cilju. In odkril se nam bo globoki življenjski smisel Jezusovih besed emavškima učencema: „Ali ni bilo potrebno, da je Kristus to pretrpel in šel v svojo slavo?“

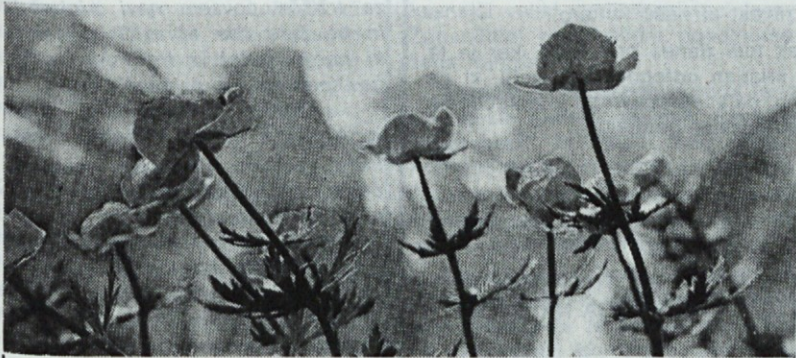
z „alelujo“ med polja in travnike

Nedelja Gospodovega vstajenja je tisti dan, ki je vse nedelje napravil za Gospodove dneve, za dneve Kristusovega in našega vstajenja. Ker je namreč Gospod vstal od mrtvih na dan po soboti, ki so jo Judje obhajali kot praznični dan, zato so kristjani ta dan — prvi po soboti — napravili za svoj tedenski praznik. Vsaka nedelja je od tedaj naprej bila in je še danes spominski, praznični dan Kristusovega vstajenja. Toda enkrat v letu, tj. na obletni spomin Kristusovega vstajenja, na „praznik vseh praznikov“, na nedeljo

vseh nedelj, so obhajali in tudi danes obhajamo evharistično daritev z največjo slovesnostjo, kar jih sploh premoremo.

V naših krajih je na velikonočno nedeljo v bolj zgodnjih urah mnogokje pred mašo tudi slovesen prenos sv. Rešnjega Telesa iz „božjega groba“ na glavni oltar, po možnosti pa tudi s svečano procesijo z Najsvetejšim (in z „Alelujo“, to je s kipom vstalega Kristusa) ven med polja in travnike. To se navadno imenuje „vstajenjska“ procesija, z ljudskim izrazom tudi kar „vstajenje“.

Zlasti pa je s tem „domačim vstajenjem“ globoko doživetje vstajenjske radosti ob srečanju s povečanim Gospodom omogočeno tudi mnogim takim vernikom, ki se kljub vsej dobri volji obhajanja „matere vseh vigilij“ ne morejo udeležiti. Že zato bi pač ne kazalo odpravljati tega lepega starega običaja, čeprav se procesija zdi nekaterim v današnjih razmerah preveč „triumfalistična“. Ti bi vendar morali pomisliti, da ne gre in ne sme iti za naš človeški triumf, marveč za triumf, zmagoslavje božje ljubezni.

naša skupna vrtnica manj lepo cveti, kot pa če bi bila naša osebna last?

Marsikje po svetu plača visoko globo, kdor odvrže v parku najmanjši košček papirja, za zaščito naših zelenic pa ni čuvajev. Toda ali ne bi morala

vzgojena družba — in to bi mi lahko bili — sama ravnati tako, da bi čuvala svoje skupne nasade in vzdrževala red v svoji okolici?

Draga, lepa gospa, ne samo ti, tudi mesto potrebuje svoj make up!

in svojo izpolnitev v tem, kar jim vsiljuje propaganda. Sicer se sami komaj zavedajo svojega drsenja v plitvost, ker je ta proces perfidno in spretno organiziran pod masko prijetnih, zabavnih, „neškodljivih“ oddaj, filmov itd.

Seveda ta ubogi človek, ki so mu duhovna hrana televizija, nogometne stave, nedeljski nogomet itd., ne vidi svoje lastne slike, še manj svojega brata. Saj je že njegova družina miniaturni primer hladnega potrošniškega sožitja brez vsebine.

Vzporedno s tem je predavatelj nakazal, kako so tisti, ki se danes najbolj boje, prav denarni magnati, nasilni oblastniki in vsi tvorci množičnih goljufij in krivic, saj se zavedajo, da se počasi, a vztrajno, človek začinja prebujati.

Pater Balducci je naredil globok vtis sicer tudi s svojim govorjenjem, saj je odličen govornik, a predvsem so padle v oči nekatere druge njegove značilnosti.

Na primer to, da zna biti kljub svojim letom tako neomajno zaupljiv v boljši svet, da mimo vseh krivic, ki jih vidi, verjame v zmago šibkih, zatiranih, lačnih pravice. Predvsem pa to, da kot intelektualec in teolog o božjem kraljestvu ne le govori med štirimi stenami, temveč ga pomaga graditi s svojimi lastnimi rokami. Ukvarja se z revnimi delavskimi otroki in z njihovimi družinami, s problemi njihovega obstoja, vzgoje, vključitve v družbo. In to dela ne z občutkom „pametnejšega“ v službi svojih manjših bratov, ampak z odnosom dolžnika do vseh, ki so porinjeni na robove življenja.

Kaj pravijo doma in po svetu

Z izvirke iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo. Iz podane snovi naj si bravci sami ustvarijo sodbo o življenju slovenske družbe!

Op. ured.

Mladika

VLOGA KATOLIŠKEGA TISKA

Če je v preteklih časih katoliški tisk igral važno vlogo, igra danes, bi rekel, glavno vlogo, ker ne smemo podcenjevati hudih groženj, ki zvirajo iz duhovnih gibanj našega časa: sekularizem, brezboštvo, materializem, ki izhaja iz blagostanja. Te grožnje valovijo okoli temeljev, na katerih stoji Cerkev in brez katerih bi Cerkev izgubila sama sebe: vprašanje o Bogu, o Kristusu, o veri, odrešitvi in zveličanju.

Toda Cerkvi je naloženo tudi, da se zavzame za pravo podobo človeka, da postane zagovornica človeških pravic, človekove prihodnosti, da reši človeka stremiljenj, ki ga hočejo, ne da bi se tega zavedal, prepotiti v kolesje gospodarstva, ideologij, tehnike.

Za nas Slovence pa imajo verski spisi in katoliški tisk še drugo, posebno nalogo.

Prvo slovensko knjigo, prvo slovensko slovnico, prvi slovenski prevod, prvi slovenski časnik, prvo slovensko povest — vse to je slovenski narod dobil iz duhovniških rok. Da je pri Slovencih in posebno pri nas, v naši Benečiji, krščanstvo s svojimi verskimi spisi in s svojim katoliškim tiskom zvestobo narodu samo hranilo, dokazuje že delež posvečenih oseb, ki so soustvarjale našo narodno zavest in našo kulturo.

To zvestobo narodu naš katoliški tisk tudi danes priporoča, ker je ta zvestoba predvsem nemogočnost, da se kristjan odtegne božji volji, ki ga je vsadila na neki določeni prostor, mu dala spregovoriti v določenem jeziku, ga zaznamovala s določenim zemeljskim genijem.

Mladika, Trst, 1973/1, str. 2.

družina

„DRUŽINA“ izhaja dvakrat na mesec. Izvod stane 50 par. letna naročnina 12 Ndin. za inozemstvo

PROTIVERSKA
KNJIGA NA ŠOLAH

V sobotnem *Delu*, dne 10. februarja, je Matevž Krivic iz Ljubljane napisal pismo bralca „Vrednotenja in razvrednotenja“, v katerem je skušal potegniti meje tako imenovane „idejne akcije“ (v šolah po Sloveniji, op. NL), začete pred enim letom.

Kot so njegove misli vredne vse pozornosti in bi zaslužile, da bi jih upoštevali tudi na terenu, pa moram ugotoviti, da so to pismo zelo malo brali in se protiverska akcija celo zaostrojuje. Besede in glasovi, pa nič več — to velja trenutno za Krivičev članek. Nestrpnosti je še toliko, da ne bo kmalu bistvenega izboljšanja.

Podobne akcije smo v presledkih doživljali že vsa leta, odkar je bil leta 1952 odpravljen verouk iz naših osnovnih in srednjih šol.

Krivičevo glavno misel na kratko podam in dopolnim, ker je v njegovem pismu premalo poudarjena: Če bi šola učila mladino samo to,

novice od doma

(Nadaljevanje s 3. strani)

ninulemu letu je od 13.593 kandidatov v prvo naredilo izpit le 5148. Upajmo, da se bo morala vozniškov s tem dvignila.

CERKLJE ob KRKI — Vaščani so se zavzeli in zbrali že veliko samoprispjevka za asfaltno stezo Zasap—Črešnjice—Cerklje—Dolenja vas—Pirošica. Upajo še na družbeno podporo, da bi se povezali s svetom.

DOBRUŠKA VAS — V tem kraju na Krškem polju so zgradili tovarno betonskih strešnikov. Dnevna proizvodnja znaša 20—30 tisoč kosov. Izdelujejo po italijanski licenci. Zanimivo je, da so v minulemu letu zgradili v Velenju in Otiškem vrhu enaki tovarni. To so za tržišče povsem novi proizvodi in bo šele čas opravičil reklamo, ki pa je sedaj iz trgovskih razlogov povsem upravičena.

GORIŠNICA — Gorišnica in okoliške vasi na Ptujem polju so postale bogatejše na izobraževalnem področju. Kakih 560 učencev si nabira svojo učenost v novih prostorih šole, ki sicer še ni uradno odprta, a daje povsem nove možnosti učenja. Nova šola ima tudi prostore za kabinetni pouk in veliko telovadnico.

HAJDINA pri PTUJU — Na gradbišču ceste Macelj—Ptuj so naleteli na zelo dobro ohranjen rimski sarkofag. V njem so našli dva človeška skeleta in več okrasnih prdatkov. Sestavljen je iz več marmornih plošč in vezan z železnimi sponami. Zgrajen je iz pohorskega marmorja in je iz 3—4 stol. po Kristusu. Lansko leto so na območju našli več rimskih grobov,

rimске vodnjake, kamnito glavo rimskega leva in veliko drugih predmetov iz jantarja, kosti in brona.

IDRIJA — V Idriji je bila razstava del mnogih tihih umetnic v ročnih spretnostih. V mestni galeriji je bila uspešna razstava znanih idrijskih čipk. Razstavo sta popestrila še slikarka F. Gostiša in rezbar Pavel Repar.

ILIRSKA BISTRICA — Šolo za bodoče matere so finančno podprle mnoge delovne organizacije. Strokovno so priskočili na pomoč delavci bistriškega zdravstvenega zavoda. Mlade bodoče matere so z zanimanjem prisluhnile predavanjem in si s tem nabrale potrebne znanja za srečno bodočnost svoje družine.

ISTRA — Istra je Slovincem bolj malo poznana, razen tistim, ki si poleti na njenih obalah nabirajo rjave kože in zdravja. V dolini reke Mirne ležijo Istarske radioaktivne toplice, ki so jih poznali že Rimljani. Nad samimi toplicami se dviga visoka skala, izpod katere priteka zdravilna voda. In kaj zdravi ta „čudežna voda“? Revmatska obolenja, kronične bolezni ženskih organov, obolenja dihal, priporočajo jo rekonvalescentom po težkih ortopedskih posegih. Poskrbljeno je za zdravniško nego. Turisti najdejo dovolj prostora v hotelih.

IZOLA — To mesto ribičev želi mnogim ponesrečencem, da bi čimprej ozdraveli in postali čvrsti kot ribe. Izolska kirurška bolnica je že mnogim rešila življenje. Te dni je dobila naj sodobnejši rentgenski kabinet. Rentgen ima električni ojačevalec, ki omogoča, da dobi pacient med slikanjem desetkrat manj rentgenskih žarkov. Televizijski prenos slike pa omogoča delo pri dnevni svetlobi.

KOPER — „Tomas“ je pripravil novo presenečenje. Za tržišče je izdelal še en proizvod — „avtomatic 3“. Gre za kombinacijo motornega kolesa in bicikla. Vozilo (49 ccm) ima dve avtomatični brzini, ki se sami vključujeta. Vozil-

kar je znanost nesporno ugotovila, bi odpadlo prepiranje o tem, ali je Bog ali ga ni, ali je svet več in neskončen ali pa ni itd., ker znanost teh poslednjih vprašanj in skrivnosti še ni razvozlala in je vprašanje, kdaj jih sploh bo. Znanost odgovarja: „Ne vemo in ne bomo vedeli.“

Strokovno se to imenujejo metafizična vprašanja, na katera pa da marksistična usmerjena znanost enostaven odgovor, ki ga je oblikoval že Lenin, a je ta stavek danes malo poznan: v svetu ni nobenih nadnaravnih sil, to je Boga, ker „v vesoljstvu ne obstoji nič drugega kakor materija (snov) v gibanju, a materija se ne more gibati drugače kakor v prostoru in času“. Torej kratko in jasno: Boga ni.

Nasprotno od želje Matevža Krivica, da naj bi šola o teh metafizičnih vprašanjih ne razpravljala, pa se zahteva od vsakega učitelja, (pa če poučuje v otroškem vrtcu ali na univerzi), naj ateizem (brezverstvo) ob vsaki priložnosti vceplja naši mladini, od prvih korakov v šolo do življenjske dozorelosti.

Čas je že, da tako protiversko akcijo, ki se kljub spravljivim opozorilom še vedno nadaljuje, odločno zavrremo tudi iz narodnostnih ozirov.

Ker smo Slovenci majhen in zelo ogrožen narod, moramo biti čimbolj enotni, za kar pa je potrebna velika medsebojna idejna (mišljenjska) strpnost. Že v Prešernovem času se je zaostriło nasprotje med svobodomislec in katoliško duhovščino. Toda pred sto leti so v imenu narodne sloge uredili te odnose tako, da naj bo mladina versko vzgojena; če pa se pozneje temu nauku izneveri, naj obdrži svoj ateistični nazor zase in ga ne širi med narodom.

Tako je ostal verouk v osnovnih in vseh srednjih šolah v glavnem neokrnjen do leta 1952 (bil je tudi med NOB na partizanskem ozemlju), čeprav so že takoj po nastanku prve Jugoslavije nekateri zahtevali odpravo verouka in uvedbo civilnega predmeta, podobnega današnjim „temeljem socialistične morale ali družbene vzgoje“.

Znano je tudi, kako se je začel po zaslugi slovenske duhovščine pred dobrimi dvesto leti naš narodni prepoved in duhovščina je nato v glavnem vodila slovenski narod vse do NOB v zadnji vojni. Katoliška Cerkev se je pri tem tako tesno povezala z vsem kulturnim, političnim in celo gospodarskim življenjem našega naroda, da se ne France Prešeren ne kasnejši veliki svobodomislec (sem štejem tudi Ivana Cankarja in Otona Župančiča) niso usodili popolnoma se odtrgati od katoliške večine našega naroda.

Vernost slovenskega naroda je izpričana in še danes živi v premnogih slovenskih ljudskih pesmih. Če bi to pa hoteli izločiti še iz naše umetne književnosti, bi ostalo zelo malo Prešernovih pesmi. Črtati bi morali Krst pri Savici in prav tako večino Cankarjevih del, najprej pa „Hlapca Jerneja in njegovo pravico“. To delo je napisano v svetopisemskem (bibličnem) slogu, da bi bilo čim bliže čustvovanju, kar pomeni verovanju preprostega slovenskega ljudstva.

Da ne bom preveč našteval, omenim samo še Prežihovega Voranca (Lovro Kuhar), ki je sicer mariborskemu škofu izjavil, da je komunist, a je znano, da je visoko cenil škofa Slomška in slovensko duhovščino na avstrijskem Koroškem. Vemo tudi, koliko si je prizadeval, da je Mohorjeva družba lahko obnovila svoje delo po zadnji vojni.

Tudi idejni nasprotniki Cerkve priznavajo, da so slovenski duhovniki in drugi verni ljudje glavni nosilci narodne zavesti med Slovenci v zamejstvu, pa tudi med izseljenci širom po svetu. Slovenska duhovščina je razen zelo redkih izjem na Koroškem in v Benečiji najbolj požrtvovalna pri delu za obstoj slovenskega naroda v zamejstvu: na Koroškem, Tržaškem, Goriškem ter v goratih predelih Benečije, Režije in Kanalske doline. Čeprav so tudi v teh pokrajinah Slovenci različno idejno usmerjeni, so pa tudi nekataličani do katoliške Cerkve in katoličanov mnogo bolj strpni kot v ožji Sloveniji. Tako je pokojni France Bevk šele po priključitvi Primorske k Jugoslaviji leta 1947 izjavil, da je ateist, dotlej pa je o tem molčal, ker bi taka izjava prej škodovala enotnosti primorskega ljudstva. Zato si lahko predstavljamo, kako bo sedanja protiverska akcija

prizadela narodno zavedno duhovščino in vse slovenske vernike izven Jugoslavije.

Toda te resnice o zaslugah katoliške Cerkve in duhovščine za slovenski narod naša mladina v šoli ne sme zvedeti in, kdor bi ji to povedal, lahko tvega, da bo izgubil službo. Celó obratno se bo dogajalo v tej akciji: mladino bodo učili, da je krščanstvo oziroma katoliška Cerkev kriva za vso narodno nesrečo začevši z letom 772, ko smo Slovenci hkrati z zmago krščanstva nad staro vero izgubili tudi svojo državno neodvisnost, nato pa živeli 1100 let pod nemško in madžarsko oblastjo; enako da je tudi kriva vsega gorja med osvobodilnim bojem slovenskega naroda med zadnjo vojno.

Doslej ne mi Slovenci in tudi ne Hrvati ne premoremo knjige, ki bi pravično ovrednotila delovanje katoliške Cerkve in duhovščine med obema narodoma; kar pa je izšlo, je pomanjkljivo in tudi ni več dosegljivo. Zato je res krajini čas, da tako delo čimprej dobimo.

Še eno področje moramo omeniti, kjer ima ta akcija škodljive posledice. Gre za naše kmečko ljudstvo, ki je še danes ostalo najbolj verno, tako da ponekod na podeželju hodi k verouku do devet desetih vseh osnovnošolcev. Naša družba bi morala našemu kmetu lajšati njegovo garanje na rodni grudi in to ne samo z gospodarskimi ukrepi in pomočjo, čeprav je ta v danih razmerah najvažnejša. Ravno zaradi ohranitve zdravega kmečkega stanu bi morala biti naša oblast strpna do katoliške Cerkve, ki uči, da delo ni samo za pridobivanje gmotnih dobrin, ampak je človeku naloženo, da z njim služi Bogu in ohrani rodno grudo domovini.

Prav gotovo si Cerkev najbolj prizadeva tako v domovini kot v zamejstvu, da sodobni materializem, ki preveličuje materialne dobrine v življenju, še bolj ne pogubi našega kmečkega ljudstva; ta materializem ponekod že tudi starejše ljudi speljuje pri nas in tudi v zamejstvu na lahkotno delo in življenje v mestih ter v tujini. Zato tako lahkomiiselno zapuščajo rodno grudo, ki je 1400 let preživljala slovenski narod.

Žal mi omejeni prostor ne dopušča, da bi obravnaval še druge kvarne posledice protiverske vzgoje v naših šolah. Zahvaljujem pa se uredništvu *Družine* za objavo tega pisma, ker sem na škodljivost te akcije hotel opozoriti slovensko javnost že pred enim letom, a mi uredništvo *Prosvetnega delavca* in *Naših razgledov* člankov nista hoteli objaviti.

Ne samo vsak vernik, ampak vsak zaveden Slovenec, ne glede na prepričanje, se mora zamisliti nad usodnimi posledicami, ki jih bo imela ateistična akcija za ves slovenski narod doma in na tujem.

Družina, Ljubljana, 4. marca 1973, str. 6.

Nedeljski dnevnik

DA NAS NE BO ČEZ 20 LET
DVA MILIJONA ZDOMCEV

Napisal sem nekaj misli, ki bi naj dale ljudem, ki so odgovorni za to, da se nas toliko nahaja v tujini, vedeti, da nismo slepi in da čez noč res ne moremo prti nazaj.

Samo milijon nas je v tujini. Ta številka zveni zelo žalostno, toda je resnična.

Kje je treba iskati krivce za take razmere? Kdo je kriv, da je sploh prišlo do tega? Komu se lahko zahvalimo, da nas je toliko v širnem svetu? Zakaj ne napišete resnice, da smo morali mnogi iskati svoj delček kruha v tujini, ker ga za nas ni bilo doma?

Napisal bom primer, ki se začne kot pravljica, toda je resničen. Bilo je leta 1968 v ptujski občini. Mnogo mladih deklet je čakalo na zaposlitev, in to z administrativno, ekonomsko, kovinarsko, gradbeno tehniško šolo, kmetijsko itd. Mnoge so čakale 15 mesecev in več po uspešnem šolanju. Vedno, ko so se oglasile na zavodu za zaposlovanje v upanju, da se je našlo kaj, so dobile odgovor: Ni še nič. V Sloveniji ni našel ptujski zavod tem dekletom zaposlitve. V obupu in želji po zaposlitvi so se mnoge odločile za tujino, kjer se nahajajo še danes.

lo je uspešna dopolnitev dosedanjih motornih koles te tovarne.

KOPER — Na območju obalnih občin je v tem šolskem letu prejelo 1554 učencev učbenike za stonj. Največ knjig so prejeli učenci višjih razredov osemletke. Merilo za pomoč je bil otroški dodatek do 600 dinarjev dohodkov na člana družine.

KOPER — Pretorska palača na Titovem trgu je dobila novo podobo. Dela, ki so trajala več mesecev, so prinesla stavbi novo trdnost. V razpoke je bilo injiciranih veliko ton vezivnega materiala. Omet je obnovljen v istem stilu, kot je bil original v 17. stoletju. Sedaj preurejajo notranjost palače, kjer bodo prostori za mestno upravo. Posebno pozornost posvečajo ob restavriranju okenskimi okrasom in silikonski zaščiti.

KOZJANSKO — Vodovod od Fužine do Sotle bo gradilo 380 brigadirjev. Mladi želijo pomagati temu nerazvitemu področju. Vodovod bo dolg 143 km, imel bo več zbiralnikov in črpalnih naprav. Gospodarske organizacije so prisločile na pomoč z materialnimi sredstvi.

LIBOJE — Tukajšnja keramična tradicija se vedno bolj uveljavlja. Izdelujejo keramične posode, okrasne vaze, in druge umetniške predmete. Do sedaj je bilo čutili pomanjkanje podobnih proizvodov na domačem tržišču. Delovni kolektiv libojske tovarne želi z rekonstrukcijo svojih obratov in z novimi stroji izboljšati svoje življenjske možnosti, obenem obogatiti domače tržišče z umetniškimi posodami.

LITIJA — Učenci in učitelji v Litiji skrbno pripravljajo razstavo: „V svetu poklicev“. Že dalj časa nabirajo slikovno in priročno gradivo, s katerim želijo prikazati razne poklice, ki so v okolju najbolj zastopani. Razstavo bodo obogatili še s svojimi spisi in risbami.

LJUBLJANA — Ljubljanski promet postaja velika sirota. Ob delavni-

STRELJAM V PRAZNO, ZADETKI SO PA VSI PO VRSTI ODLIČNI.

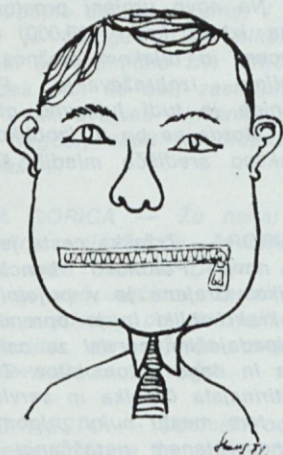
„Kako je bilo mogoče v starih, preživelih časih graditi šole brez samoprispevka?“

„Čisto preprosto: opeko na opeko, kajti z besedami se ne da zidati drugo kot gradovi v oblakih.“

BLAGOR NJIM, KI SI V TOPLICAH ZDRAVIJO VEČVREDNOST-NE KOMPLEKSE!

„Kako naj preživljam štiričlansko družino s 1000 dinarji mesečno?“

„Najprej prodajte posodo in jedilni pribor, potem pa se še kaj oglasite, da vam bomo svetovali še kaj drugega.“

DOKLER SE UČIMO NA NAPAKAH, JE BOLJE, DA OSTANEMO PRI BESEDAH.

„Veš, zakaj si je 250 vojvodinskih kmetijskih strokovnjakov izbralo Dubrovnik za seminar o pridelovanju pšenice?“

„Vem: zato, ker smo dolga leta pridelali največ pšenice po morju.“

TUDI TISTI, KI UTRUJAJO, POSTANEJO UTRUJENI.

Gospodinja mesarju: „Pravzaprav pa mi je čisto vseeno, če je meso drago, saj ga tako ali tako nimate.“

ČE JE RES BAZA ZDRAVA, ME ZANIMA, KAJ JE POTEM NEZDRAVO.

Gost natakarkarju: „Prinesite mi kaj drugega, česar si ne moremo privoščiti vsak dan!“

Natakarkar gostu: „Oprostite, toda fižola je pravkar zmanjkalo.“

KATERI UKREP BI MORAL PRITI ZDAJ NA VRSTO, DA BI SE SOCIALNE RAZLIKE ŠE ZMANJŠALE?

- Prvi.
- Kateri ukrep je pa sploh prišel, da so se?
- Pregon neupravičenih revežev.

PREPOZNI SMO S TOVARIŠKO KRITIKO — TOVARIŠ SE JE POGOSPODIL.

Revež bogatašu: „Prav vesel sem, ker zdaj lahko kupujem meso kot vsi drugi. Vsak dan grem v mesnico, zahtevam kilo teletine in mi rečejo: ‚Nimamo!‘“

NE VEM, KAJ NAJ SI MISLIM O VAS: TAKO POŠTENI STE VIDETI.

Delavec govori sam s seboj: „To, da je zdaj, ko imamo samoupravljanje, tovarna tudi moja, še razumem. Ampak kako sem samega sebe vrgel iz službe, mi pa ne bo nikoli jasno.“

SO DANAŠNJI SLOVENCİ BOLJ BOJEVITI KOT NJIHOVI PREDNIKI?

● Ista figa! Včasih so se bojevali s cepci, zdaj pa tudi.

● Seveda, še malo, pa bo končana okupacija Zahodne Nemčije.

LAHKO NAM JE ŽAL, DA NI VEČ KENTAVROV — TO SO BILI VSAJ NA POL LJUDJE.

Nekdo modruje sam s seboj: „Pravzaprav je kar dobro, ko cene poskočijo za 30 odstotkov. Potem je vsaj ves teden mir.“

NEPISMENI SO POGOSTO BOLJE INFORMIRANI — SAJ NE BEREJO ČASOPISOV.

Direktor tovarne učitelju, ki se je prišel ponuditi v službo: „Iz prosvete bi radi prišli k nam v proizvodnjo, ker imate idealizma že čez glavo? Veste, tudi pri nas imamo zdaj že 20 odstotkov idealizma in samo še 80 odstotkov plače.“

KDOR NE DELA, NAJ NE GOVORI!

Trije konji gotovo več potegnajo kot en sam, trije osli pa ne mislijo nič pametneje kot en sam.

NAČELNO SMO VSI DELAVCI ENAKI, RAZLIČNI SO SAMO PREJEMKI IN DELOVNI POGOJI.

Čudno je to, da živiš bolje od obljub, ki jih daješ, kot od obljub, ki jih dobivaš.

NAPAKE DELAJO NEKI TOVARIŠI, PLAČUJEJO JIH PA ZELO DOLOČENI TOVARIŠI.

Mati otroku: „Vidiš, sine, vsako leto je več: lani so mi obljubili stanovanje, letos pa stanovanje in še otroško varstvo.“

NEKDO JE REKEL, DA KORUPCIJE PRI NAS NI, VENDAR JE BIL ZA TE BESEDE PLAČAN.

Po Pavlihi

Kaj je storjenega za zdomce povratnike? So jim zagotovljena delovna mesta in kje se nahajajo? Z lepim pisanjem ne boste ublažili zaposlovanja v tujini in vrnitev zdomcev nazaj.

Mi spremljamo gospodarski razvoj v domovini in smo veseli vsakega dosežka, ki je v prid celotni družbi, toda smo tudi kritični, saj smo bili mnogi na prvem koraku, ko smo bili sposobni družbi vrniti dolgove in z našim delom graditi lepšo bodočnost, razočarani. Za mnoge ni bilo dela, kakršnega so bili sposobni opravljati.

Mnogi imajo skrbi, kaj bo z otroki zdomcev. Veliko jih bo ostalo tukaj, saj so tukaj preživeli čas, ki jih vodi v prihodnost. Šola jim daje smeri za življenje. Mnogi otroci bodo krenili na pot, ki vodi v drugo smer, kot je vodila naša.

Mnogo je tudi družin, ki se ne nameravajo nikoli vrniti za vedno domov. Urejene imajo družinske razmere in morda so po svoje srečni. Zakaj bi jih obsojali, saj smo mnoge sami poslali v tujino!

Mnogi imamo željo vrniti se nekoč nazaj, toda dokler boste samo pisali obljube, bomo morali še čakati, kaj nam bo prinesla prihodnost.

Opozoriti bi hotel samo pisca članka o zdomcih v novoletni številki Nedeljskega „300 tisoč vojaških obveznikov se nahaja zunaj naših meja“. Res, da nas je mnogo, ali mnogi se zavedamo, da pripadamo jugoslovanski celoti, in vemo, da živijo doma naši očetje, matere, bratje, sestre in v sili ne bomo pustili nikogar samega. Mislim, da je strah odveč.

Mnogo nas je ostalo in bo ostalo zavednih Jugoslovancev. To je tudi vidno v denarnih naložbah v naših bankah. Mnogi zaupamo našim bankam in pošiljamo devize domov. Kam se nalaga ta denar? Se ustvari kaj s tem denarjem tudi za povratnike? Tukaj vsi molčijo. Oglasite se, kam roma ta denar. Če bomo videli, da bomo imeli tudi mi koristi, vam ga bomo zaupali še več in s tem bo imela tudi naša družba manj težav v gospodarstvu.

Tudi novi carinski predpisi nas niso razveselili. Kdor hoče odpreti obrt, ima res nekaj od tega, toda vsi ne moremo postati obrtniki. Mnogi bi hoteli pomagati očetom, materam, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, da bi jim ročno koso zamenjali z motorno in plug s konjsko vprego s traktorjem. Brez carine ne gre. Mislim, da bi lahko tukaj malo naši poslanci premislili, kaj bomo jutri jedli in koliko bo stal krompir, če ne bomo dali možnosti, da se naše kmetije prebudijo iz siromaštva. Brez mehanizacije ni uspeha in mladina bo bežala s kmetij. Za kmetijstvo bi res lahko bili stroji brez carine, ne samo za kmete, temveč tudi za tiste, ki želijo pomagati domačim.

Kaj je in kaj bo storjenega, da bomo lahko brez težav in problemov prihajali nazaj v domovino? Samo blizu milijon nas je. Preprečimo, da nas ne bo čez 20 let dva milijona, ki bomo morali živeti v širnem svetu!

Nedeljski dnevnik, Ljubljana, 4. februarja 1973.

Katoliki GLAS

ŠTIRISTOLETNIKA KMEČKIH UPOROV —
OPOMIN K ČISTI IN SVOBODNI VESTI

Ob obletnici največjega kmečkega upora je bila 9. februarja v zagrebški stolni cerkvi maša zadušnica za vse žrtve tega kmečkega upora.

Evhariistično slavlje je vodil zagrebški nadškof dr. Franjo Kuharić, naslednik nadškofa grofa Jurija Draškovića, ki je bil kot hrvaški ban v tistih letih vrhovni poveljnik plemiške vojske in sodnik poraženih kmetov.

V priložnostni pridigi je nadškof Kuharić naglasil, da se čuti za odgovornega dediča tiste zgodovinske dediščine. Kot kmečki sin sočustvuje z upornimi kmeti, kot zagrebški škof pa obžaluje postopanje škofa Draškovića.

„Morda moremo slutiti tragično tesnobo njegove vesti, ko je bil stiskan med odgovornostjo svetnega poglavarja in dolžnostjo dušnega pastirja. Na žalost je v njegovem postopanju zmagala funkcija svetnega poglavarja in maščevalca. To je zgodovinski zgled, kako so bili dušni vodi-

kih se v času, ko se delavci vračajo z dela, praktično ne moreš peljati skozi mesto. Nekaj kilometrov poti bi v istem času trikrat prehodil. Kljub temu je mestni proračun predvidel za modernizacijo semaforov letos prav toliko kot lani, za vse ostale storitve pa je zmanjkalo denarja.

LJUBLJANA — Orgelski koncert Huberta Berganta v ljubljanski stolnici 12. marca je bil, kot vsi dosedanji, čudovito umetniško doživetje. Bergant je profesor na Glasbeni akademiji za orgle v Ljubljani. V Sloveniji je imel že celo vrsto uspešnih orgelskih večerov. S svojimi virtuosnimi izvajalnji je žel velike uspehe po Italiji, Avstriji in Sovjetski zvezi. Sedaj se pripravlja na gostovanje v Angliji.

LONČAREVCI — Vaščani so priredili „borovo gostovanje“, ker se v minulem letu v tej prekmurski vasi ni nihče poročil. Ker je pust čas porok, so si vaščani pripravili borovo poroko z borovim ženinom in borovo nevesto. Zbrali so se vsi vaščani, odšli do bližnjega gozdčička, kjer so ženina „poročili“ z borovo nevesto. Posekani bor so nato odpeljali v vas, ga tam prodali in s tem rešili ženina. Svetovali so mu, naj si poišče pravo nevesto, da prihodnji pust ne bo...

MARIBOR — Odprli so krasno pionirsko knjižnico na Rotovškem trgu. Na novo urejeni prostori in velika izbira knjig (18.000) nudi učencem in dijakom možnost za nadaljnje izobraževanje. Poleg knjižnice je tudi lutkovno gledališče. Morda se bo tu izoblikovalo nekakšno središče mladih šolarjev.

MARIBOR — Tržaška cesta je dobila novo „Petrolovo“ bencinsko črpalko. Grajena je v prijetni šesterostranski obliki in je opremljena s pripadajočimi servisi za oskrbovanje in nego avtomobilov. To je že štirinajsta črpalka in servis, ki so v tem mestu nujni pripomočki ob neprestanem naraščanju prometa. Podjetje gradi enake servise tudi v Št. Ilju in na drugih važnih prometnih točkah.

MARIBOR — S kopališčem Pristan poleg pokritega bazena je dobilo mesto tudi prepotrebno higiensko-sanitarno kopališče, ki ga je Maribor že dolgo pogrešal. Maribor ima še vedno 52% stanovanj brez kopalnic. Novo kopališče ima sodobno urejene kabine s kadmi, tuši, družinske kabine, kabine za sušenje las in sanitarne prostore. Odprto je vsak dan v tednu, razen ob nedeljah in ponedeljkih.

MARIBOR — Na gimnaziji Miloša Zidanška uvajajo avdio-vizualni način pouka s pomočjo najnovejših Philipsovih aparatov. Največ bo ta novi pripomoček pomagal pri pouku tujih jezikov. Služil pa bo tudi drugemu predmetnemu načinu. Mogoče je pogovor učitelja z vsakim učencem. Poseben avtomatski diaproyektor bo pomagal tudi vizualno poglobljati znanje.

MARIBOR — Mariborsko hortikularno društvo se z vodstvom društva gojiteljev cvetic zavzema za tekmovanje v podelitvi „zlate vrtnice“, ki bi jo prejela najlepša domačija. Nadalje načrtujejo nove zelene površine s parki, kjer bi imel vsak Mariborčan svoje drevo. V glavnem parku bodo v poletnih mesecih na sporedu koncertni večeri.

MURSKA SOBOTA — Tukajšnji klub zdravljenih alkoholikov ima trenutno 17 članov, nekaj pa jih je še na zdravljenju. S popolno abstinenco si zdravljeni alkoholiki medsebojno dajejo poguma. V Sloveniji je okrog 100.000 alkoholikov, ki so praktično živi mrliči in se vsak dan še bolj zastrupljajo. Tako vsak dvajseti Slovenec umira v tegobi, zapit in prepuščen siromaštvu.

NOVA GORICA — Že nekaj let vznemirja mimoidoče šempetrski skelet nove bolnice. Čeprav skušajo na več načinov zbrati potrebna sredstva, pri delovnih organizacijah ne najdejo pravega razumevanja za ta načrt.

NOVO MESTO — Občinski odbor Rdečega križa je že začel zbirati sredstva, da bi z njimi omogočili socialno šibkim in ogroženim otrokom letovanje na morju. Lani je

telji tem manj svobodni kot branilci zatiranih, čim bolj so bili povezani s svetnimi oblastniki ali so bili celo sami nosilci svetne oblasti. Krščanska vest mora biti pred vsakim človeškim družbenim redom zmeraj čista in svobodna, da sledi le duhu evangelija. Kristjan se mora zavedati, da je končno odgovoren samo Bogu in v tej zavesti mora najti pravo pot in oporo proti vsem človeškim sodnikom.“

Katoliški glas, Gorica—Trst, 22. februarja 1973, str. 1.

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

K DNEVU ČLOVEČANSKIH PRAVIC

Slednje leto se praznuje Dan človečanskih pravic v spomin na sprejetje Deklaracije v Organizaciji Združenih narodov leta 1948. To Deklaracijo so podpisale vse članice OZN, tudi Sovjetska zveza in Jugoslavija, ter se s tem obvezale izpolnjevati to mednarodno pogodbo.

Letos so ta dan v Ljubljani praznovali zelo slovesno.

Vida Tomšičeva je govorila svoj slavnostni govor zoper zatiranje črncev v Afriki, proti vojni agresivnosti v Vietnamu, proti pokolom tam in drugod po svetu, proti kolonialnim zverinstvom v Angoli in rasni diskriminaciji v Združenih državah, na koncu s enim stavkom omeni tudi preganjanje Slovencev na Koroškem in v Benečiji.

Ne vidi pa nobenega pregreška zoper človekove pravice v Sovjetski zvezi, kjer še zmeraj zapirajo pisatelje v norišnice in kjer raznarodujejo cele narode, npr. baltske in Ukrajince. Še manj pa vidi kakšno napako v Jugoslaviji in še manj v Sloveniji. Da ni politične svobode v deželi, ne verskih šol, ne vzgoje, pri kateri bi prvenstveno odločali starši, kot terjaja Deklaracija, to je ne moti. Da niso vsi državljani enakopravni, tudi ne. In če se v skupščini sklepa, da nemarksistični učitelji ne bi smeli učiti v šolah, je to proti Deklaraciji človečanskih pravic.

Pred nami se razvijajo vsi nehumani prizori iz naše polpreteklosti: tisoči in tisoči trohnečih trupel, ki so bila uničena po vojni z nehumanimi mukami zaradi razlik socialnega reda, vere in političnega mišljenja, zaradi nasilja nad dostojanstvom človeka.

Svobodna Slovenija, Buenos Aires, 25. januarja 1973, str. 1.

Iz tujih časopisov

Z izrezki iz nepristranskih tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši. Seveda pa odgovarjajo za točnost pisanja časopisi oziroma njih poročevalci. Op. ured.

BO MAR INTERNACIONALA POSTALA HIMNA VERNIH?

Zgodilo se je, da se je socialistična preobrazba sveta pojavila kot veri sovražna sila. Krivdo za to nosimo veliko kristjani sami in naše okamenele družbene strukture. Brezbožni komunizem je plod izrojenega krščanstva, je pa tudi grenko zdravilo istemu krščanstvu.

Toda ali ni že čas, da bi ob današnjem spremenjenem položaju v svetu tudi marksistični teoretiki prevrednotili svoja stališča do vere, do krščanstva? Okamenelo vztrajanje na analizah, napravljenih v prejšnjem stoletju, se zdi kaj malo v skladu z naukom samega marksizma o razvoju.

V Sovjetski zvezi danes v imenu marksizma kratijo vernim njihove temeljne človečanske pravice. Miselna nestrpnost, ki jo upravičeno uvr-

ščamo v isto vrsto z barvno, rasno in narodno nestrpnostjo, je tu v nekem pogledu celo uzakonjena.

Odklon socializma na tem področju je še danes ena najbolj kričečih krivic, ki trkajo na vest vsega človeštva. „Vstanite v suženjstvu zakleti...“ Bo mar internacionala postala himna vernih?

Po drugi strani pa se zdi, da je moč ruske Cerkve prav v mirnem prenašanju krivic in silovite protiverske propagande. Mnoge cerkve so spremenjene v muzeje za zgodovino ver in brezboštva, to se pravi, v neke vrste centre za protiversko vzgojo. Toda vprašanje je, če taki centri zlasti s svojo naivno kritiko vere in z norčevanjem iz verskih stvari ne dosejajo včasih prav nasprotnih učinkov.

Razvoj k vedno bolj človeškim odnosom med ljudmi daje upanje, da se bo svetovnonazorska nestrpnost, ki je tako zakoreninjena v sovjetski svarnosti in katere odmeve je čutili tudi pri nas, umaknila medsebojnemu spoštovanju in enakopravnosti ljudi različnih pogledov na svet.

Znamenje, Ljubljana, 1973, januar—februar, str. 9—18.

VATIKAN ZAHTEVA VERSKO SVOBODO ZA EVROPO

Papeški pronuncij v Helsinkih mons. Žabkar (naš rojak, op. NL) je pri razgovorih med poslaniki za pripravo varnostne konference zahteval versko svobodo za evropske narode. Žabkar bi želel, naj bi bile sprejete v seznam načel, ki naj določajo medsebojno sožitje evropskih držav, človečanske pravice v smislu Deklaracije Združenih narodov, vključno verska svoboda. Naj bi našli tudi ukrepe za izmenjavo oseb in informacij, tako da bi ta veljala tudi za osebe in novice s cerkveno-verskega področja.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 8. marca 1973.

NA ČEŠKOSLOVAŠKEM NAJ CERKEV OSTANE ZA ZIDOVII

Ko je zastopnik Svetega sedeža nadškof Casaroli 4. marca v cerkvi sv. Vavclava v moravskem Olomucu posvetil novega škofa, je bil to za to nadškofijo velik dan. Vendar je ostalo praznovanje, h kateremu se je v cerkveno ladjo nagnetlo približno 3.000 vernikov, v skromnem okviru. Po državnem navodilu, da je treba pustiti Cerkev v cerkvi, ni prišlo preko cerkvenih zidov o tem dogodku nič. Celotno zastavo in majhno procesijo so prepovedali.

Ta katakombski značaj škofovskega posvečenja je bil v grobem nasprotju z opazno močnimi oddelki čet uniformirane policije, ki se je postavila na skoraj prazne ceste-vpadnice k cerkvi.

Notranje partijska brezbožna gonja in urejevanje cerkvenih zadev merita predvsem na to, da onemogočita „miselni vpliv“ Cerkve na javnost, zlasti na mladino, in da preprečita, da bi se Cerkev zavzemala za družbene, kulturne in politične pravice državljanov.

Namen kritike vere, tako je pisalo partijsko glasilo *Rude Pravo* zadnje poletje, ni le pokazati nesmiselnosti vere v Boga, temveč tudi ljudem pomagati, da se znebijo verskih blodenj. Širjenje brezbožnih nazorov je neločljivi del miselnega delovanja komunistične partije.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 8. marca 1973.

JUGOSLOVANSKI SINDIKATI SVARIJO PRED DELAVSKO „VSTAJO“

Jugoslovanski sindikati so spričo stalnega naraščanja cen posvarili pred delavsko „vstajo“. V glasilu sindikatov *Borbi* je stalo, da ustvarja nestalnost cen pri delavcih občutje negotovosti, ki dobiva sedaj mere „političnega vprašanja“. Stroški življenjskih potrebščin so samo v februarju v primerjavi z januarjem porastli za 3 odstotke.

Süddeutsche Zeitung, 13. marca 1973.

iz petih občin tega področja letovalo 1012 otrok. Upajo, da bodo tudi letos zbrali dovolj sredstev, da bodo ponovili podobno akcijo.

OBSOTLJE — Že itak siromašno in gospodarsko nerazvito področje večkrat poplavlja narasla Sotla. S tem prinaša ljudem veliko skrbi in težav. Lani je petkrat prestopila svoje bregove. Po mnogih študijah in iskanju najboljšie rešitve so upravni organi sklenili regulirati strugo reke in v Vonarjih zgraditi akumulacijsko jezero. To bo obvarovalo 3600 ha plodne zemlje, 40.000 prebivalcev bo preskrbljenih s pitno vodo, dovolj vode bo za bodočo industrijo in odpirajo se možnosti za razvoj turizma.

OBSOTLJE — Atomske toplice nudijo poled zdravja tudi veliko počitniškega vdušja. Nепrestano so v gradnji novi objekti, bazeni, restavracije in drugi turistični centri, za goste pa je poskrbljena vsa zdravniška skrb in nega. Za domačine je razvoj tega središča življenjskega pomena. Odpirajo se jim vrata v svet in vse Obsotlje se tako dviga iz svoje zaostalosti.

ORMOŽ — Pod Hajndlom pri toku Lešnici so domačini našli kost mamutovega zoba (okla), stara okrog 50.000 let. To je bogata najdba, ki bo pomagala osvetliti zgodovino pleistocena in poznejše kamene dobe.

PIRAN — „Vodnik po Piranu“ je drobna žepna knjižica z načrtom mesta in s pomembnimi kulturno-zgodovinskimi znamenitostmi tega starega in znamenitega mesta. Cerkvena umetnost z vsemi značilnostmi beneških stilov je tako bogata, da pritegne vsakega opazovalca. V Piranu je poleg stolne cerkve še osem manjših cerkev, od katerih je vsaka po svoje umetniški biser.

PREVALJE — Oktet tovarne rezilnega orodja v Prevaljah pripravlja srečanje okteta vseh delovnih kolektivov v Sloveniji. Nastop bo 7. aprila v kinodvorani v Prevaljah. Prijavili so se že: oktet KLI Logatec, „Marles“ Maribor, „Javor“ iz Pivke, Tovarna meril iz Slovenj Gradca, „Jelovica“ iz Škofje Loke in domači pevski zbor.

— da se oddahneta —

Tat z naperjenim samokresom proti blagajniku v banki: „Takoj denar sem, pa brez hrupa!“

„Vi si pa popravite kravato, ker vas naša avtomatična kamera pravkar filma.“

Peter in Pavel gledata maraton-ski tek.

Peter: „Gotovo bo zmagal tisti z rdečo kravato.“

Pavel: „Saj to ni kravata. To je jezik, ki ga iz ust molli!“

Sredi noči je nekdo zvonil pri vratih: enkrat, dvakrat, trikrat...

Gospodar se je nejevoljen spravlil iz postelje in odprl vrata v stanovanje.

„Ali ste vi tisti,“ ga je vprašal oni pred vrati, „ki ste dali oglasa v časopis, da prodajate klavir?“

„Ja, a to vendar ni ura za take posle.“

„Prišel sem samo povedat, da jaz klavirja ne bom kupil.“

Dekle si ni upalo zvečer mimo pokopališča. Pa pride mimo neznan moški. Takoj je uganil njen strah: „Si ne upate mimo?“

„Ne upam si, ne,“ je odgovorila. „Pojdite z menoj, vas bom spremljal.“

Med potjo mimo pokopališča je moški ostal miren in pogumen, da se mu je dekle čudilo. Ko sta bila mimo, ga je vprašala: „Pa ste res tako pogumi, ali se samo delate?“

„Nič se ne delam. A moram priznati: tudi jaz sem se bal mimo pokopališča, ko sem še živel.“

Ona: „Lani ste me prosili, naj bi se z vami poročila, pa sem odklonila. Letos sem drugačnega mnenja.“

On: „Jaz tudi.“

„Ko sem začel svoje podjetje,“ je razlagal velik podjetnik, „sem imel v žepu samo 50 lir. Danes imam že približno tristo milijonov dolga.“

Neka gospa z zanimanjem opazuje v pristanišču težake, ki nosijo tovor z ladje. Še posebno jo

zanima eden od njih, ki — brez srajce kot drugi — kaže na prsih veliko tetovirano risbo.

„Oprostite moji radovednosti,“ mu reče, ko pride mimo njega, „ali se ta vaša tetovirana risba pri umivanju zbríše?“

„Kako naj to vem?“ je ta odgovoril.

„Kakšna je razlika med priložnostnim pivcem in stalnim?“

„Prvi se skremži, ko spije dvojno slivovko, in seže takoj po kozarcu vode, drugi pa se skremži, ko spije kozarec vode, in seže takoj po dvojni slivovki.“

Škot je prišel v Rim, da bi preživel pri svojem bratranču počitnice. Ko je bil tam, je opazil, da je pozabil bratrančev naslov. Brž je telegrafiral svojemu bratu na Škotsko: „Ali veš za naslov bratranca v Rimu?“

Kmalu je prejel škotsko jednat odgovor: „Vem.“

Na Škotskem se je zgodila huda prometna nesreča. Mopedista je na spolzki cesti zaneslo s cestišča v drevo. Huje ranjenih je bilo vseh sedemnajst potnikov.

Filmska zvezdnica potoži prijateljici:

„Ločila se bom.“

„Zakaj pa?“

„Nočem biti žena prevaranega moža.“

„Kako je s tvojimi brati?“
„Eden se je oženil, drugi pa še kar dobro živijo.“

Učiteljica: „Tonček, kaj pa ti je? Zakaj imaš pa desno lice oteklo?“

Tonček: „Ker je ata levičar.“

Učiteljica: „Katere živali se lev boji?“

Otroci v en glas: „Levinje.“

Starejši šaljivec sede pri brivcu na stol. Vajenec ne ve, kaj naj z njim stori, kajti mož je čisto plešast.

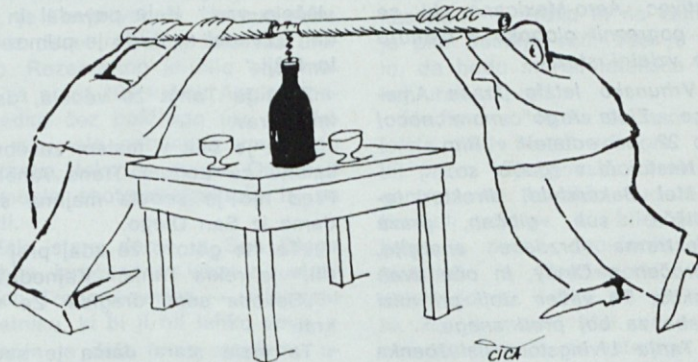
„Želite, prosim?“

„Obriši prah!“

„Kako vam ugaja Verdi, gospodična?“

„Po pravici povem: ne razumem se na italijanska vina.“

„Oprostite, Verdi je vendar sir.“

arthur hailey:

letališče

Dosedanja vsebina:

Je nekega petka v januarju ob sedmih zvečer. Lincolnovo mednarodno letališče v državi Illinois v ZDA dela v zelo težavnih okoliščinah: zviša se od najhujšega snežnega viharja.

Na vzletišču je proga 3—0 neuporabna, ker jo zagraja reaktivec Aero-Mexicana, ki se je pogreznil globoko v plundro ob vzletni stezi.

Vrhunsko letalo Trans Americe „Zlata Argo“ mora nocoj ob 22. uri odleteti v Rim.

Nastojoci v zgošči so:

Mel Bakersfeld, direktor letališča, suh, gibčen, prava elektrarna brzdane energije, poročen s Cindy, in oče dveh deklic. Ta večer stoji pri mizi štaba za boj proti snegu.

Tanja Livingston, uslužbenka letalske družbe Trans Americe

in Melova najboljša prijateljica: bliža se štiridesetim, ognjeno rdečih las je in odkritih svetlo modrih oči. Je ločena in je mati ene hčere.

Kapetan Vernon Demerest, dolg, plečat, aristokratskega obraza, eden najbolj sposobnih in najbolj domišljavih pilotov družbe Trans Americe, bo nocoj nadzoroval pilotiranje „Zlata Argo“.

Gwen Meighen, osemindvajsetletna Angležinja, ki že deset let živi v ZDA, je glavna stevardesa nocojšnjega poleta.

Joe Patroni je izvedenec za reševanje letal. Poklicali so ga nocoj na pomoč k zabredlemu letalu.

Melov brat Keith je uslužbenec radarske kontrole poletov. Ker se je pred letom in pol zgodila letalska nesreča, katere je bil tudi on kriv, si je sklenil nocoj vzeti življenje.

Minila je malone ura, odkar je Tanja Livingston zapustila Mela Bakersfelda v osrednjem predverju glavnega letališkega poslopja. Čeprav se je bilo od takrat marsikaj zgodilo, se je še sedaj spominjala, kako sta se pred dvigalom dotaknila z rokami in kako ji je rekel: „Tako bom imel vsaj povod, da vas nocoj še enkrat vidim.“

„Povod“, ki ga je Mel omenil, je bila radovednost zaradi sporočila, ki ga je Tanja prejela v kavarni. „Na poletu osemdeset imajo v letalu slepega potnika,“ ji je bil rekel uslužbenec Trans Americe. „Iščejo vas,“ ji je povedal in dodal: „Zvedel sem, da je primer malo težji.“

Zdaj je Tanja že vedela, da je imel prav.

Spet je bila v malem zasebnem salonu za pultom Trans Americe. Pred njo je sedela majhna stara dama iz San Diego.

„To ste gotovo že kdaj prej storili,“ je rekla Tanja. „Kajneda?“

„Seveda sem, dragica. Že večkrat.“

Ta mala stara dama je sedela udobno in sproščeno, roke je ime-

la ljubko prekrizane v krilu, med njimi je bil viden vogal čipkastega robčka. Oblečena je bila v dostojno črmino, s staromodno čipkasto bluzo z visokim ovratnikom, videti kot kaka prababica, namenjena v cerkev. Tako pa so jo zasačili nepripravljeno, brez vozovnice, v letalu, ki je letelo iz Los Angelesa v New York.

Ime ji je bilo Ada Quonsett. Tanja je preverila njene osebne podatke v njeni knjižici socialnega zavarovanja. Gospa Quonsett bi bila prav gotovo prispela v New York nezapaženo, ko ne bi bila naredila napake; zaupala se je potniku, ki je sedel zraven nje, in ta je povedal stevardesi. Stevardesa je obvestila kapetana, ta pa je po radiu sporočil naprej, tako da sta na Lincolnovemu mednarodnem letališču pričakala malo staro damo potniški blagajnik in uslužbenec varnostne službe. Pripeljala sta jo k Tanji, katere dolžnost je med drugim bila, da se ukvarja s tistimi slepimi potniki, ki jih letalska družba prime.

Tanja si je poravnala tesno, urejeno uniformo s kretnjo, ki ji je bila prešla v navado. „Dobro,“ je rekla, „mislim, da bo najbolje, če mi vse poveste.“

Starka je razklenila roke in malo premaknila čipkasti robček. „Vidite, vdova sem, v New Yorku pa imam omoženo hči. Včasih se čutim osamljeno, in takrat si zaželim, da bi jo obiskala. Pa grem lepo v Los Angeles in se vkrcam v kakšno letalo, ki leti v New York.“

„Kar tako? Brez vozovnice?“

Gospa Quonsett je bila videti osupla. „Oh, dragica, vozovnice si pa res ne morem privoščiti. Samo socialno imam in majhno pokojnino, ki jo dobivam po možu. Še avtobusno karto od San Diego do Los Angelesa težko plačam.“

„Zanima me,“ je rekla Tanja, „zakaj se ne vkrcate v letalo že v San Diego?“

„Bojim se, da me tam že poznajo, dragica.“

„Hočete reči, da so vas v San Diego že zalotili?“

Mala starka je povescila glavo: „Da.“

„Ste kot slepa potnica potovali

tudi že v letalih drugih družb, ne samo v naših?"

„Ah, seveda. Toda Trans American mi je najljubša.“

Tanja se je na vso moč trudila, da bi ostala resna, čeprav je bilo to težko, kajti pogovor je tekel, kakor da razpravljata o sprehodu do trgovine za prvim oglom. Vendar se je držala ravnodušno, ko je vprašala: „Zakaj vam je Trans America tako pri srcu, gospa Quonsett?"

„Veste, v New Yorku so zmerom tako razumni. Potem ko ostane teden ali dva pri hčerki in bi se rada vrnila domov, grem lepo v vaš urad in jim vse povem.“

„Po resnici? Da ste pripotovali v New York kot slepa potnica?"

„Tako je, dragica. Vprašajo me, katerega dne sem prispela in ali se spominjam števila poleta — to si zmerom zapišem, da ne pozabim. Potem pogledajo v neke listine.“

„V spisek potnikov,“ je rekla Tanja.

„Da, dragica, mislim, da jim tako pravijo.“

„Nadaljujte, prosim.“

Mala stara dama je bila videti presenečena. „Nič drugega vam nimam povedati. Potem me pač pošljejo domov. Navadno še istega dne, s kakšnim vašim letalom.“

„In to je vse? Nič drugega vam ne rečejo?"

Gospa Quonsett se je prijazno nasmehnila, kot bi sedela pri popoldanskem čaju v župnišču. „Veste, včasih me malo skregajo. Zvem, da sem malopridna in da tega ne smem več storiti. Toda to zares ni bogvedi kaj, kajne da ne?"

„Ne, gotovo ne,“ je rekla Tanja. Na drugi strani sobe je zazvonil telefon. Tanja je vstala ter šla odgovoriti.

„Je tisto staro pišče še pri vas?" Bil je glas področnega vodje prevoza, ki je odgovarjal za vse postopke Trans Americe na Lincolnovem mednarodnem letališču.

„Je,“ je odgovorila Tanja. „Potrebovala bi navadno vozovnico do Los Angelesa za gospo Ado Quonsett, za noč.“

„Je to tista koklja?"

„Prav ona.“

Področni vodja prevoza je kislno rekel: „Najbrž na stroške družbe.“

„Da, na žalost.“

„Pri tem mi je najbolj zoprno, da ji bomo dali prednost pred poštenimi potniki, ki so vozovnico kupili in že več ur čakajo. Vendar imate najbrž prav; bolje je, da se je znebimo.“

„Mislim da.“

„Poslal bom zahtevek. Dvignite ga pri pultu. Toda ne pozabite o tem obvestiti Los Angelesa, da bo tamkajšnja letališka policija pospremila staro babnico z letališča.“

Tanja se je nasmehnila in odložila slušalko. Vrnila se je h gospo Quonsett.

„Gospa Quonsett,“ je rekla Tanja, „mislim, da ste me čuli, da vas bomo poslali nazaj v Los Angeles.“

V postarnih, sivih očeh se je rahlo zalesketalo. „Da, dragica, Tega sem se najbolj bala. Toda prej bi še rada popila skodelico čaja. Če torej lahko sedaj odidem in mi poveste, kdaj naj se vrnem...“

„O, to pa ne!“ Tanja je odločno zmajala za glavo. „Sami ne boste šli nikamor. Čaj seveda lahko dobite, le da vas bo spremljal še uslužbenec. Takoj zdaj ga bom poklicala in bo ostal z vami, dokler se ne vkrcate v letalo, ki bo odletelo v Los Angeles. Če bi vas pustila samo v tem poslopju, dobro vem, kaj bi se zgodilo. Sedeli bi v letalu za New York, še preden bi vas sploh kdo opazil.“

Po sovražnem pogledu, ki ji ga je za hip namenila gospa Quonsett, je Tanja vedela, da ima prav.

Čez deset minut je bilo vse urejeno. Rezervirano je bilo eno mesto za polet 103 v Los Angeles, napovedan čez poldrugo uro. To letalo ni imelo nobenega vmesnega postanka, tako da gospa Quonsett ni mogla spotoma izstopiti in se vrniti.

Mala stara dama iz San Diego je bila izročena v varstvo uslužbencu Trans Americe — mlademu začetniku, ki bi ji bil lahko vnuk.

Tanja je dala temu mlademu uslužbencu, Petru Coakleyu, na-

tančna navodila. „Ostati morate pri gospe Quonsett do odhoda letala. Pravi, da bi rada popila skodelico čaja, zato pojdite z njo v kavarno, kjer si ga naj naroči; tudi pojé naj kaj malega, čeprav bo dobila v letalu večerjo. Toda ne glede na to, kaj si bo izmislila, morate ostati pri njej. Če bo morala v toaleto, jo počakajte zunaj, drugače pa je ne izpuščajte iz oči. Ko bo čas, da se vkrca v letalo, jo pospremite do njega in izročite glavni stevardesi. Opozorite stevardeso, da je za nobeno ceno ne smejo več pustiti iz letala. Polna je drobnih prevar in verjetnih izgovorov, zato bodite previdni.“

Preden sta odšla, je mala stara dama prišla mladega uslužbenca pod roko. „Upam, da mi ne zamerite, mladi gospod. Dandanes je stari dami potrebna opora, vi me pa tako zelo spominjate na mojega dragega zeta. Tudi on je bil čeden, seveda pa je sedaj veliko starejši od vas. Zdi se, da vaša družba zaposluje simpatične ljudi.“ Gospa Quonsett je očitajoče pogledala Tanjo. „Vsaj večina jih je simpatičnih.“

Mel Bakersfeld si je rekel, da nočoj kratko malo ne bo mogel oditi v mesto.

Bil je v svoji pisarni v mednadstropju. Zamišljeno je udarjal s prsti po pisalni mizi, kamor so mu bili po telefonu sporočili o zadnjem operativnem stanju letališča.

Steza še zmerom ni bila uporabna, še vedno jo je zagrajal pogreznjeni reaktivac Aéro-Mexicana. Zato je bila splošna zmogljivost prog kritična, in letal, ki so kasnila — v zraku in na zemlji — je bilo čedalje več. Vse je kazalo, da bodo morali letališče v nekaj urah zapreti.

Medtem so letala še naprej odletela nad Meadowoodom, ki je bil pravo osje gnezdo. Telefonske centrale na letališču, tudi tiste v kontroli poletov, so bile preplavljene s pozivi ogorčenih hišnih lastnikov iz Meadowooda, ki so ostali doma. Veliko pa jih je bilo, kot je zvedel Mel, na protestnem zborovanju, za katerega je bil nočoj že slišal, sedaj pa se je ši-

rila govorica — to mu je pred nekaj minutami sporočil vodja stolpne opazovalnice — da bo še nocoj na letališču nekakšna javna demonstracija.

Mel je čemerno pomislil: zdaj mu manjka samo še množica demonstrantov na vzletišču.

Petinštirideset minut pred napovedanim poletom letala dve Trans Americ — Zlate Argo, ki ji je poveljeval kapetan Vernon Demerest — so končavali priprave za osem tisoč kilometrov dolg neprekinjen polet v Rim.

Glavne priprave za ta polet so trajale mesece in mesece, tedne in tedne, dneve in dneve. Druge, bolj neposredne priprave so opravljali zadnjih štiriindvajset ur.

Letalo, določeno za polet dve, je bilo medcelinski reaktivac boe-

ing 707-320B, registriran pod številko N-731-TA. Poganjali so ga štirje turbofanski motorji firme Pratt & Whitney, ki so mogli razviti hitrost devetsto osemdeset kilometrov na uro. Pri največji obtežitvi je moglo preleteti kakih deset tisoč kilometrov ali razdaljo v ravni črti od Islandije do Hongkonga. Sprejelo je sto devetindevetdeset potnikov in petindevetdeset tisoč litrov goriva — dovolj, da se napolni srednje velik plavalni bazen. Letalo je stalo Trans Americo šest in pol milijona dolarjev.

Ko je bilo letalo postavljeno pred izhod 47 letališkega poslopja, so se zapodile proti njemu skupine delavcev in si dale opravi v njem in okrog njega z naglici gibčnih palčkov.

Hrana je bila najpomembnejši tovor, ki ga je bilo treba vkrcati.

Petinsedemdeset minut pred napovedanim vzletnim časom je kontrola odletov telefonirala kuhinji, ki je oskrbovala letalsko družbo, in naročila za polet hrano, ustrezno pričakovanemu številu potnikov. Nocoj bosta v prvem razredu prosta samo dva sedeža, v turističnem razredu pa bo praznih četrtn sedežev. Prvemu razredu je bilo kakor navadno dodeljenih šest rezervnih obrokov, medtem ko je bilo za turistični razred predvidenih toliko obrokov, kolikor bo potnikov. Tako so mogli potniki prvega razreda dobiti še eno večerjo, če so hoteli; potniki v turističnem razredu je niso mogli.

Toda četudi bodo obroke točno prešteli, bo dobil hrano tudi potnik, ki pride po vozovnico zadnji hip. Rezervni obroki — pa tudi redni — so bili pripravljani v posodah nedaleč od izhodov. Če se je vkrcal kak nepričakovan potnik, medtem ko so se izhodi že zapirali, so takoj poslali za njim v letalo pladenj z njegovo hrano.

Tudi pijače, za katere je potrejevala prejem stewardesa s svojim podpisom, so vkrcali. Za potnike prvega razreda je bila pijača brezplačna, potniki turističnega razreda pa so plačali zanjo dolar.

Hkrati ko so natovarjali hrano in pijačo, so preverjali in izpopolnjevali drug premičen inventar v letalu. Ta je obsegal več sto različnih postavk od plenice, kocev, blazin, vrečk za bruhanje in biblije do takšnih potrebščin, kot so pladenj za serviranje pijače, 8 lukenj, velikost 5'. Vse to je bilo potrošno blago.

Potrošno blago so bili tudi časniki in revije. Časniki so bili navadno v letalu na razpolago — z eno samo izjemo. Nabavljač časnikov Trans Americ je imel stalni nalog: če na naslovni strani časnika piše kaj o kaki letalski nesreči, se taki časniki ne smejo vkrcati v letalo, temveč jih je treba odvreči. Večina drugih letalskih družb je imela enak predpis.

Nocoj je bilo v Zlati Argo veliko

Pri Blejskem gradu

časnikov. Vsi so poročali na prvem mestu o slabem vremenu — o posledicah, ki jih ima tridnevno neurje za ves severozapad.

Zdaj ko so potniki že začeli odajati prtljago, je ta že prihajala na krov. Potem ko je potnik videl, kako njegova prtljaga izginja za pultom, je ta šla po več pomičnih trakovih in prostor globoko pod izhodi na vzletišče.

Sedaj je prihajal tovor za polet dve v letalo nepretrgano. Prav tako tudi pošta. Nocoj je bilo štiri tisoč petsto kilogramov pošte v barvastih najlonskih vrečah, od katerih jih je bilo nekaj namenjenih v italijanska mesta — Milan, Palermo, Vatikan, Pise, Neapelj, Rim, druge pa za nadaljnji prevoz v bolj oddaljene kraje, katerih imena so zvenela, kakor da bi bila vzeta iz knjig Marca Pola: Zanzibar, Khar-tum, Mombasa, Jeruzalem, Atene, Rodos, Kalkuta...

V enem izmed spodnjih nadstropij letališkega poslopja, sto metrov od boeinga 707, ki je bil sedaj polet dve, je bil nadzorni center Trans Americe na Lincolnovem mednarodnem letališču. To je bila marljiva, natlačena, hrupna mešanica ljudi, pisalnih miz, telefonov, teleprinterjev, fototelegrafov, interne televizije in oglasnih desk. Njegovo osebo je odgovarjalo za pravo poleta dve in vseh drugih poletov Trans Americe. V takšnih okoliščinah, kakršne so bile nocoj, ko so bili vozni redi zaradi nevihte v kaotičnem neredu, je bilo ozračje v tem prostoru prav peklenko.

V kotu tega nadzornega centra je bila miza kontrole tovora, preplavljena z morjem listin, za katero je sedel bradat mladenič z neverjetnim imenom — Fred Phirmphoot. Tovor v letalu je bilo treba pravilno razporediti, tako da sta bili oporišče in težišče na vnaprej določenih mestih, in je bilo letalo uravnoteženo in stabilno v zraku. Fred Phirmphoot je imel nalogo izračunati, koliko tovora je mogoče spraviti v Zlato Argo (in v druga letala) in kam. Nobena poštna vreča, noben kos prtljage ni prišel v letalo, ne da bi mu on ne odredil

prostor. Hkrati si je prizadeval nalačiti vanj čim več.

Delal je s tabelami, spiski tovara za carino, tablicami, računskim strojem, zadnji hip prispelimi sporočili, prenosnim radijskim oddajnikom in sprejemnikom, tremi telefoni — in s skrivnostnim čutom.

Nadzornik rampe ga je bil pravkar prosil po radiu za dovoljenje, da natovori še sto petdeset kilogramov pošte v sprednji oddelek.

K Phirmphootovim problemom je bila pravkar prišla še zahteva posadke poleta dve, da natočijo poleg normalne rezerve še tisoč kilogramov dodatnega goriva zaradi vožnje po zemlji. Nocoj so morala vsa letala na vzletišču dolgo čakati s prižganimi motorji, preden so lahko vzletela. Motor reaktivca golta na zemlji gorivo kakor žejen slon, kapetan Demerest in Harris pa nista hotela trošiti dragocene tekočine, ki jo bosta morda potrebovala na poti v Rim. Hkrati je moral Fred Phirmphoot računati tudi s tem, da se morda vse to rezervno gorivo, ki so ga pravkar natakali v kriške rezervoarje N-731-TA, ne bo porabilo. Zato ga je mogel nekaj dodati skupni teži letala, ko bo odletelo. Vprašanje je bilo, koliko.

V sobi za posadke sta kapetana pregledala vsak svoj poštni nabiralnik in kot navadno našla v njem kup pošte, med njo uradne objave svoje letalske družbe, ki jih je bilo treba pred nocojšnjim poletom prebrati.

Medtem ko je Anson Harris vpi-soval dve novi dopolnili v svoje letalske priročnike, ki jih je nameraval Vernon Demerest pregledati, je ta proučeval razpored službe za posadke.

Zdaj je bil z njima v družbi že tudi drugi častnik posadke, mlad oficir z dvema našitkoma, ki mu je bilo ime Cy Jordan. Jordan je bil letalski inženir, hkrati pa tudi kvalificirani pilot. Bil je vitek in koščen, z upadlimi lici, otožnim pogledom in zmerom videti, kot da je sestradan. Stevardese so ga zalagale z dodatnimi obroki hrane, toda zdelo se je, da nič ne pomaga.

„Dobro,“ je rekel Demerest druga kapetana, „pojdimo.“

Pred vrati hangarja jih je čakal avtobus za posadke, zasnežen in z orošenimi šipami. Vseh pet stevardes za polet dve je že sedelo v njem in, medtem ko so se Demerest in Anson Harris, za njima pa Jordan, vzpenjali v avtobus, so v zboru pozdravljale: „Dober večer, kapetan... dober večer, kapetan!“ Pilote je spremljal piš vetrna in snega. Voznik je brž zaprl vrata.

Živio, dekleta!“ Vernon Demerest je razigrano pomahal in pomignil Gwen. Anson Harris je bolj uradno dodal: „Dober večer.“

Veter je zanašal avtobus, medtem ko je njegov voznik previdno iskal pot po spluženi obodni cesti, obakraj obdani z visokimi kupi snega. Ko se je avtobus s posadko bližal svojemu cilju, so bile bleščeče luči letališkega poslopja svetilnik v temi. Malo naprej na vzletišču so neprenehno odletela in pristajala letala.

Avtobus se je zaustavil in člani posadke so zlezli iz njega in odhiteli k najbližjim vratom. Sedaj so bili v prizemlju krila Trans Americe v letališkem poslopju. Nad njimi so bili izhodi za potnike — tudi izhod 47, pred katerim so pripravljali letalo za polet dve.

Stewardese so odšle, da bi se pred poletom dogovorile o svojem delu, trije piloti pa so se napotili proti medcelinskemu odpravnistvu Trans Americe.

Odpravnik je bil, kakor zmerom, pripravil mapo z vsemi podatki, ki jih je letalska posadka potrebovala. Odprl jo je na svojem pultu in trije piloti so se nagnili nadnjo. Za pultom je pet, šest uslužbencev zbiralo z vsega sveta podatke o letalskih progah, razmerah na letališčih in vremenu, ki jih bodo nocoj potrebovala druga letala Trans Americe na mednarodnih progah. Podobno odpravnistvo za polete na domačih progah je bilo v sobi malo nižje po hodniku.

Tedaj je Anson Harris potrkal s cevjo svoje pipe po začasnem poročilu o tovoru in zahteval še tisoč kilogramov goriva za vožnjo

do vzletišča. Pogledal je drugega častnika, Jordana, ki je pregledoval grafikone o porabi goriva, in Demeresta. Oba sta odpravajoče prikimala in odpravnik je načelkal nalog, ki bo dostavljen službi za oskrbo z gorivom na rampi.

Pridružil se jim je meteorolog družbe. To je bil bled mladenič, ki je deloval učeno v očalih brez okvira in bil videti, kot da se sam le redkokdaj upa izpostaviti vrenemu.

Demerest ga je vprašal: „Kaj nam napovedujejo za nočjo komputerji, John? Upam, da kaj boljšega od tega tukaj?“

Meteorolog je zmajal z glavo, ko je razgrnil nekaj vremenskih kart. „Bojim se, da boste imeli boljše vreme šele, ko preletite polovico Atlantika. Tudi tukaj lahko kmalu računamo z boljším vremenom, toda ker vi letite na vzhod, boste dohiteli še tisto, kar je nas že zapustilo. Neurje, ki ga imamo sedaj, sega vse do Nove Foundlandije in še naprej.“ S svinčnikom je pokazal, do kod sega nevihtno področje. „Mimogrede naj omenim, da sta detroitški Metropolitan in letališče v Torontu, ki ležita na vaši progi, zaprta.“

Odpravnik je s pogledom preletel teleprintersko poročilo, ki mu ga je bil izročil neki uslužbenec z besedami: „Dodaj še Ottawa. Tudi tam so letališče pravkar zaprli.“

„Nad drugo polovico Atlantika,“ je rekel meteorolog, „je videti vse v redu. Nad srednjo Evropo so raztresene določene motnje, kot sami vidite, toda te vas v vaših višinah ne bi smele motiti. V Rimu je jasno in sončno in bi moralo ostati še nekaj dni.“

Mladi meteorolog se je spustil v razlago o temperaturah, področjih visokega in nizkega zračnega pritiska in vetrovih v velikih višinah. Svetoval jim je, naj nad Kanado letijo v smeri, ki bo držala bolj na sever kakor navadno, da bi se izognili močnim nasprotnim vetrovom, ki pihajo iz južnejših predelov. Piloti so ga pazljivo poslušali.

„Priporočal bi vam, da letite v višini deset tisoč metrov,“ je re-

kel meteorolog Trans Americe, „brž ko vam bo dopuščala teža goriva.“

Drugi častnik je pogledal v svoje diagrame; preden se bo mogel nocoj N-731-TA povzpeti tako visoko, bodo morali porabiti del njegovega, v začetku težkega tovora goriva.

Čez nekaj trenutkov je drugi častnik javil: „Višino deset tisoč metrov bi morali doseči nekje pri Detroitu.“

Anson Harris je prikimal. S svojim zlatim patentnim svinčnikom je hitro izpopolnjeval načrt za polet, ki ga bo čez nekaj minut izročil kontroli poletov, kjer bo zvedel, ali so višine, na katerih bodo leteli, proste ali ne, in če niso, na katerih sme leteti.

Zdelo se je, da potekajo vse priprave za polet dve dobro. Navzlic nevihti je vse kazalo, da bo Zlata Argo, ponos Trans Americe, odletela pravočasno.

Ko so piloti prišli v letalo, jih je sprejela Gwen Meighen. Vprašala jih je: „Že veste?“

„Kaj?“ je vprašal Harris.

„Odleteli bomo z enourno zamudo. Pravkar sem govorila z uslužbencem pri izhodu.“

„Prekleta!“ je rekel Vernon Demerest. „Naj gredo k vragu!“

„Kot kaže,“ je rekla Gwen, „je veliko potnikov obtičalo na poti na letališče, najbrž zaradi snega. Nekaj jih je telefoniralo, pa je kontrola odletov sklenila, da jim bo dala več časa.“

Anson Harris je vprašal: „Je odloženo tudi vkrcanje potnikov?“

„Da, kapetan. Polet še ni napovedan. Napovedali ga bodo šele čez pol ure.“

Harris je skomizgnil z rameni. „Prav, bomo pa še malo počivali.“ Stopil je proti pilotski kabini.

Gwen se je ponudila: „Lahko vam prinesem kavo, če želite.“

„Jaz jo bom popil v poslopju,“ je rekel Vernon Demerest in prikimal Gwen. „Bi šla z mano?“

Obotavljala se je. „Dobro, lahko.“

„Kar pojdite,“ je rekel Harris, „kavo mi lahko prinese katera od drugih deklet, dovolj časa imamo.“

Čez minuto, dve je Gwen hodila

zraven Vernona Demeresta po peronu Trans Americe, topotajoč s petami, ko se je trudila, da bi držala z njim korak. Namenjena sta bila v glavno dvorano letališkega poslopja.

D. O. Guerrero si je prižgal cigareto z ogorkom tiste, ki jo je pravkar pokadil. Čeprav se je trudil, da bi pomiril roke, so se mu vidno tresle. Bil je vznemirjen, napet, prežet s strahom. Tako kot prej, ko je sestavljal pekleni stroj, je čutil, kako mu pot curkoma lije po obrazu in pod srajco.

Vzrok za njegovo razburjenje je bil čas — čas, ki mu je še preostalo do odhoda letala. Iztekal se je neusmiljeno, kakor pesek iz peščene ure; in veliko — preveč — peska je bilo že izteklo.

Guerrero je bil v avtobusu, ki je prevažal potnike na letališče. Pred pol ure je bil ta avtobus zapeljal na Kennedyjevo hitro cesto, od koder je navadno potreboval četrte ure nagle vožnje do Lincolnovega mednarodnega letališča. Toda to hitro cesto sta kakor vse druge avtomobilske ceste v državi ovirala vihar in zatrpan promet, ki se je na trenutke povsem ustavil, na trenutke pa pomikal s polževo hitrostjo.

Predem se je kakih dvanajst potnikov, ki so bili vsi namenjeni na polet dve, odpeljalo iz središča mesta, so zvedeli, da bo njihovo letalo odletelo z enourno zamudo. Toda po tem, kako so napredovali sedaj, se je zdelo, da bodo potrebovali še dve uri, morda celo tri, predem bodo prispeli na letališče.

Tudi drugi potniki so bili zaskrbljeni.

Voznik avtobusa jim ni vlival veliko upanja. Na vprašanja jim je odgovarjal, da letalo navadno čaka na potnike, kadar se avtobus iz mesta zakasni, toda kadar je vreme izredno slabo, kakor nocoj, je vse mogoče. Voznik je še pristavil, da je, sodeč po majhnem številu potnikov v avtobusu, večina potnikov za polet dve že na letališču. To se pogosto dogaja na mednarodnih progah, je pojasnil; sorodniki spremljajo potnike,

da bi se od njih poslovili, in jih pripeljejo na letališče z avtomobilom.

Pogovor v avtobusu je šel sem ter tja, vendar D. O. Guerrero, njegovo suho in dolgo telo je bilo sključeno na sedežu, ni sodeloval v njem. Večina drugih potnikov je bila videti kot turisti, razen zgovorne italijanske družine, moža in žene z nekaj otroki, ki se je živo pogovarjala v svojem jeziku.

„Jaz se, ljudje, ne bi razburjal, ko bi bil v vaši koži,“ je bil rekel voznik pred nekaj minutami. „Zdi se mi, da se promet malo redči. Zadnji hip nam še lahko uspe.“

Vendar se hitrost avtobusa ni bila doslej nič povečala.

D. O. Guerrero je sedel sam na dvojnem sedežu, tri vrste za voznikom. Nadvse pomembni kovček je držal na varnem na kolenih. Nagnil se je naprej, kot je bil storil že nekajkrat, ter poskušal s pogledi predreti temo pred avtobusom; toda skozi polkroga, ki sta ju čistila velika, glasna brisalca, je videl samo neskončno vrsto zadnjih luči, izgublajočih se v snežinkah. Četudi se je potil, so bile njegove blede, tanke ustnice suhe; navlažil si jih je z jezikom.

Guerrero ni zadoščalo, da prispe na letališče zadnji hip. On bo potreboval še najmanj deset, petnajst minut, da sklene zavarovanja. Preklinjal se je, da ni odšel na letališče že prej in kupil police, ki jo je potreboval, pravočasno. Medtem ko je bil pripravljaj svoj načrt, se mu je zdela namera, da se zavaruje poslednji hip in tako prepreči sleherno možnost, da bi ga začeli zasliševati, dobra zamisel. Ni pa bil predvidel, da bo nocoj takšno vreme, četudi bi bil moral zaradi letnega časa misliti na to.

Domneval je, da bo lahko po prihodu na letališče — če letalo še ne bo odletelo — odšel k pultu Trans Americ in se prijavil. Potem bo zahteval, naj mu dajo dovolj časa, da se zavaruje, preden letalo odleti. Toda s tem bo do-

segel, čemur se je hotel za vsako ceno izogniti: zbudil bo pozornost, tako kot jo je že enkrat — in to zaradi najbolj neumne napake, ki jo je sploh mogel napraviti.

S seboj ni bil vzel nobene prtljage razen tistega tankega kovčka, v katerem je nosil peklenski stroj.

Pri pultu družbe v središču mesta ga je bil uslužbenec, ki mu je izdajal karto, vprašal: „Je tisto vaša prtljaga, gospod?“ Pokazal je na velik kup kovčkov, ki so bili od nekega možakarja, stoječega v vrstu za njim.

„Ne.“ D. O. Guerrero se je obotavljal, potem pa je vzdignil svoj kovček. „Jaz... eh... nimam nič drugega kot tole.“

Uslužbenec je privzdignil obrvi. „Nimate druge prtljage, pa potu-

jete v Rim, gospod? Vi si pa zares znate narediti udobno.“ Zamahnil je z roko proti kovčku. „Želite to prijaviti?“

„Ne, hvala.“ D. O. Guerrero si ni v tem trenutku želel nič drugega, kot da dobi vozovnico, odide od pulta in si poišče kak neopazen prostor v avtobusu. Toda uslužbenec ga je že drugič radovedno pogledal in Guerrero je vedel, da si ga je tokrat dobro zapomnil. Neizbriso se je vtisnil v spomin temu potniškemu blagajniku — samo zato, ker je pozabil vzeti s seboj še en kovček, kar bi bilo otročje lahko. Seveda pa je imel za to neki razlog. D. O. Guerrero je vedel nekaj, česar drugi niso vedeli, namreč, da letalo na poletu dve ne bo nikdar priletelo na cilj.

(Se nadaljuje)

O Veliki noči se tudi v Bohinju zavrtijo.

slovinci po svetu

anglija

Študentovska zveza na Tehničnem inštitutu v Cranfieldu je 25. februarja priredila *mednarodni koncert*, h kateremu so bili povabljeni tudi Slovenci iz Bedforda. Pravzaprav so se od evropskih narodov udeležili poleg Slovencev samo Italijani, ki so predvajali več svojih narodnih plesov. Slovenci so nastopili s petjem in reči moramo, da nihče ni žel tolikega navdušenja, kot so ga bili deležni Slovenci. Bil je pravi triumf slovenske pesmi. Hvaležni smo Slocem v Bedfordu, da nas tako lepo predstavljajo tudi pred drugimi narodi.

Drugače pa smo v pripravah na Veliko noč. Naš slovenski župnik načrtno obiskuje kraje, kjer je na razpolago za zakramente in kjer seveda tudi mašuje. Ni še obiskal vseh krajev, obljubil pa je, da bo izpolnil vsa povabila, čim jih bo mogel.

V Metliki v Beli krajini je umrla 4. marca letos Jerinova mati. Bivala je v Boltonu pri sinu, ki ima veliko prodajalno v Manchesteru, dokler ni odšla lansko poletje v domovino.

Že 15. decembra lani je umrl na Krki Vinko Slana, ki je tudi dolga leta bival tu v Bicestru; dokler ni bil kot invalid upokojen, je prestal dolge bolezni.

Naj bo obema domača zemlja lahka! Sorodnikom naše iskreno sožalje!

VESELO VELIKO NOČ žele vsem bratom in sestram širom po svetu tudi Slovenci na Angleškem!

avstrija

G. ANTON MIKLAVČIČ —
SEDEMDESETLETNIK

Kdo ne pozna slovenskega župnišča v Spittalu? Na stotine duhovnikov je že šlo skozi, da ne omenjam številnih nekdanjih taboriščnikov, ki prihajajo iz Amerike in Argentine in se ne pozabijo oglasiti pri gostoljubnem g. Tonetu.

Vsi vemo, da gospoda Antona že več kot 30 let muči sladkorna bolezen, pa tudi sicer ni bilo zadnja leta njegovo zdravje preveč trdno. Človek se vprašuje, kje g. Anton ob vsej bolehnosti jemlje vedrost in pripravljenost, da tako lepo sprejema vse od kraja, ki potrkajo na njegova vrata.

22. marca je g. Miklavčič dočkal 70 let. Če se ozira nazaj na svoje življenje, ki se je začelo v Podbukovju v nekdanji imenitni fari Krka, kamor so zaradi zlate pokojnine nekdanji ljubljanski kanoniki radi hodili za župnike, vidi lépo in hudo, kakor vsak dober duhovnik.

Po dovršeni ljudski šoli so ga poslali v Škofove zavode — prvo slovensko gimnazijo, ponos nadškofa Jegliča, in tedanje slovenske Cerkve, ki jo je nacistični okupator uničil in kateri sedanji režim ni dal spet zaživeti — kjer so mu dobri profesorji posredovali znanje, vzgojo in dobroto. Po maturi je vstopil v ljubljansko semenišče.

Leta 1927 je bil posvečen za duhovnika in je služboval kot kaplan v Zagorju ob Savi in v Se-

miču. Postal je župnik na Vinici in dolga leta tam deloval. Vso vojno viхро je prebil v Beli krajini in šele leta 1946 je zaprosil za drugo župnijo. Nadškof Vovk mu je dal v oskrbo Dolenjo vas pri Ribnici, kjer je ostal do leta 1949.

Zaradi tedaj nevzdržnih razmer, v katerih so takrat živeli mnogi duhovniki, je pribežal v Avstrijo, kjer je najprej deloval kot bolniški duhovnik v bolnici za jetične v Seebachu nad Spittalom. Po smrti župnika Burja je prevzel dušno pastirstvo v spittalskem taborišču. V prvih letih je obiskoval Slovence tudi na Gornjem Avstrijskem, predvsem v Riedu, kjer so bili naši bolniki, in v linški okolici.

Tri lastnosti so posebej značilne za našega jubilanta. Poleg že omenjene gostoljubnosti je treba omeniti njegovo ljubezen do molitve in njegove dobre pridige. Kakor so nekdanj vstajali menihi zgodaj, tako vstaja še sedaj naš jublant najkasneje ob štirih, da posveti prvi del dneva Bogu. Tu za jema moč za svojo duhovniško pot.

G. župniku, ki je že 21 let v Spittalu, želimo, da bi mogel še dolgo delovati za rojake na Gornjem Koroškem. Naj ga Bog podpira z zdravjem in blagoslovom!

SALZBURŠKA

SALZBURG — Če nas je bilo veliko na pustovanju, je bil pa obisk maše v februarju slabši. Poznalo se je, da so imeli akademiki počitnice in so se smučali po Koroškem. Poleg rednih „Salzburžanov“ so bili številno zastopani pri božji službi naši rojaki iz nemškega Freilassinga.

Po maši smo se v sestrski dvorani menili o tem in onem. Zmenili smo se, da bomo priredili v maju ali juniju — to zavisí predvsem od vremena — spet piknik s čevapčiči v Niederalmu. Pa tudi poromali bi radi kam: slišati je bilo predlog, da bi se peljali skupaj z „Linčani“ na Tirolsko v Reith pri Kitzbühlu.

SCHWARZACH in PONGAU — Usmiljenke sv. Vincencija, ki imajo bolnico v tem kraju, vodijo tudi posebno triletno šolo, v kateri

vzgjajajo bodoče bolniške asistentke. Tudi več naših deklet je v tej šoli. Novembra je *diplomirala* na tej šoli gdč. Štefka Ratovnik, doma v Št. Janžu pri Dravogradu. Kot diplomirana sestra vodi sedaj delo na porodniškem oddelku v bolnici. Gdč. Štefki čestitamo k uspehu!

Poleg vesele novice moramo poročati še nekaj žalostnega. Gdč. Mariji Jug, neumorni pevki in igralki, ki tudi obiskuje sestrsko šolo, je doma na Krivem vrhu 23. februarja *umrla* mati Alojzija Jug. Čeprav je pokojna že dalj časa bolehal, je smrt le prišla nenadoma. Pokojnico so pokopali 27. februarja pri Sv. Ani v Slovenskih goricah. Gdč. Mariji izreka vsa skupnost iz Pongaua, posebej še rojaki iz Tennecka, iskreno sožalje! 8. aprila bo v Tennecku za pokojno mater Alojzijo sv. maša.

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — Nenadoma je odšel iz naše skupnosti prekmurski rojak g. Štefan Korpič. V noči od pustne sobote na nedeljo se je vračal s kolesom domov in na poti ga je povozil nekdo z avtom in zbežal. G. Štefana so našli zjutraj *mrtvega*. Po več dneh se je policiji le posrečilo iztakniti pobeglega voznika, nekega mehanika iz Linza. Pokojni je bil že več let med nami, zaposlen v VÖEST-u. Družini doma izrekamo sožalje, nam vsem pa naj bo to opomin, da ne vemo ne dneva ne ure.

Rojaki, ki so lani za božič odšli domov, se počasi spet *vračajo* kakor ptice selivke. To se pozna tudi pri božji službi.

V linški škofiji so ta mesec volitve v *farne odbore*. Ti odbori imajo namen poživiti farne skupnosti. Tudi mi Slovenci bi potrebovali nekaj podobnega, da bi se življenje med nami bolj razživelo. V takem odboru bi morali biti zastopniki tako tisti, ki stalno živijo v Gornji Avstriji, kot tudi oni, ki pridejo samo začasno na delo za nekaj let, pa tudi sezonci, ki pridejo le na sezonsko delo. Na ta način se bo razgibalo ne le ver-

ske, temveč tudi družbeno življenje v slovenski skupnosti.

Vsem, ki že težko čakajo, da bi imeli spet kakšno prireditev, naj bo povedano, da bomo v maju proslavili *materinski dan*. Kdaj bo, bo vsem posebej sporočeno.

Našemu *peskemu zboru* pod vodstvom g. Zoreta smo dolžni zahvalo, saj nam nedeljo za nedeljo prepeva pri maši. Treba bi bilo pomnožiti število pevcev. Naprošamo vse tiste, ki jim je Bog dal lep glas, da pristopijo k peskemu zboru. Marsikak Nemeč je že pohvalil petje našega zbora in gotovo bi bilo še lepše, če bi bil zbor številnejši.

Družino Zvonka Čizmašija in Terezije, roj. Kavaš, iz Gornje Bistrice v Prekmurju je Bog obdaroval z *rojstvom* hčerke Marjance. Staršema, ki sta že veliko let med nami, čestitamo!

PREDARLSKA

Prav gotovo *„pust, ta čas presneti“*, ni mogel mimo nas brez sledov. 25. februarja smo se zbrali v naši dvorani v Rankweilu. Obisk je presešel vsa pričakovanja, bilo nas je okrog 350. Gotovo je k taki udeležbi pripomogel glas o

zadnji prireditvi v jeseni. Pustna zabava pa je tedanjo prireditev po disciplini udeležencev in tudi po sporedu še preseгла. Glavno vlogo so imeli kot vedno domači godci pod vodstvom Jožeta Peska. Pridno so trobili in piskali, da so urne pete plesišče dodobra zgladile.

Ves večer je imel krepko v rokah Felbarjer Feri. V odmore godcev so bili posejani smešni prizori in nagradne družabne igre. Videli smo, kako je bistra mati rešila zadrego pri vprašanju, katera od treh deklet naj se prva poroči. Nato smo občudovali premetenost mladega dekleta, kako je na ljubezniv način prišlo do pravega kožuhočinastega plašča. Zlasti sta vžgala dva pometaja, ki sta svoje po notah razdirala in s posebnim uspehom izvajala umetno dihanje s pomočjo zračne črpalke za kolo. Že večkrat smo videli na odru brivca, ki svoje stranke serijsko brije, kar po štiri ljudi naenkrat, vendar še nihče ni

Naši fantje-muzikantje pod vodstvom Jožeta Peska na Predarlskem.

povzročil toliko smeha kot to pot brivec Dajčman.

Udeleženci so napeto poslušali in živahno sodelovali pri vseh prizorih. S tem so dobili tudi izvajalci zaslužen priznanje; saj celo kratak prizor zahteva mnogo priprav, če naj bo naravno in uspešno izveden. Med navzočimi je vladala neprisiljena domačnost in vsi so spraševali, kdaj bo spet kaj podobnega.

Za cvetno soboto, 14. aprila, pripravljamo *dan duhovne obnove* v Mladinskem domu (Jugendhaus) St. Arbogast pri Götzisu. Prireditelj knjige „V dvoje“ — p. Mihael Žužek DJ iz Ljubljane — bo vodil razmišljanja in diskusijo o vprašanih družinskega življenja v sedanjem času. Ker je to vprašanje pomembno za vsakega izmed nas, upamo na obilno udeležbo, saj nas bo obnova vse duhovno obogatila.

Življenjsko zvezo pred oltarjem so sklenili: Karel Lang, Serdice pri Sv. Juriju v Prekmurju, in Slavica, roj. Recek iz Veceslavcev (Bregenz), ter Jože Lebar iz Hotize pri Lendavi in Draga, roj. Koštarič iz Pribislavec (Bludenz).

Božji otroci so postali pri sv. krstu: David Žerdin, sin Ivana in Angele, roj. Hozjan, iz Velike Polane (Altach); Slavko Fras, sin Friderika iz Orehovskega vrha, in Antonije, roj. Osojnik, iz Zbigovcev (Dornbirn); Marijan Talaber, sin Janeza iz Dobencev pri Murski Soboti, in Ane, roj. Šilak, iz Hajdoše (Hohenems).

Vsem novoporočencem in novokrščencem želimo sreče in božjega blagoslova!

belgija

LIEGE-LIMBURG

Naši bolniki: Nepričakovano je težko zbolel g. Matija Huber iz Eisdena. Zdravi se v Maaseiku. Ga. Ivanka Jurca, ki je bila v bolniški oskrbi v Leutu, je spet doma v Eisdenu. G. Anton Udovč je tudi že mogel zapustiti zdravilišče v Lanakenu. G. Matija Zupan pa se še vedno zdravi v Lanakenu. Ome-

njenim bolnikom in vsem, za katere še ne vemo, pošiljamo posebne pozdrave.

Slovenska šola: Naša šola lepo deluje. Ne pozabimo pa, da je za našo mladino DRUŽINA prva šola materinščine. Hvala vsem, ki sodelujejo. Imamo lepe načrte, ki jih bomo uresničili samo s sodelovanjem staršev.

Velikonočni spored bo približno tak kot druga leta. Že sedaj toplo vabimo k udeležbi. Podrobna obvestila boste brali v „Bakli“.

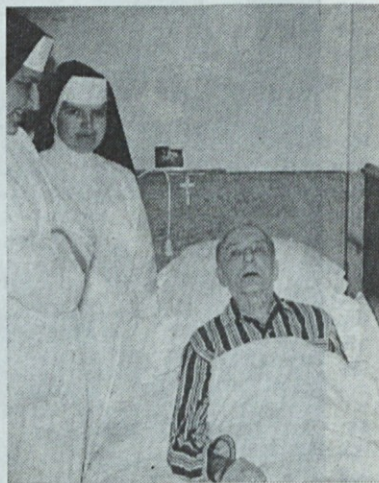
CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Zabeležiti moramo kar tri *smrti* na tem področju Belgije:

30. oktobra lanskega leta je umrla v Hautrage ga. Kristina Bevčar, ovdovela Franz. Dalj časa je bolehal in vdana v voljo božjo prenašala bolezen. Rodila se je leta 1898 v Ajbi (Slovenija).

18. februarja tega leta je v Audregnies, v domu Notre-Dame de la Paix, ki ga vodijo hrvatske sestre, lepo v Bogu umrl g. Anton Mlekuž iz Baudourja. Dočakal je lepo starost 82 let; rodil se je leta 1891 v Soči (pri Bovcu, Slovenija).

Ena zadnjih fotografij pokojnega Antona Mlekuža iz Baudourja, v domu Notre-Dame de la Paix v Audregnies. Ob strani stojita dve hrvaški redovnici, ki sta mu stregli v boleznii.

Vedno je bil še kar dobrega zdravlja, le zadnje mesece je tako onemogel, da je moral iti v dom čč. sester. Še lanskega leta je obiskal — zadnjikrat — svoj rojstni kraj Sočo v dolini Trente, kamor ga je bil popeljal izseljenski duhovnik. Dolgo vrsto let je delal po rudnikih v Nemčiji, Franciji in Belgiji. Pokopali smo ga 21. februarja na pokopališču v Baudourju, kot je bila njegova želja.

Prav tako 21. februarja t. l. je pa nenadoma umrl, zadet od srčne kapi, g. Anton Vatovec iz Bruslja. Rodil se je leta 1908 v Košani (Sv. Peter na Krasu, Slovenija). — Naj počivajo v miru! Njihovim družinam oziroma sorodnikom naše iskreno sožalje!

Beneški Slovenci iz okolice Tamina so osnovali svoje „Društvo slovenskih izseljencev Beneške Slovenije“. Želimo jim uspeha in složnega sodelovanja z našo slovensko skupnostjo v Charleroi!

Na Veliko noč, 22. aprila, bomo slovesno praznovali „25-LETNICO SLOVENSKE SLUŽBE BOŽJE V CHARLEROI“ s tem, da se bomo v velikem številu udeležili velikonočne službe božje ob 11. uri dopoldne v „slovenski kapeli“ (Home St. Joseph v Montignies-s/S), med katero bo cerkveni pevski zbor nastopil s „slovensko mašo“ in s petjem velikonočnih pesmi.

Jubilejna „20. SLOVENSKA PRIREDITEV“ bo na nedeljo pred prvim majem, to je 29. aprila 1973 v dvorani „Familia“ v Gilly-Haies. Začetek ob 15. uri. V bogatem sporedu je tudi veseloigra „Katrica, vesela vdova“, nalašč prirejena za jubilejno prireditev. Vsi rojaki in rojakinje iz Belgije toplo vabljeni!

ZAHVALA — Iskrena hvala vsem rojakom in rojakinjam, ki so mojega moža Alojzija Krajnca obiskali v bolnici in ga spremili na zadnji poti. Iskrena hvala tudi „Jadrano“ za venec in vsem, ki so za venec darovali. Predvsem se pa zahvaljujem č. g. Gabercu za vso tolažbo, ki jo je mojemu možu v bolnici nudil, in za pripravo za na pot v večnost. Vsem naj dobri Bog povrne! — Žaluoja Alojzija Krajnc in sin.

francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsa-ko nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau (izjema v nedeljo, 6. ma-ja; glej spodaj objavo o majski prireditvi!).

Bogoslužje velikega tedna bo prav tam: na veliki četrtek in ve-liko soboto ob pol osmih zvečer. — Na velikonočni ponedeljek v Parizu ne bo slovenske maše.

Slovenska pisarna — 7 rue Gu-tenberg, prtiličje-levo, Paris 15°, telefon 577-69-93, métro Charles-Michels — je odprta vsak torek in vsak četrtek popoldne.

Pustna prireditev v nedeljo, 25. februarja, je lepo uspela. Pod vod-stvom g. Janeza iz Versaillesa so nam igralci prikazali razne dogod-ke iz vsakdanjega življenja, ob ka-terih smo se prisrčno nasmejali (in po potrebi lahko tudi izprašali vest!). Marjan in Venci pa sta skr-abela za poskočno glasbo tako med

Pozor — NICA! Ker smo poro-čilo prejeli šele med tiskom, ga delno objavljamo na 40. strani, ostalo pa prihodnjič!

prizori kot med domačo zabavo, ki je sledila v pristnem sloven-skem razpoloženju. Vsem, ki so s svojim delom pripomogli, da je večer lepo uspel — omeniti bi mor-ali še nastop otrok in nastop poljskega prijatelja Jureka ter vso skrb odbornikov Društva in naših duhovnikov — je gotovo najlepše plačilo to, da smo preživeli pri-jeten večer.

Majska prireditev: Društvo Slo-vencev v Parizu vabi v nedeljo, 6. maja, vse rojake na prireditev, ki bo v prostorih na 15 rue du Retrait, Pariz 20°, métro Cambetta (direction Calliéni).

Spored: ob štirih popoldne skupna maša na istem naslovu, ob petih zabavna igra POSLEDNJI MOŽ, nato pa domača zabava.

Naj nihče ne zamudi edinstvene

priložnosti, da si — še preden bo izginil v novih življenjskih okoli-ščinah — ogleda POSLEDNJEGA MOŽA in da obenem preživi nekaj prijetnih ur v prijateljskem sreča-nju z rojaki.

LOIRET

Skupna maša bo na velikonočni ponedeljek, 23. aprila, ob 11. uri, ker jo imajo ob 9. uri Francozi dopoldne v Chilleurs, spovedova-nje od 10. ure v zakristiji in žup-nišču. Po maši skupno kosilo, za katerega se prijavite pri Palovih.

NORMANDIJA

Na velikonočni ponedeljek, 23. aprila, bo ob enajstih slovenska maša v kripti bazilike, pred mašo pa priložnost za spoved.

ST. GEORGES D'ESPERANCHE (Isère)

Po dolgi in težki bolezni je 27. 2. umrl Viktor Čerpnjak in bil pokopan 1. marca. Pokojni je bil ro-jen leta 1904 v Ropoči v Prekmur-ju. Zaradi razmer v domovini se je oktobra leta 1946 umaknil v Fran-cijo, kjer si je s trdim delom po-stavil skromno hišico, kamor je prišla tudi njegova družina. Vedno si je želel, da bi lahko še obiskal domovino, pa mu ni bilo dano, prej je odšel v večno domovino. Naj počiva v miru, njegovim do-mačim pa iskreno sožalje!

Vseslovensko romanje (z bolni-ki) v Lourdes bo od 3. do 8. sep-tembra.

PAS-DE-CALAIS

Postni čas nas pripravlja na ve-likonočni praznik in nas duhovno obnavlja. Zato vabimo vse drage rojake na duhovne obnove, kjer bo tudi prilika za prejem veliko-nočnega obhajila in spovedi. Med nami se bo mudil ves postni čas č. g. Albert Novak, ki naj bi bil zdravim in bolnikom na razpolago za sprejem zakramentov.

Postne duhovne obnove:

7. aprila ob 7. uri v St. Pol-sur-Ternoise; 8. aprila ob 16. uri v Lille v hiši ob stolnici, rue de la Monnai.

14. aprila ob 17. uri v Fosse VIII

Vendin-le-Vieil, ob 19. uri v Win-gles.

15. aprila ob 16. uri in Arras pri sestrah Sv. Duha blizu prefektore, ob 19. uri v Ecaust St. Mein v farni cerkvi.

V Liévinu, Mericourt in Bruayu prilika za zakramente pred vsako našo.

Veliki teden 1973, 19. do 22. aprila:

Mericourt: veliki četrtek in pe-tek ob 14. uri; na veliko soboto blagoslov jedil in križev pot ob 10. uri.

Bruay-en-Artois: veliki četrtek in petek v kapeli Lurške Marije ob 17. uri; na veliko soboto bla-goslov jedil v Ste. Barbe ob 14. uri; vstajenje na veliko soboto ob 19. uri.

Liévin: veliki četrtek in petek ob 19. uri; velika sobota blago-slov jedil ob 12. uri; vstajenje ob 22. uri.

Velika noč: Služba božja po ne-deljskem redu!

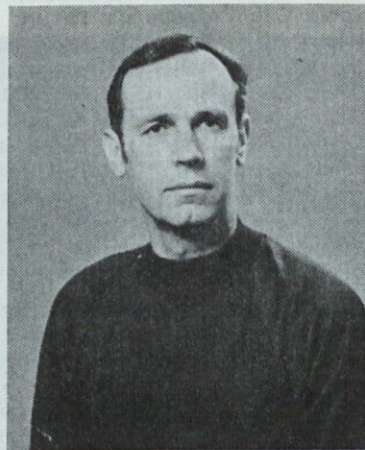
Vsem rojakom voščimo veselo Alelujo!

AUMETZ

Zopet moramo poročati v *naših umrljih*. V desetih dneh so v naši mali skupnosti umrli kar trije:

15. februarja Janez Gubenšek, živeč po poroki v Esch/Alzette, Luksemburg, star le 39 let; njegov oče Janez, oziroma starši, živeči

Pokojni Janez Gubenšek iz Aumetza (Francija)

na Aumetzu, so doma iz Prevorja pri Pilštanju. 22. februarja na posledicah operacije Janez Kogovšek iz Zagradca, rudar-upokojevec, star 72 let, in 25. februarja ga. Novak. Vsi trije so bili sicer težko bolni, vendar še dokaj pogumni, zato je njihova nepričakovana smrt težko zadela še posebej vse domače, obenem pa je opozorila nas vse, kako naj bi bili vsak čas pripravljeni sniti se z Gospodom. Vsem težko prizadehim ob izgubi dragih oseb še enkrat naše iskreno sožalje!

Na 1. maja bomo romali k naši brezjanski Materi božji v Habsterdick. Mislite na to in ne sprejemajte drugih obveznosti za ta dan. Iz Aumetza bo vozil — kot vsako leto — avtobus.

VZHODNA LOTARINGIJA

Preden sem začel pisati poročilo, sem odprl okno in zagledal na vrtu prve zvončke, ki ob lahmem vetru mirno zvonijo: Narava se zbuja, vstajenje se bliža! Velika noč bo kmalu tu: vstajenje iz nevere v vero, iz sovrašstva in ljubezen, iz krivice v pravico, iz srčnega nemira v sladki mir. Vse to se bo zgodilo pri dobri spovedi, obhajilu, sveti maši. Naš cerkveni zbor se že pridno pripravlja na praznovanje Velike noči.

Glejte prilike tega vstajenja:

V Merlebachu vsako nedeljo spoved, obhajilo pri sv. maši ob 10. uri v Hospice Ste Elisabeth; 1. aprila Cité Chapelle ob 16. uri; v Habsterdicku 5. in 12. aprila ob 9. uri; v Creutzwald-Neuland 3. aprila ob 15. uri; 17. aprila v Cité Jeanne d'Arc in ob 14. uri v Creutzwald-Cité Maroc; Farébersviller 15. aprila ob 15. uri; v Behren Cité 18. aprila ob 16. uri. Slovenska sveta maša bo na Veliko noč v Merlebachu ob 10. uri, in enako na velikonočni ponedeljek.

Na velikonočni ponedeljek priredi „Slomšek“ v Hospice Ste Elisabeth *družabni večer* (od 15.—20. ure). Vabljeni vsi pevci in pevke z družinami, vsi podporni člani ter tudi drugi naši prijatelji, ki

nas tako blagohotno podpirajo z darili pri sveti maši. Lepe skiopitične slike in petje bodo velikonočne praznike še poživili.

1. maj nam bo zopet prinesel veselje — slovesno praznovanje kot vsako leto: ob 10. uri koncelebrirana maša, od 9.—12. ure prilika za spoved, popoldne pete litanije Matere božje — nato blagoslov avtomobilov. Vsi že sedaj lepo vabljeni! Vstali Zveličar naj nas dvigne iz žalostnega v veselo življenje, Marija pa nas bo kot svoje otroke spremljala v našem življenju!

Žal vsega tega veselja *ne bo več doživela* naša rojakinja, dobra mati, 78-letna Fani Matko, roj. Božiček, ki je 21. februarja odšla po večno plačilo za svojo živo vero, za veliko ljubezen do družine in drugih. Za reden obisk svete maše, za prejemanje obhajila, za razveseljivo gostoljubje do slovenskih duhovnikov — za vse to se ji je podpisani zahvalil v cerkvi. Pokopali smo jo v Rosbrucku 24. februarja. Naj počiva v miru, sorodnikom izražamo še enkrat globoko sožalje!

Naših slovesnosti se še ne bosta mogli udeležiti *novokrščenci*: Sabina Avgušтина Kink, krščena 11. 2. v Merlebachu, hčerka Avgusta in Sidonije, roj. Drčar, in Anica Samec, hčerka Ivana Marije in Marije, roj. Debona, iz Lyona, krščena 18. 2. v Merlebachu. Otrokoma in staršem želimo vso srečo.

Tudi vseh naših bolnikov v bolnicah in na domu se bomo posebno spomnili za Veliko noč in 1. maja v Habsterdicku pri Mariji, Zdravju bolnikov.

Na binškošni ponedeljek, 11. junija, bo cerkveni zbor organiziral *izlet v Frankfurt* na letališče in v živalski vrt ter v krasno okolico Königsteina, 25 km severno od Frankfurta.

3. avgusta bomo pohiteli iz škofije Metz na romanje v Lurd z romarskim vlakom, ki bo vozil direktno Metz—Lourdes in nazaj 10. avgusta. Cena za vlak tja in nazaj 199 NF, hrana vsak dan 30—40 NF. Po vseh kolonijah bodo za-

stopniki zbirali imena oseb, ki želijo iti z nami.

Tudi kolonija Habsterdick organizira *dva izleta*: spomladi (maja) v Verdun, jeseni v vinogradne kraje ali v Freiburg ali ob Martinovem v največje nemške vinograde.

Bog daj, da bi te lepe dni mogli doživeti zdravi in veseli! To vsem želi:

Vaš Stanko iz Merlebacha.

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Beremo, gledamo televizijo, poslušamo radio in razne govornike, iščemo resnico, a je ne najdemo. Zakaj ne? Zato, ker mislimo, da je res samo to, kar si želimo. Kar nam ne ugaja, kar ni po naših mislih, ne sme biti res, pa čeprav je res.

Že stari Rimljani so svetovali: „Če hočeš biti pameten, bodi kakor čebela!“ Vsaka čebela ima svoje mesto v panju in svoje določeno delo. Njihova organizacija je pravo čudo sveta. Kdo pa je dal čebeli to veliko modrost? „Narava“ pravijo tisti, ki jim beseda „Bog“ obtiči v grlu, da je ne morejo izreči.

Nam je pa dan razum, da spoznavamo, kaj je prav, dana nam je prosta volja, da lahko Boga in Marijo zatajimo in zavržemo ali pa priznamo in vzljubimo.

Kaj bomo storili, da bo prav in da bomo hodili po pravi poti, menda ni težko uganiti.

nemčija

OBERHAUSEN

„Kaj hočeva, otroci so dorastli in se osamosvojili,“ s ponosom pa tudi z bolečino zavzdihneta dobra postarana starša, ko jima gredu otroci na svoje.

Podobno more reči sedaj naš Slovenski center Oberhausen, ko se je z letošnjim februarjem ustanovil lastni Slovenski center v Kölnu.

Dolžni smo se ob tej priliki ozreti nekoliko nazaj in se lepo lepo zahvaliti našim požrtvovalnim du-

hovnikom, ki so posamič misijonarili na tako velikanskem področju severne Nemčije, ki ga danes komaj obvlada nas pet duhovnikov. Zahvala dr. Janezu Zdešarju, Cirilu Turku, Alojziju Škrabi in Ivanu Ifku.

Vsakdo lahko vidi, da je tako rekoč iz nič nastalo urejeno dušno pastirstvo in mnoge „ovčice“, ki bi jih raztrgali volkovi „tujine“, so ostale zveste slovenstvu in krščanstvu. Zaživel je listič „Med nami povedano“, začele so se lepo organizirane prireditve, miklavževanja, pustovanja, trgatve, slovenska šola, folklorni nastopi z novimi narodnimi nošami, tekmovanja, božja pota itd. V tako odlični režiji prirejenih in obiskovanih prireditev Slovenija po vojni niti doma ne pozna. Kamor pridejo kulturno, narodnostno in versko zavedni Slovenci, takoj zaživi košček domovine.

Napori prejšnjih duhovnikov so omogočili, da sta zdaj dva slovenska duhovnika v Kölnu, dva v Essenu in eden v Bremenu. Res gre tudi zahvala novodošlim, da so hoteli priti v daljno prusko deželo in nadaljevati delo za izseljence. Je pa tudi res, da bi bilo težko delati, če bi prišli na prazno, neobdelano njivo. Tako pa so našli navdušene skupine rojakov, urejene cerkvene in narodnostne skupnosti, ki so voljne pomagati.

Dolžni smo se med seboj podpirati z največjo dobrohotnostjo kakor bratje po krvi in duhu, se veseliti slehernega napredka in uspeha drugih in marsikdaj „zamižati“, če nam kaj ni všeč. Bo pa drugič bolje! Prepričani smo, da se s tem prav vsi strinjate in da boste takoj pregnali kakršnokoli temno misel, podtikanje krivih namenov, preslišali nerodno izgovorjeno besedo, odpravili vse, prav vse, kar bi nas hotelo razdvajati. Sejati moramo dobrohotno naklonjenost, da bomo poželi bratsko ljubezen.

Ob tej priliki smo Vam Vaši duhovniki dolžni sporočiti, da so se naši predstojniki, škofje, med seboj pomenili in nam natančno razmejili področje našega delovanja.

Zato odslej prejema *Našo luč* in druge usluge vse področje kölnske nadškofije (Köln, Bergneustadt, Hilden, Wipperfurth, Neuss, Krefeld, Solingen, Leverkusen, Eschweiler) iz Kölna. Tja tudi plačujte svoje obveznosti, tja sporočajte svoje želje, spremembe stanovanja ipd.

Župnika Ivan Ifko in Pavel Uršič sta lani v decembru prejela od svojega škofa v Essenu posebno dekreta, s katerima jima je razmejeno področje odgovornosti dela. Župnik Ifko je duhovni oče za Slovence na vsem področju essenske škofije, razen dekanatov Duisburg, Mülheim in Oberhausen, kjer je za „očeta“ župnik Uršič. Ker je pa župnik Uršič še „nov“ in „spočit“, so mu poleg tega naložili še vse področje škofije Paderborn in Münster. Če kdo ve za kake Slovence na teh področjih, naj jih prijavi v naš Center!

Se razume — kljub temu redu in razmejitvam — se naj obrača slehernik k duhovniku, ki se mu laže zaupa! Samo da bo v vsem in v vseh Bog!

HESSEN

Zadnje čase smo imeli dva *visoka obiska*. V nedeljo, 11. februarja, je pri nas maševal p. Pavel Berden, jezuitski provincial. Prišel je obiskat svoje bogoslovce, ki študirajo v Frankfurtu. Trije so imeli novo mašo lansko leto, trije jo bodo pa to poletje zapeli. Med pridigo je lepo pokazal lik današ-

njega duhovnika. Po maši je šel z nami v dvorano, kjer smo gledali filme, in še marsikatero je z nami zapel. Zadnjo nedeljo pa je nepričakovano prišel mariborski pomožni škof dr. Vekoslav Grmič. Tudi on je za nas maševal in nas med pridigo navduševal za lepo praznovanje nedelje. Obeh obiskov smo bili zelo veseli, še posebej štajerski in prekmurski rojaki.

Za pusta smo šli v nedeljo po maši v dvorano cerkve sv. Bonifacija, ker je malo večja. Veliko se nas je zbralo in smo se ob glasbi polk in valčkov ter ob s cvičkom in laškim rizlingom poleg drugega obloženi mizi lepo imeli. Pa tudi za pameten razgovor je bil čas.

Krščeni so bili: V Auerbachu Barbara Rutar, hčerka Jožefa in Marije, roj. Tomažič; v Mainzu Petra Kokol, hčerka Rudolfa in Elizabete, roj. Dobaja; v Frankfurtu Andrej Bauman, sin Riharda in Antonije, roj. Golob, ter Suzana Bosotin, hčerka Branka in Albine, roj. Obrez.

BADEN

Februarja so bili *krščeni*: V Buchenu Anton Jakšič, sin Antona in Marije Gubič; družina živi v Mudau v Odenwaldu. V Mannheimu je bil krščen Kristijan Bencik, sin Aleksa in Majde, roj. Ivanič, iz Prekmurja; družina živi v Mannheimu. V župni cerkvi Gaggenau-Ottenau je bil krščen Danijel Klav-

Krst
Petre Kokol
je bil
med mašo

„Žabe svatbo so imele...“ tako so peli naši fantje na slovenskem pustovanju v Esslingenu v nedeljo, 25. februarja. Zbor vodi gospod Damijan Jejčič, slovenski organist v Stuttgartu.

žar, sin Ivana in Elizabete, roj. Duh; družina živi v Rastattu.

Staršem in otrokom-novokrščencem želimo zdravja in božjega varstva!

Skupina Slovencev po krstu malega Kristijana Bencika pred domom, kjer imamo vsakih 14 dni slovensko mašo.

STUTTGART/Okolica

Predpustna družabnost: Tudi letos smo organizirali predpustne zabave. V nedeljo, 25. februarja, je bilo slovensko pustovanje v Esslingenu. V dvorano „Städtische Bühne“ je prihitelo staro in mlado, skupaj 400 oseb, da dá duška predpustnemu razpoloženju. In res, veselja, smeha, petja in zabavnih tekmovanj ni manjkalo ne za odrasle ne za otroke. Po pozdravu gostov (Danica Padar) se je zbor „Domači zvon“ postavil s pesmijo „Žabe“ in pesmijo „Sem se rajtov ženiti“, za kar je žel močno ploskanje. Nato je „Planinski kvintet“ zaporedoma drobil vesele viže v zadovoljstvo urnim nogam in lju-

V Stuttgartu je januarja letos slovenska župnija organizirala „Semenj knjig in plošč“. Kot kaže slika, so bili naši delavci radovedni, kaj vse je razstavljeno.

biteljem domačih in modernih melodij. Vmes so navzoči radovedno segali po srečkah, ki so obljubljale tako lepe dobitke: šivalni stroj, prvovrsten tranzistor in dragocen jedilni pribor. Ker so bile poleg vsega tega tudi cene pijačam nizke (1 liter dobrega vina je npr. stal samo 8.— DM, so bili rojaki s to prireditvijo navdse zadovoljni.

Družabni večer smo imeli v predpustu tudi v Aalenu, na katerem smo si ogledali tudi film o lanskem binkoštnem srečanju, in pa v Heilbronn. Obakrat je bila udeležba zadovoljiva.

Število krstov je zrastle: Februar je prinesel v našo župnijo 8 krstov in sicer: v Böblingenu smo krstili Danijela Novaka, sinka Franca in Olge; v Ödheimu Roberta Pajka, sinka Jožefa in Marije; v Stuttgartu Nežo Janjo Arko, hčerko Vincenca in Francke, ter Jeaneto Rantuša, hčerko Ivana in Katicice, kakor tudi Oliverja Jošta, sinka Anice; v Stetenu Jožka Oštirja, sinka Jožefa in Marije; v Denkendorfu Klavdijo Koren, hčerko Štefana in Marije; v Oberstenfeldu Tanjo Habjanič, hčerko Jožefa in Danice. — Čestitamo!

Štirje pari pred oltarjem: Pred oltar so šli štirje pari: v Aalenu

Anton Mišič iz Malega Loga pri Loškem potoku in Mira Martinovič iz Tihomišlja; v Oberstenfeldu Jožef Habjanič iz Sovič pri Ptuju in Danica Štemberger iz Vrbovega pri Ilirski Bistrici; v Esslingenu Franc Kepe, rojen v Dolnjem Laško, in Irena Kocan, rojena v Hočušu; prav tako v Esslingenu Alojz Ducman, doma v Nadolah pri Ptuju, in Marija Kokol, doma v Lasigovcih. — Mnogo sreče na skupni poti!

Smrt je gospodarila: V februarju tudi smrt ni prizanašala. Trikrat

Enostavna in neenostavna je bila tale točka na pustovanju v Esslingenu, zabavna pa na vsak način.

je posegla med naše vrste ter pobrala dojenčka, moškega v najlepših letih in staro mamico.

V Rotu nad Wieslochom smo 9. 2. pokopali Tomažka Mesojedec, sinka Stanislava in Marije, kateremu je bilo življenje dano le za nekaj ur. Umril je na posledicah tumorja v možganih.

V Esslingenu je 19. februarja vlak povozil 33-letnega Martina Štefe iz Kranjske gore. Ker se mu je mudilo na vlak, je prečkal tračnice na nedovoljenem mestu ter pri tem prezrl, da prihaja brzec z vso naglico. Vlak ga je tako močno zadel, da je bil naš rojak pri priči mrtev. Pokojnikovo truplo so prepeljali v domovino.

V torek, 13. 2., smo se na pokopališču v Wasseralfingenu poslovili od rojakinje Marije Jazbec, doma v Podlešju pri Celju. Pokojnica je doživela lepo starost in je umrla v 77. letu življenja. Zadnjih

*Simona,
Aleksandra,
Andreja,
Tomaž in
Gabrijela —
to so Kraibovi
otroci iz
Wablingena*

v Nemčiji. Oče Horst je Nmec, mati Jožica pa Slovenka iz Doliča. Kadar gre z otroki domov na počitnice, nima z njimi težav. Vsi znajo dobro slovensko. Starejši trije obiskujejo slovensko šolo v Esslingenu. Oče je ponosen, da znajo otroci dva jezika.

šest let je preživela pri svojem sinu Antonu, ki živi z družino v Nemčiji.

Vsem umrlim večni mir in pokoj, sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

WÜRTEMBERG-OBERLAND

Zopet lahko javimo štiri krste.

Trije so bili skupno pred slovensko mašo v frančiškanski cerkvi v Ulmu v nedeljo, 18. februarja, in sicer: Robert-Rafael Fabijan, sin Radivoja in Ane, roj. Leskovar, Karmen-Marjeta Ferlinc, hči Martina in Jožefe, roj. Kuhar, in Marijan Skornšek, sin Rudolfa in Ane, roj. Ferlinc. V Liebfrauenkirche v Ravensburgu pa je bila krščenan v nedeljo, 4. marca, Helena Pravdič, hči Feliksa in Ivce, roj. Perdija, stanujočih v Weingartnu. Novorojenčkom želimo, da bi rasli v božjo čast in v veselje in blagoslov staršem!

Začeli smo s slovenskimi mašami v Riedlingenu, kjer smo odkrili precej naših rojakov, še več pa se sliši, da jih je, če upoštevamo tudi sosedne kraje do Ehingena. Zato bo odslej tam *slovenska maša* na vsako četrto nedeljo v mesecu v Spitalkirche ob 18. uri. Le v aprilu, ko je na 4. nedeljo v mesecu Velika noč in mora biti maša ta dan v Ravensburgu, bo v Riedlingenu maša na velikonočni ponedeljek.

V nedeljo, 4. marca, nas je pri slovenski maši v Ravensburgu počastil s svojim obiskom prevzvišeni g. Wilhelm Sedlmeier, upokojeni pomožni škof tukajšnje škofije. Ob koncu maše nam je spregovoril nekaj prav prijaznih besed, nam podelil blagoslov sv. očeta, nazadnje pa še vsakemu posebej podelil podobico za spomin. Za njegov obisk in za ljubeznivost, ki nam jo je izkazal, smo mu iskreno hvaležni.

INGOLSTADT

Že v prvih tednih letošnjega leta se je dejavnost slovenske župnijske skupnosti v Ingolstadtu še bolj poživila in popestrila. Tako se je v januarju začel *tečaj nemškega jezika*. Vodijo ga naš župnik g. Feliks Grm, pa še g. Prošek in inž. Lončarič. Kakih 50 obiskovalcev tečaja se vsak teden za dve uri zbere v prostorih poklicne šole. Tečajniki že po nekaj urah obvladajo prve osnove jezika, ki pride človeku v tujem okolju vedno prav.

Druga vesela novica: z aprilom bomo dobili svoj *socialni urad*, ki bo deloval pod pokroviteljstvom Caritas v pritličnih prostorih prenovljenega župnijskega urada na Hohenschulstraße 3 1/2. Socialni urad bo za Slovence velika pridobitev. Tako bomo lažje izvedeli za

svoje pravice ter jih s pridom uporabljali, ne da bi bili pri tem izpostavljeni izkoriščevalcem, ki jih žal tudi med nami ne manjka. Usluge na socialnem uradu bodo, kot vse ostale storitve, ki jih nudi župnija, popolnoma brezplačne in bodo namenjene vsakomur, ki bo potreben pomoči ali nasveta.

Pomembna novost bo tudi *slovenska šola*. Pred kratkim je bila že ustanovljena jugoslovanska šola. Okrog 15. marca, ko bodo urejene prijave otrok, se bo na njej začel tudi pouk v slovenskem jeziku. To bo dopolnilna šola, ki bo tudi doma uradno priznana.

Tudi sicer je še dovolj novic: Predvsem, da nas je vsak dan več. Do septembra bomo dobili svoje prostore, kjer si bomo uredili slovenski klub, za katerega si vsi želimo, da bi postal naš drugi dom.

V novo leto smo torej stopili z velikimi in pomembnimi načrti in polni dobre volje, da jih uresničimo. Bog daj, da bi se nam to res posrečilo!

-zvone-

BAVARSKA MÜNCHEN

Najbolj množičen slovenski dogodek zadnjega časa v Münchnu je bilo naše *pustovanje*.

Kdor se je na pustno nedeljo popoldne približal Bürgerbräukellerju, je moral že od daleč slišati slovenski živžav: ta veliki lokal smo spet spremenili za nekaj ur v kottiček Slovenije.

Male slovenske zastavice na prsih, balončki, razigrani kvintet na odru, pevski zbor, vesele tekme in loterija — vse tako kot vedno, pa vendar vse spet novo in drugače.

Prav gotovo je bil v nekem oziru višek večera nastop „Donečega zvona“. Že število pevcev in pevk, enotna obleka in disciplinirani nastop — vse to je izzvalo ploskanje udeležencev. Potem pa petje: od otožnih v začetku do mogočne „V Gorenjsko oziram se skalnato stran“ na koncu. Res lepo petje. In doživeto. Človek ne ve, ali bi

bolj občudoval ubrano petje ali idealizem, s katerim se člani zboru po dvakrat na teden udeležujejo pevskih vaj. Oboje je vredno vsega priznanja.

Tekmovali so prostovoljci to pot v nošnji gasilske sablje in čelade, v teku s kovancem na čevlju, v jedi čokolade z vrvice, obratu okoli palice, teku v vrečah in na koncu v „klanju prašiča“. Smeha dovolj za vso dvorano!

Električni šivalni stroj je dobila Štajerka, ki se je pa primožila na Dolenjsko, magnetofon Hrvatica, posteljno perilo Dolenjka. 3.000 srečk je bilo razprodanih v dobri uri, prodali bi jih pa lahko še enkrat toliko.

Ko se je dvorana bolj napolnila, je tudi kvintet zares zaživel. In ko je igral tako, kot pri svojih najboljših nastopih, je ura kar tekla h kraju.

Ubranstvo in prijateljsko razpoloženje sta bili glavni značilnosti tega srečanja.

Krščena sta bila: Robert Tomaž Zavašnik, sin Franca in Milene, roj. Kvas, in Valerija Vesel, hčerka Marka in Marije, roj. Ivančič. Otrokom želimo vse dobro, staršem pa naše čestitke!

Veselova Valerija je tudi pri namestnikih svojih botrov zadovoljna — saj je bila pravkar pri krstu.

Gdč. Mija Gril, najmlajša hčerka g. Franca Grila, predsednika Društva sv. Barbare, je v Heerlerheide sklenila *zakonsko zvezo* z g. Petrom Smeijstersom. Iskreno čestitamo in želimo vso srečo!

Slovenska folklorna plesna skupina, katero vodi g. Slavko Strman, je 10. februarja imela zelo uspelo *prireditve*. Bali smo se, da ne bo gostov, a so prireditelji morali mnogo ljudi odsloviti, ker ni bilo več prostora. Smeli so prodati le 500 vstopnic. Med prisotnimi so bili številni holandski prijatelji. Novi predsednik g. Teo Domnevšček je slovensko in holandsko pozdravil navzoče in predstavil spored, ki je bil kratek, a pester. Nastopila je tudi naša šolska mladina. Plesna skupina se je predstavila s plesi in pesmijo. Vsi so želi živo odobravanje. Prosto zabavo je vodil orkester, ki ga sestavljajo g. Slavko Strman in njegov sin, gospod in gospa Žardona ter g. Niko Michon. Lepo so igrali. Večera se je s svojo gospo udeležil tudi g. Ashman, direktor urada za emigracijo v Heerlenu. Folklorni plesni skupini toplo čestitamo k lepemu uspehu!

Nismo še poročali o *smrti* ge. Marije Žohar, roj. Kovač. Čeprav je zadnjih 20 let pogosto bolehal, je dočakala 77 let. Rodila se je v Preboldu v Savinjski dolini. Imela je štiri sinove. V Holandiji je živel čez 40 let. Vzorno krščansko mater bomo ohranili v trajnem spominu.

Velikonočni spored bo kot druga leta. Dobili boste posebno obvestilo. Že sedaj toplo vabimo k udeležbi. Velikonočna procesija ima smisel samo tedaj, če je udeležba množična. Ker se naše število stalno manjša, računamo na prav vsakega posameznika. Iskrena hvala vnaprej!

švedska

Predragi rojaki in rojakinje na Švedskem!

Šele v tretji številki *Naše luči* sem se Vam zahvalil za človeško in krščansko prijaznost in ljubezen, ki ste mi jo izkazali med mojim prvim obiskom pred božičem. Danes Vam predlagam program mojega drugega obiska, ki ga bom začel šele po Veliki noči.

Naše skupno zbiranje okoli Kristusa naj bi potekalo takole:

V nedeljo, 29. 4., ob 10. uri sv. maša v Olofströmu (kraj bo naznačen), ob 18. uri sv. maša v Malmö, Dahlbergsg. 28;

v nedeljo, 6. 5., ob 10. uri sv. maša v Landskroni, Midhems. 40, ob 17. uri sv. maša v Helsingborgu, Munkav. 30;

v nedeljo, 13. 5., ob 12.30 sv. maša v Jönköpingu, Kapellg. 8, ob 17. uri sv. maša v Borasu, Fjällg. 34;

v nedeljo, 20. 5., ob 10. uri sv. maša v Halmstadu, Norrav. 10, ob 17. uri sv. maša v Göteborgu, Parkg. 14;

v nedeljo, 27. 5., ob 11.30 sv. maša v Örebro, Skolg. 13, ob 16. uri sv. maša v Köpingu, Hagav. 1;

v nedeljo, 3. 6., ob 10. uri sv. maša v Eskilstuni, Djurgardsv. 32, ob 17. uri sv. maša v Stockholmu, Folkungag. 46.

Upam in prosim Boga, da bi se nas tokrat še več zbralo.

Posebno tam, kjer so večje skupine, bom začel spovedovati že eno uro pred mašo.

Vem, da mi boste pomagali tako ali še bolj kot doslej, posebno Vas prosim, da obvestite vse svoje prijatelje in znance!

Bog Vas živi!

Vaš p. Janez Sodja

Po očetu Primorec, po materi Štajerc je bil krščen v Zürichu prvorojenec Matevž Žgavc

švica

Naglo se nam bliža Velika noč. Vsak dober kristjan se veseli tega praznika, ker nas spominja na naše odrešenje. Zato se nanj notranje pripravljamo.

Velika noč nas spominja največje Kristusove ljubezni, ko je daroval vse za človeka. Opominja nas, da naj tudi mi storimo vse, da bomo v korist sebi, človeštvu in nebesom. Resnobni postni čas nas kliče, naj odložimo vse, kar je v nas slabega, da bo Velika noč naše vstajenje iz naših slabosti in odločitev za krepost.

V Švici sva sedaj dva slovenska duhovnika za Slovence. Duhovnik je delilec božjih skrivnosti, zakramentov, Boga..., vzet od ljudi za ljudi, vsem na razpolago.

Iz raznih vzrokov še ne moremo sestaviti točnega bogoslužnega sporeda za vse leto. Sporočamo le to, kje bodo do Velike noči slovenske maše in prilika za veliko-nočno spoved:

1. aprila ima p. Fidelis mašo v Amriswilu in Zürichu kot redno dosedaj. P. Angel pa bo 1. aprila maševal dopoldne ob 10. uri v Fribourgu in popoldan ob 17. uri v Bernu v kripti cerkve „Bruder Klaus“.

V soboto, 7. aprila, bova oba na

razpolago v Baslu pri Sv. Antonu ob 19. uri zvečer. V nedeljo, 8. aprila, pa bova oba ob 10. uri dopoldne v Solothurnu in popoldne ob 16. uri v Oltenu v kapucinski cerkvi.

Na cvetno nedeljo, 15. aprila, bova oba dopoldne v Amriswilu in popoldne v Guthirt v Zürichu, na Nordstraße.

Dne 12. aprila bo maša v bolnici Altstätten ob 19.30 zvečer.

Dne 13. aprila v župni cerkvi v Rheinecku, ob 19. uri prilika za spoved in nato sv. maša.

Dne 14. aprila redna mesečna maša v Appenzellu ob 17.30 v cerkvi kapucink.

Na veliko soboto, 21. aprila, bo maša in blagoslov jedil ob 16. uri v kapeli Kapuzinerheim, Seebacherstraße 15, kakor že prejšnja leta. V Solothurnu po dogovoru. Povsod bo eno uro pred mašo prilika za spoved.

Po sv. krstu so postali božji otroci: Zürich: Igor Trček, sin Pavla in Veronike, roj. Kenk; Solothurn: Martin Bunc, sin Martina in Ljube, roj. Kovačič; Rapperswil: Igor Škofljanc, sin Karla in Marije, roj. Baškovč; Amriswil: Elvis Mohorko, sin Adolfa in Marije, roj. Golob; Winterthur: Suzana Petek, hči Vladimira in Marije, roj. Juršetič. Otrokom želimo vse dobro, staršem pa naše iskrene čestitke!

novе knjige

Ivan Dolencec:

● MOJA RAST

(Izdala Slovenska kulturna akcija, Buenos Aires, 1973)

Ivan Dolencec je bil rojen leta 1884 v Sopotnici, hribovski vasi v okolici Škofje Loke. Bil je steno-
graf dunajskega in beograjskega parlamenta in prve slovenske vlade, profesor v Ljubljani in Mostarju in ravnatelj novomeške gimnazije, državni poslanec za škofje-
loški okraj v prvi Jugoslaviji, med Slovenci pa najbolj znan kot urednik Izbranih spisov Janeza Evangelista Kreka, največjega slovenskega socialnega delavca.

V tej knjigi opisuje svoje življenje. Poseben poudarek daje opisu treh tednov partizanske vlade v Novem mestu leta 1943, pa spet opisu partizanskih ječ in premišljanju o prvem desetletju novega režima.

Pred desetimi leti je poslal rokopis skrivaj v Argentino, da bi izšel po njegovi smrti. 12. februarja 1971 je Dolencec umrl, njegov življenjepis je sedaj izšel v knjigi.

Iz knjige ponatiskujemo epilog.

Meseca septembra 1893, pred 53 leti, sem odšel z rodne doma za svojo srečo in meseca septembra 1946 sem se vrnil domov brez službe, brez pokojnine, brez premoženja, brez volilne pravice, obsojen zaradi „zločina zoper ljudstvo in državo“. Sopotničani so zelo poštene, miroljubni in najstarejši ljudje ne pomnijo, da bi bil pred to vojno kak Sopotničan kdaj obsojen tudi le na eno leto zapora. Jaz sem prva izjema.

Pa vendar sem vesel in zadovoljen, kakor sem bil redkokdaj v

življenju. Še vedno me greje osrečujoča misel: Prost sem! Prostost je kakor zdravje: v vsem sijaju jo zagledaš šele, če bi jo dolgo pogrešal.

Prost sem pa tudi vseh ozirov na kak svoj naslov ali socialni položaj. Nimam ne enega ne drugega. Zato sem pa lahko napisal in bom napisal marsikaj, kar bi mi bilo prej iz neumnega ozira na ljudi prišlo težko izpod peresa.

In tako tudi lahko mirno povem, da sem ta poskus skromnega življenjepisa napisal v želji, da pokazem, kako je človeško življenje pravilno zgrajena drama, kjer postane šele v petem dejanju razumljivo vse, kar se je zgodilo v prejšnjih dejanjih.

Sedaj razumem, zakaj me je Pisatelj moje življenjske knjige med zadnjo svetovno vojno poslal v Sopotnico, da sem — ne rečem preveč — rešil rodni dom, in zakaj me je skoraj štirideset let usmerjal, naj večam blaginjo domače hiše s tem, da zasajam sadni vrt in tudi nekoliko skrbim za pogozdovanje. Sedaj razumem, zakaj me je s toliko nitmi navezal na bratovo družino. Pisatelj je že desetletja vedel, da mi država ne bo dala pokojnine, pa mi jo je preskrbel na rodnom domu. Ta me je sprejel kot ljubega starega znanca in mi pokojnino tudi priznal in dal. Domači in tuji so tako skrbeli zame, da se mi je kar samo smejalo. Nikdo me ni spraševal, zakaj sem bil zaprt. Premnogi so se zanimali samo, kdaj bo tega režima konec.

Sedaj razumem, zakaj me je nevidni Spremljevalec vedno navedel, naj se ne navezujem ne na premoženje in ne na časti. Edino premoženje, ki mi ga je država mogla zapleniti, je bila moja res lepa knjižnica, ki je nisem zbiral kot kako investicijo denarja, ampak kot orodje za boljše izvrševanje poklicnega in slovstvenega dela. Toda tudi od knjižnice sem se duševno že poprej poslovil. Računal sem namreč takole: po vojni bom šel službovat na Koroško, kjer bodo gimnazije brez slovenskih knjig, pa bom zapustil del

svoje knjižnice zavodu, na katerem bom zaposlen.

Da sem to resno mislil, naj dokazuje to, da sem ljubljanskemu učiteljsku podaril med drugim 31 letnikov *Doma in sveta*, novomeški gimnaziji pa 16 letnikov *Mladike*, ko sem videl, kako slabo sta vodila oskrbljena z novejšo slovensko knjigo. Znatno del svojih srbohrvaških knjig sem razdelil med dijake mostarske gimnazije.

Ker sem obsojen zaradi zločina kot ljudski škodljivec, smem biti tudi nekoliko nesramen in smem povedati tudi te malenkosti iz svoje zločinske preteklosti. Od vsega premoženja sem rešil samo to, kar sem podaril. In na ta, žal, majhni del svojega premoženja mislim še danes z veseljem.

Sedaj razumem, zakaj mi je Voditelj moje življenjske drame dal že kot dijaku v roke knjigo o krščanski življenjski modrosti in zakaj me je tako spoprijateljil s Horacem (rimski pesnik, op. NL), ki je priporočal ravnodušje v težkih razmerah, ki je svaril pred navezanostjo na denar in čast, ki je naročal: „Dobro pripravljeno srce upa v nesreči, v sreči se pa boji spremembe,“ ker za dežjem vedno pride sonce. Brez te priprave bi bilo peto dejanje moje drame morebiti izvenelo v tragedijo, tako je pa ves čas potekalo vedro in se je veselo končalo.

Še to in ono bi lahko napisal, kar bi pokazalo, da je življenje drama, napisana po natančno izdelanem načrtu, v katerem ni nobene slučajnosti. Pa so doživeltja, o katerih piše Krek v Westfalskih pismih, da je papir pregrd, da bi jih nanj napisal.

Lahko nam je verovati v Boga, saj dan na dan kar otipljivo lahko čutimo njegovo bližino.

O, sonce je! Je, ker ga slutimo, ker ga v globini duše čutimo!

(Oton Župančič)

V jetnišnici so nas skušali prevgojiti tudi s tem, da nismo nikdar šli k maši. Do mojega odhoda iz Novega mesta tudi zaprti duhovniki niso smeli maševati.

Jetniško kapelo so spremenili v „kulturno sobo“. V predavanjih za jetnike se je večkrat pokazala protivirska ost.

Noben prostor ni tako neprimeren za spodkopavanje vere kakor jetnišnica. V njih je zlasti v revolucionarnih dobah dosti ljudi, ki so pod ključem samo zaradi tega, ker na svetu ni pravice. Ne izrekam tega kot očitek. Popolna pravica na svetu ni mogoča. Nikdar tega tako ne čutiš kakor takrat, če imaš v viharnih časih opravka s svetno justico. Zato pa ne samo pustite, ampak naravnost ne gujte v jetnikih vero in zaupanje v večno Resnico in Ljubezen, v to zadnjo instanco, na katero se pritožimo takrat, ko smo pred svetno justico izčrpali vsa sredstva.

Post je, ko zaključujem spomine na svojo rast in razmišljanje o njej. Po cerkvah odmeva pesem:

*Zveličar s križa vabi nas
zvesto za njim hoditi,
svoj križ sprejeti slednji čas
in ga za njim nositi.*

Tako domače mi letos zveni ta pesem. Še nikoli se mi ni zdela tako življenjska! Vsak izmed nas nosi svoj križ, nobeno olepšavanje ne spravi tega dejstva s sveta. Tudi „novi red“ ne bo križa odpravil. Meni so najtežji križ naložili prav tisti, ki so na vsa usta trobili, da bodo prinesli lepše čase. Toda če križ voljno zgrabimo, nam postane lahek, ker ga nam pomaga nositi Tisti, ki je izrekel resnične besede, da je njegov jarem sladak in njegovo breme lahko.

Da se ne izognemo križu, je povedal tudi Župančič:

*Je: kdor je šel od konca s smerjō,
kdor smēri ostāl je do kraja zvest
in ves se pognāl je v samo rast:
tak, kadar nazadnje razpne rokē*

— — —
pokaže nam svojo podobo: križ ...

Nič novega nam ni povedal Župančič; v cerkvi smo to že mnogo-

krat slišali. Verjeli smo pa še bolj, ko je pesnik po svoji poti prišel do istega konca.

Kljub temu je življenje že tukaj lepo in sladi nam ga upanje, da bo po smrti še lepše.

Zaključujem z besedami, v katerih je v *Lešnikih* sedemdesetletni Stritar zajel svojo življenjsko modrost:

*Lahko živi, lahko umira,
kdor vero, upanje ima;
to ga tolaži, to podpira.
Gorje človeku brez Boga!*

Alojzij Rebula:

● DIVJI GOLOB

*(Izdala Mohorjeva družba,
Celje, 1972)*

Glavni namen tega Rebulovega romana je pokazati vznik in rast duhovniškega poklica v nemogočem času in družbenem okolju.

Kraška učiteljska družina se je morala pod fašizmom izseliti v Slovenijo. Oče in mati sta se aktivno udeleževala partizanstva. Oče

(Dalje na 38. strani)

Glavni trg v Škofji Loki

Jezus je vstal

V velikonočnem jutru so prišle navsezgodaj h grobu žene, ki so bile navzoče pri Jezusovi smrti. Prinesle so mazil in dišav, da bi jih položile v grobnico. Spraševale so se, ali bodo odvalile kamen od vhoda vanjo.

Kakšno presenečenje, ko so našle kamen odvaljen, grob odprt in popolnoma prazen! V njem ni bilo več Jezusovega trupla.

Marija Magdalena je brž stekla, da o tem obvesti Petra in Janeza.

Ta dva nista mogla verjeti te novice. Ko sta tekla pogledat, če je to res, sta našla grob prazen. Jezusovega trupla ni bilo več v njem. Le platno, ki so vanj truplo pri pogrebu zavili, je pričalo o nečem: bilo je namreč pravilno zloženo. Ni šlo torej za ugrabitev.

Peter je bil silno presenečen. Ni razumel in ves zmeden se je napotil nazaj k drugim učen-

E. KÄSTNER:

Pihica in Tonček

Ko je Tonček iskal v svoji šolski torbi stanovanjski ključ, da bi odklenil, so se vrata sama od sebe odprla in njegova mati je stala pred njim.

„Dober dan, sinko,“ je rekla in se smehljala.

„Dober dan,“ je odgovoril ves osupel. Potem je od veselja poskočil, jo objel in rekel: „Tako sem vesel, da si spet zdrava.“

Šla sta v sobo, Tonček se je usedel na zofo in občudoval sleherni korak, ki ga je storila mati.

„Malo me še utruja,“ je pojasnila in sedla izčrpana k njemu. „Kako je bilo v šoli?“

„Ocvirk je uščipnil Kanteta, pa je Kantè planil iz klopi in gospod Sfiligoy je vprašal, kaj se je zgodilo. In Kante je rekel, da ima najbrž bolho, mogoče celo dve. To smo se režali!“

Tonček se je zdaj spet zakrohotal, kakor da je prežekovalec. Potem je vprašal: „Ti danes ni do šale?“

„Le mirno pripoveduj dalje,“ je rekla.

Glavo je položil vznak na na-

slon zofo in iztegnil noge. Nena doma se je zdrznil. „Jaz bimbo!“ je vzkliknil. „Saj moram vendar kuhati!“

Mati ga je zadržala in pokazala na mizo. Na nji sta že stala dva krožnika in velika skleda, iz katere se je dvigala para.

„Leča s klobasicami?“ je vprašal.

Prikimala je, potem sta sedla za mizo in jedla. Tonček je pridno zajemal. Ko je izpraznil krožnik do dna, mu je mati še nalila. Navdušeno je prikimal. Pri tem je opazil, da je njen krožnik še nedotaknjen. Zdaj tudi njemu ni več teknilo. Žalostno je brodil po leči in lovil koščke klobase. Molčanje je leglo kot grozeča megla na sobo.

Mati je naglo odnesla posodo v kuhinjo. Potem se je vrnila in rekla: „Kar začni z domačimi naglogami. Takoj pridem.“

Sedel je na svojem stolu in zmajeval z glavo. Kaj je le zagrešil? Zunaj so se zaprla vrata na stopnišče. Odprl je okno, sédel na okensko polico in se stegnil skozi okno. Trajalo je precéj časa, da je mati stopila iz hiše. Delala je drobne korake. Hitra hoja jo je utrujala. Šla je po cesti ter zavila okrog vogala.

Tonček se je potrj usedel za mizo, vzel šolsko torbo in črnilo ter začel gristi držalo.

Zvončki

Veronika se je dobro oblekla. Saj je res, da je zima že mimo, a še vedno je nevarnost za prehlad. Kapo na glavo, šal okrog vratu in škornje na noge! Potem pa na pot za zvončki! Samó pogledjte, koliko jih je našla. Vtaknila jih bo v vazo. Za Veliko noč morajo biti rože na mizi!

Nazadnje se je mati vrnila. Majhen šopek je bila kupila, nalila vode v modro pikčasto vazo, postavila šopek vanjo, zaprla okno,

obstala pred njim, obrnila Tončku hrbet in molčala.

„Lepe rože,“ je rekel, imel je roke sklenjene in le s težavo je dihal. „Marjetke, kajne?“

Mati je stala v sobi, kakor da je tujka. Gledala je skozi okno in skomignila z rameni. Najrajši bi bil stekel k nji. Pa je le napol vstal s stola in prosil: „Reci vendar kaj!“ Njegov glas je bil hripav in verjetno ga sploh ni slišala.

In potem je vprašala mati, ne da bi se bila obrnila: „Katerega pa smo danes?“

Sicer se je začudil, a da je ne bi še bolj ujezil, je stekel h kolerdarju na steni in prebral na glas: „Devetega aprila.“

„Devetega aprila,“ je ponovila in si pritisnila robec na usta.

In nenadoma je vedel, kaj se je zgodilo! Mati je imela danes rojstni dan. In on je pozabil nanj!

Zgrudil se je nazaj na svoj stol in trepetal. Zamižal je in si ničesar ni želel bolj, kakor da bi bil pri priči mrtev... Zato torej je danes vstala. In zato je skuhala lečo s klobasicami. Sama si je morala kupiti šopek! Zdaj je stala ob oknu in je bila od vsega sveta zapuščena. In niti stopiti ne more k nji ter jo pobožati. Zakaj tega mu ni mogla odpustiti.

(Dalje prihodnjč)

Pirhi

Barbara se je spravila na barvanje pirhov. Pravzaprav bi morali biti vsi rdeči, da bi pomenili Kristusove kaplje krvi. Ali pa ne pomeni že jajce samo, iz katerega se izvali piščice, groba, iz katerega se je vrnilo življenje? Zato jih sme pobarvati pisano. Bo pa naredila kar najlepše!

cem. Janez pa je nekako notranje čutil, kaj se je zgodilo.

Marija iz Magdale se je vrnila h grobu in začela jokati. Ko se je obrnila, je zagledala Jezusa, pa ni vedela, da je on. Ni si mogla predstavljati, da bi mogel vstati.

Jezus je spregovoril eno samo prijateljsko besedo, ki ji je segla globoko v srce: „Marija!“

Spoznala ga je in vzkliknila: „Učenik!“

Jezus ji je naročil, naj pove učencem, da je vstal.

Tisti večer sta bila dva učenca na poti proti mestecu Emavs. Navdušena sta bila za Jezusa. Odkar pa je bil prijet in je bil umrl na križu, sta bila vsa obupana.

Jezus ju je na poti dohitel, ne da bi ga spoznala, in se jel z njima pogovarjati. Vprašal ju je, zakaj sta žalostna. Potem jima je razložil, da se je moralo z Jezusom tako zgoditi, kakor so preroki svoj čas napovedali.

Ko so dospeli do prenočišča v Emavs, sta ga učenca povabila, naj bi prebil noč z njima. Med obedom pa, ko je Jezus vzel kruh in izgovoril blagoslovno molitev ter jima kruh razdelil, sta ga spoznala. A on jima je izginil izpred oči.

Učenci so se na Veliko noč zbrali v neki hiši v Jeruzalemu.

Naenkrat je stopil mednje Jezus. Zagledali so ga v svoji sredi, čeprav so bila vrata skrbno zaklenjena. Presenečeni so bili in celo prestrašeni. Menili so, da vidijo duha.

Jezus jim je dokazal, da je res on. Pokazal jim je svoje roke in noge. Duh vendar nima vsega tega, on pa ima telo, ki se ga morejo dotakniti. Še več, prosil jih je, ali imajo kaj jesti. Potem je pojedel pred njimi kos pečene ribe.

ostane zagrizen stalinovec tudi še po izključitvi ZKJ iz kominforma.

Njun sin Jordan študira med vojno v Ljubljani. Potem gre v Bosno gradit železniško progo. Po maturi vstopi v bogoslovje in odsluži vojaški rok. Na dan nove maše ga oče prekolne. Tudi mati in brat nočeta o njegovem poklicu ničesar vedeti.

Po novi maši pride Jordan v dušno pastirstvo na Tržaško. Tu se srečuje s cerkveno oblastjo in slovenskimi duhovniškimi sobraty, s slovensko razcepljenostjo in italijanskim nacionalizmom. Skozi vse oblike časa in prostora se skuša mladi duhovnik prebijati z edino željo, da bi prinesel ljudem Boga.

Odlični so v romanu zlasti konkretni podatki: bralec, ki je te čase sam preživel, ve, da je bilo res tako. Npr. „Ti ne boš nikoli razumel, kakšna tema se je petinštiridesetega naselila v hišo, ko treh bratov ni bilo več za mizo,“ je rekla Marlenka. Treh bratov neparti-

zanov, ki so končali nekje v kraških jamah. Ali profesor Livold, umirajoč v tržaški bolnici: „Komunisti naj najprej slovesno obžalujejo, kar so naredili z domobranci. Še Rösener, tista diplomirana zver, ki je iz Miramarskega gradu vladala nad Adriatisches Küstenland, je imel možnost obrambe pred sodiščem. Deset tisoč preprostih slovenskih fantov pa ne!“

Pisatelj išče resnico in nastopa proti mračnjaštvu, kjerkoli ga zapazi. Knjiga je vredna branja in premisleka.

Jakob Ukmar:

● ESHATOLOGIJA

(Nauk o poslednjih rečeh)
(Izdal Dom Jakoba Ukmarja v
Šklednju pri Trstu, 1972)

Dr. Jakob Ukmar je bil znan slovenski duhovnik na Tržaškem, zagovornik Slovencev v Italiji, duhovni pisatelj in velik človek. Pi-

satelj Rebula je o njem dejal: „To je bil božji akademik, slovenski Ambrož, mož, katerega veličina ni od tega sveta. Premalo mislimo na to, da imamo Ukmarja, in morda premalo molimo, da bi jih imeli več. Ti rešujejo naš narod, so ga in ga bodo.“

Knjigo o nauku o poslednjih rečeh je Ukmar dokončal nekaj dni pred smrtjo z vso izkušnostjo devetdesetletnika. Delo je napisal čudovito preprosto, prepričljivo, doživeto. Govori o smislu življenja, ki ga moremo prav zaslutiti šele v luči celotne človekove usode. Boga nam skuša pokazati kot ljubljene Očeta, kot Ljubezen. To nam zlasti dokazuje s poglavjem o peklju. Sam pravi: „Skušajmo preiti iz starozavezne strogosti v krščansko milino. Milina ni slabost, ampak moč in resnica. Bog razodeva in bo razodeval svojo vsemogočnost najbolj s svojim prizanašanjem in usmiljenjem.“

slovinci ob meji

KOROŠKA — Slovenska prosvetna zveza se je 8. februarja v polno zasedeni modri dvorani Doma glasbe v Celovcu na dostojen način spomnila dneva Prešernove smrti, našega slovenskega kulturnega praznika. Spored proslave je obsegal govor predsednika Zveze slovenskih organizacij, nastop znanih solistov ljubljanske opere in pianista ter recitacije Kokotovih pesmi. — Velik uspeh so želi člani Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru med svojim gostovanjem po Koroški z Linhartovo komedijo „Ta veseli

dan ali Matiček se ženi“. Navdušenost gledalcev se je stopnjevala od dejanja do dejanja in od prireditve do prireditve. Vsega skupaj je videlo „Matička“ nad 1500 ljudi. Da kvalitetno gledališče ne navdušuje le v mestnih gledaliških hišah, ampak da zna tudi preprosto ljudstvo hvaležno slediti umetniškimi izvajanjem, je dokazalo ponovno gostovanje Mariborčanov. — Mešani pevski zbor „Gallus“ v Celovcu se je druge obletnice smrti svojega ustanovitelja in dirigenta dr. Cigana spomnil s koncertom, na katerem so izvajali v originalni izvedbi njegovo kantato „Ustoličenje karantanskega kneza“. Kljub zahtevnosti glasbenega dela so solisti, zbor in orkester želi zavidljivo priznanje.

GORIŠKA — V dvorani Katoliškega doma je gostoval oktet „Gallus“ iz Ljubljane. Znano je, da se oktet precej bavi z renesančno glasbo, kateri je bil posvečen prvi del koncerta. V drugem in tretjem delu pa so izvajali pesmi slovenskih novejših avtorjev. Oktet je ponovno dokazal svojo umetniško raven, kar so poslušalci s hvaležnostjo sprejeli. — V isti dvorani

je bil komorni koncert tenorista Ludvika Ličarja ob klavirski spremljavi Huberta Berganta, ki je znan predvsem kot organist. Na programu so bile slovenske narodne in umetne pesmi, pa tudi operne arije. Pianist je izvedel nekaj samostojnih točk. — Amaterska dramska skupina iz Gorice je gostovala v Sovodnjah z veselo komedijo „Srečni dnevi“. Občinstvo, ki je napolnilo dvorano do zadnjega kotička, je navdušeno ploskalo, ker je bila igra zanimiva in so vsi igralci svoje vloge lepo podali.

TRŽAŠKA — V Kulturnem domu je v okviru koncertov Glasbene maticе gostoval trio bratov Lorenz. Nekaj samospevov je izvajal na istem koncertu tudi tenorist Mitja Gregorač. — Gost Slovenskega kulturnega kluba v Trstu je bil pisatelj France Vodnik. Zanimivo je bilo srečanje mladih s tem umetnikom. Med diskusijo so obravnavali predvsem literarna, pa tudi splošno kulturna in politična vprašanja. — V Kulturnem domu so odprli razstavo sodobne slovenske grafike. Svoja najnovejša dela razstavlja enajst priznanih slovenskih grafikov. — Tudi letošnja

pisma bralcev

BIL SEM CIVILNO POROČEN...

Lani za božič sem potoval domov, po petnajstih mesecih zakona. Doma sem moral kratko malo svoje stvari pobrati in iti na cesto. Takoj sem se vrnil k svoji materi.

Ker so bili ženini starši komunisti, se tudi žena ni hotela cerkveno poročiti. Saj pa tudi ni ne krščena ne birmana. Šele sedaj sem spregledal, da me je vzela samo zaradi denarja.

Iz srca bi si želel spoznati preko vaše uprave s katoličanko, da bi se z njo poročil in bil srečen. Zelo sem obupan. Prosim, pomagajte mi!

Slovenec iz Nemčije

Opomba uredništva: Naslov dopisnika posreduje uprava Naše luči pod navadnimi pogoji.

DOPISNIKU IZ AALENA — Vaše pismo je zanimivo, vendar je prišlo šele za aprilsko številko Naše luči. Poročati o dogodku izpred štirih mesecev se nam pa zdi le malo prepozno.

CELOVŠKI „GALLUS“ NI SMEL S KONCERTOM V LJUBLJANO

Gallusov mešani pevski zbor je ob drugi obletnici smrti svojega ustanovitelja in dirigenta dr. Franceta Cigana njega počastil z izvedbo njegove kantate „Ustoličenje karantanskega kneza“.

Dvorana v celovškem Domu glasbe je bila v nedeljo, 25. februarja, nabito polna — 800 ljudi — čeprav je bil prelep sončen dan. Gotovo je bil ta obisk počastitev dr. Cigana, ki je kot profesor na celovški Slovenski gimnaziji, kot duhovnik-vzgojitelj v dijaškem za-

vodu in kot zbiratelj koroških narodnih melodij pustil v svojem 26-letnem delovanju v Celovcu neizbrisen spomin. Gotovo je bil pa obisk tudi priznanje pevcem in ne na koncu zanimanje za glasbo.

Kantato naj bi ponovil Gallusov zbor v dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani. Organizacijo za koncert je prevzela Zveza kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije v Ljubljani.

Že napovedan večer je pa moral odpasti. Razlog? „Načrtu, s to stvaritvijo gostovati v Ljubljani (menda prihodnjo soboto), so očitno botrovali misijonarski name-ni.“ (Slovenski vestnik, Celovec, 2. marca 1973, str. 3.) Besedilo je menda preveč „cerkveno“.

„Gallusu“ je bilo rečeno, naj bi besedilo primerno spremenili, potem bi smeli v Ljubljano. A oni so odločeni peti besedila, ki so njim všeč, in v dvoranah, kjer sami hočejo.

Korošec

osrednja Prešernova proslava v Trstu, ki sta jo priredili Slovenska prosveta in Slovenska prosvetna zveza, je v Prešernovem imenu in njegovem duhu povezala vse tržaške Slovence. Slavnostni govornik je bil pisatelj Ivan Potrč. Sledile so recitacije Prešernovih pozemij, nakar je Radijski oder predstavil del „Krst pri Savici“ v dramtizaciji Zorka Simčiča. Končno je moški pevski zbor z Opčin zapel nekaj pesmi in končal z Vrabčevu „Zdravljico“.

vencev. Kljub temu so se opogumili in imeli letos že drugič slovensko božičnico. Prepeval je otroški zbor, pa tudi ljudsko petje je lepo donelo. Tujci, ki so bili pri maši, so občudovali naše lepe narodne božične pesmi. — Ob lepem vremenu je bila v Slomškovem domu velika tombola v korist Slovenskega doma v Mendoza. Ob izredno veliki udeležbi slovenskih rojakov iz vseh okolišev Velikega Buenos Airesa in lepega števila mendoških Slovencev je prireditev v vsakem pogledu lepo uspela.

AVSTRALIJA — Med svojim obiskom križem po Avstraliji je škof Lenič posvetil novo slovensko cerkev v Sydneyu. Več kot tisoč rojakov se je zbralo k slovesnosti, med katero je prepeval zbor, ki stoji nad povprečnimi slovenskimi cerkvenimi zbori, kot se je izrazil škof. Liturgičnemu prostoru načeljuje križ iz rdeče avstralske cedre, in je baje najlepši križ v Avstraliji. Po posvečenju cerkve je bil ves teden misijon, nato pa birma 80 slovenskih otrok. — Ravno tako so se rojaki veselo zbrali v Adelaidi ob škofovem obisku. Tudi tukaj je imel škof misijon in birmo 14

otrok. Slovenska skupnost je tukaj pač manjša. — Kot slovenski uvod v mednarodni evharistični kongres so uprizorili Hofmannsthalovega „Slehernika“ v Župančičevem prevodu. Igralci so skozi dve uri držali polno dvorano v napetosti. To je velik uspeh melburnskih Slovencev.

ZDRUŽENE DRŽAVE — Mladinski igralski krožek in dramsko društvo „Lilija“ sta uprizorila Lipahovo veseloigro „Glavni dobitek“ v spodnji dvorani clevelandskega Slovenskega doma. Igralci so dokazali, kaj zmore že v Ameriki rojena mladina, če ima resno voljo, nekaj igralskih sposobnosti in dobrega režiserja. Tudi med občinstvom, ki je do zadnjega napolnilo dvorano in napeto spremljalo dogajanje na odru, je bilo videti mnogo mladih obrazov, kar je zopet razveseljivo. — Tudi Slovenci v New Yorku se vsako nedeljo zbirajo pri nedeljski maši v cerkvi sv. Cirila in Metoda na osmi aviniji. Vsako tretjo nedeljo pa imajo po maši prosvetno uro. Poleg raznih recitacij in predavanj nastopa tudi domači pevski zbor, ki se imenuje „Fantje z Osme“.

slovinci po svetu

ARGENTINA — V Barilochah, letoviškem kraju daleč od Buenos Airesa, živi majhna skupina Slo-

mali oglasi

PREVEDE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 40 avstrijskih šillingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1.50 avstrijskega šilinga (all enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševavca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševavca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pisem v tujino.

● **JANKOVIČ**, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● **PREVAJAVSKA PISARNA V MÜNCHNU** vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in poučuje nemščino po zanesljivi metodi — dipl. filolog **JOSEPH ARECH**, 8 München 50, Pfeilschifterstraße 21, tel. 14 13 702.

● **SLOVENSKI, HRVAŠKI IN SRBSKI EKSPRES-PREVODI**, sodno overovljeni: sodni prevajavec in tolmač **MILENA GRATZA**, 8 München 50, Menzingerstraße 195, tel. 8 12 18 20. Končna tramvajska postaja linije 17 ali 21, nato z avtobusom 77 (Finsterwalderstr.) ali 75 (Eversbuscherstr.).

● Želim spoznati svetlolasega **FANTA**, od 23 do 25 let, nealkoholika, nekadilca, ki je v Švici ali v Avstraliji. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Štev. 11).

● **SLOVENEK**, star 38 let, vesele narave, želi spoznati pošteno slovensko dekle, ki bi se hotela z njim poročiti. Le resne ponudbe. Slika zaželena. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Štev. 12).

● **SLOVENSKI FANT** v Nemčiji, premožen, nekadilec, nealkoholik, mirnega značaja, star 26 let, želi spo-

znati slovensko dekle, preprosto in prijaznega značaja. Slika zaželena. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Štev. 13).

● Katero simpatično **SLOVENSKO DEKLE** bi želelo skupaj s fantom poštenega značaja, 32 let starim, samostojno prevzeti lokal (kavarno)? Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Štev. 8).

● **NAPRODAJ** dvostanovanjska VILA v neposredni bližini Maribora—Zg. Polskave. Lasten vodovod, zelenjadni in okrasni vrt, sadovnjak. Vseljivo po dogovoru. Podrobne informacije daje Elza Kovačič, Arboretum, B 2180 Kalmthout, Belgique.

● **PRODAM** novo, veliko, enonadstropno **HIŠO**, spodaj gostilniški prostori, na deželi, blizu Metlike, ob Kolpi. Površina vrta 6.000 m². Cena po dogovoru. Ponudbe pošljite na naslov: Jože Kapušin, Krasinec, 68332 Gradac, Slovenija.

● **PRODAM** vseljivo **HIŠO**, nova gradnja, 5 sob, kuhinja, kopalnica, shrambeni prostori, centralno gretje, telefon, majhen vrt, v Ljubljani—Št. Vid, Omejščeva 7. Za podrobne informacije se obrnite na omenjeni naslov (Mr. ph. Olga Zametica, tel. 51-917) ali na Hans Petrasch, Stui-fenstr. 6, 7413 Gomaringen, tel. 07128 — 7560.

NICA (nadaljevanje s strani 27)

Sončne nedelje izvabijo naše Slovence ob nedeljah na odvih v naravo. Naj ne bo to razlog, da bi ostali brez sv. maše! Udeležite se je tam, kjer bivate, ali pa pridite k *slovenski sv. maši* ki je vsako nedeljo ob 10. uri v Nici v kapeli sester (6 Avenue don Bosco).

Ker smo v postu, je pred mašo prilika za velikonočno spoved; tuji spovednik bo na razpolago pred mašo na cvetno nedeljo. Obredi velikega četrtka, petka in sobote bodo zvečer. Na Veliko noč je sv. maša ob 10. uri. Na velikonočni ponedeljek je skupni izlet. — O vsem boste še obveščeni.

Na pustno nedeljo smo se zbrali v Cagnes sur Mer pri Škriljevih, kjer je po maši bila *pustna prireditve*. Posebno veseli so bili mladi, ki so tekmovali. — V nedeljo,

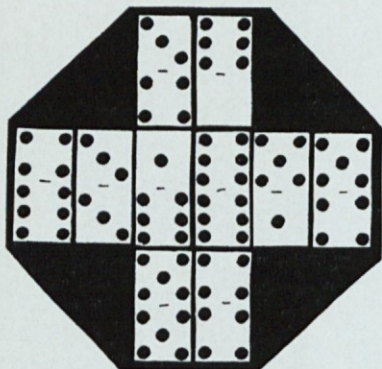
11. 3., pa je naš domačin g. Franc Škrli slavlil svoj 41. rojstni dan in 17. obletnico poroke. Potrebno je to omeniti, ker ga vsi dobro poznamo po dobrem srcu in požrtvovalnosti za slovensko skupnost. Velikodušno s svojo družino nudi vsako nedeljo gostoljubje v svoji hiši in žrtvuje svoj prosti čas ter je vesel vsakega Slovenca, ki pride. Naši Slovenci to čutijo in radi prihajajo, da tam preživijo nedeljsko popoldne. Njemu in vsej družini čestitamo in prosimo božjega blagoslova na življenjski poti!

MARSEILLE

Slovenska sv. maša bo na cvetno nedeljo, 15. aprila, popoldan ob 6. uri v cerkvi St. Paul — Plateau de la Viste (St. Louis — 15e). Takrat bo prilika tudi za velikonočno spoved. Pridite, Slovenci, iz Marseillea in okolice!

da bo krajši čas!

DOMINE

Zamenjati je treba štiri domine med sabo tako, da bo vsota pik v obeh vodoravnih in v obeh navpičnih vrstah vedno 25. Kako boste to storili?

TENIS

Šest fantov organizira teniški turnir tako, da igra vsak z vsakim. Sleherni dan odigrajo tri

igre: turnir se začne v ponedeljek, konča pa v petek.

V četrtek zgubi Dušan proti Francetu, ki je prejšnji dan igral proti Alešu. Ciril premaga v ponedeljek Bruna, v torek zgubi pa proti Francetu. V sredo igra Edo proti fantu, ki premaga naslednji dan Aleša in ki igra zadnji dan proti Dušanu.

Kdo igra v ponedeljek proti Alešu?

REK

Iz vsake besede vzemi po dve črki, ki stojita skupaj, in dobiš boš slovenski rek:

MLIN, KAD, OSA, KATJA, HREN, POR, KOS, TČ., JEZ, TJA, REK, IKS, KAL, ČEP, KJE, OJE, MOL, STAR.

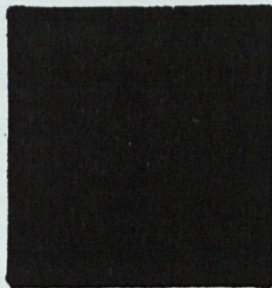
PRAVILO

Pri vsaki besedi prečrtaj po dve črki, pa dobiš življenjsko pravilo:

BRLOG, VESEL, UVIDIŠ, BOGAT, VISEL, VREL, GROBEH, OSEL, DELOVATI, NEŽA, SAMEC.

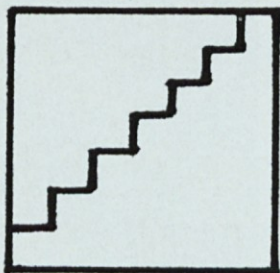
PREPROSTA RISBA

Kaj pomeni ta preprosta risba? Vsakemu človeku pove njegova domišljija kaj drugega. Najboljše odgovore bomo z imenom ali samo s kraticami, kakor bo pač kdo želel, objavili v junijski številki.

(Rešitev ugank prihodnjic)

REŠITEV PREJŠNJIH UGANK

PREPROSTA RISBA:

- Žalni trak z napako — kupljen po znižani ceni na zimski razprodaji. (A. Metež, Böblingen, ZR Nemčija)
- Še ena luknja za zategnjenje pasu. (M. K., I.)
- Kje pa je ta cesta z eno samo luknjo? (V. D., S.)
- Pogled v Krjavljeva usta. (B. R., M.)

OGRLICA: Izgubilo se je 21 jagod. Če upoštevamo, da so bile jagode simetrično nabrane na obeh straneh največje jago-

de (ali na obeh straneh zaponke) in če vzamemo za izhodiščno točko zaponko (zgoraj na desni), ugotovimo: najmanjših jagod je 25 na levi in 13 na desni, torej jih manjka 12; malo večjih je 10 na desni in 7 na levi, torej manjkajo 3; srednje velikih je 5 na desni, na levi pa manjkajo vse; veliki sta 2 na desni in 1 na levi, torej manjka 1. Vsega skupaj manjka $12 + 3 + 5 + 1 = 21$ jagod.

ROŽE: Pavlovi zaročenki je ime Hiacinta. Če označimo imena deklet in fantov z njihovimi začetnicami, dobimo na osnovi podatkov sledečo razpredelnico:

	N	H	M	Li
F	hia			
K		mar	x	
Lo				lil
P	x			

Ker more stati vsaka vrsta rož le enkrat v vsaki vodoravni in navpični vrsti, niso x ne marjetice, ne hiacinte, torej so

narcise ali lilije. Ko bi bile x nacrise, bi bil Pavel Narcisin zaročenec in, ker je Lojze zaročen z Lilijo, bi sledilo, da ne more biti Karel zaročenec nobene. Iz tega sledi, da so x lilije. Karel pošlje hiacinte Liliji in narcise Narcisi, svoji zaročenki. Lojze pošlje marjetice Narcisi, hiacinte pa ne Hiacinti (ker je zaročen z Lilijo), temveč Marjetici in narcise Hiacinti. Hiacinta prejme torej hiacinte od Pavla, svojega zaročenca. Popolna razpredelnica je takale:

	N	H	M	Li
F	hia	lil	mar	nar
K	nar	mar	lil	hia
Lo	mar	nar	hia	lil
P	lil	hia	nar	mar

ISKALNICA: V stavkih so skrita sledeča imena evropskih mest (v tej vrsti): Atene, Tirana, Oslo, Pariz, Berlin, Praga, Haag, Bonn, Bern, Beograd, Rim, Budimpešta, Helsinki, Dunaj, London.

NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE:

NAŠA LUČ

Viktringer Ring 26
A-9020 Klagenfurt, Austria

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI:

RAVNATELJSTVO slovenskega dušnega pastirstva v zdomstvu:

Tajnik: Franc Bergant, Via della Sagrestia 17, I-00120 Città del Vaticano.
(Tel. 6382-3924).

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S.W.9.
(Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.
Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz. (Telefon
0 31 24 — 23 59).

Anton Miklavčič, Kappellengasse 15, 9800 Spittal/Drau.
(Tel. 0-47-62/3-34-62).

P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift, 6422 Stams.
„Korotan“, Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.

BELGIJA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Tel. 04/23-39-10).
Kazimir Gaberc, rue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle. (Tel. 07/36-77-54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).

Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).

Stanislav Kavalar, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Méricourt.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-
Merlebach.

Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Slov. dušnopastirski urad, Via dei Colli 8, 00198 Roma. (Tel. 845-0-989).

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel 0811 — 53 64 53).

Mirko Jereb, 28 Bremen 1, Kolpingstr. 3. (Tel. 0421 — 32 84 10).

Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Schonnefeldstr. 36. (Tel. 02141 —
29 13 05).

Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstr. 29 (Tel. 02132 — 6 26 76).

Ludvik Rot, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 — 24 38 89).

Jože Bucik, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 — 24 38 89).

Dr. Edo Škulj, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 — 61 37 22).

Jože Cimerman, 68 Mannheim, A 4, 2. (Tel. 0621 — 2 85 00).

Ciril Turk, 73 Esslingen, Häuserhaldenweg 36. (Tel. 0711 — 38 21 74).

Janez Demšar, 741 Reutlingen, Mittelstädterstr. 91/0. (Tel. 071 21 —
3 51 98).

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 — 2 20 00).

Feliks Grm, 807 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 — 42 74).

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 0811 — 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 0811 — 53 64 53).

Tine Vrečar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 0811 — 53 64 53).

Štefan Vereš, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus. (Tel. 0311 —
7 85 30 91 do 93).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Tel. 01/50-44-15).